Ilkka Holopainen

Opinnäytetöiden verkkopalvelun tuotantosuunnitelma, Omnian ammattiopisto.

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Medianomi YAMK

Mediatuottamisen YAMK koulutusohjelma

Opinnäytetyö

16.3.2013

Metropolia

Tekijä(t) Otsikko Sivumäärä Aika	Ilkka Holopainen Opinnäytetöiden verkkopalvelun tuotantosuunnitelma, Omnian ammattiopisto. 89 sivua + 2 liitettä 16.3.2013
Tutkinto	Medianomi YAMK
Koulutusohjelma	Mediatuottamisen YAMK koulutusohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	Medianomi
Ohjaaja(t)	Yliopettaja, Robert Arpo

Tämän opinnäytetyön tarkoitus on tuottaa Omnian oppilaitokselle tuotantosuunnitelma opinnäytetöiden verkkopalvelun toteutuksen aloittamiseksi. Projekti on saanut alkunsa Omnian ammattioppilaitoksen todellisista tarpeista ja siellä esitetyistä näkemyksistä. Lähtökohtaisesti ajatuksena on ollut luoda ammatillisella toiselle asteella opinnäytetöiden verkkopalvelu, joka on perusominaisuuksiltaan toimiva, mutta tuo samalla opinnäytetöiden esittämiseen ulottuvuuksia ja ominaisuuksia myös sosiaalisen median palveluista. Tarkoituksena on tuottaa verkkopalvelu, joka on osallistava ja visuaalisesti puhutteleva.

Opinnäytetyön yhteydessä tehtiin kyselytutkimus, jonka tarkoituksena oli selvittää opiskelijoiden ja opettajien asenteita opinnäytetyön tekemiseen, opinnäytetöiden verkkopalveluun ja suhtautumista osallistavien ominaisuuksien integroinnista opinnäytetöiden verkkopalveluun. Tutkimuksesta saadut tulokset olivat kannustavia. Sekä opettajat ja oppilaat näkevät opinnäytetöiden verkkopalvelun hyödyllisenä sekä tarpeellisena. Opinnäytetyö on merkittävässä roolissa sekä opettajille ja oppilaille opiskeltaessa ammatillisella toisella asteella. Opiskelijat ja opettajat suhtautuvat osittain kriittisesti osallistavien ominaisuuksien käyttöön opinnäytetöiden verkkopalvelussa. Toisaalta osallistavat ominaisuudet kuten like- ja share-painikkeet nähtiin tärkeänä osana normaalia nykyaikaista verkkopalvelua. Opiskelijat ovat tottuneita jakamaan sisältöä verkossa, he katsovat mielellään verkosta videoita, valokuvia ja lukevat tekstiä. Tämän takia opinnäytetöiden verkkopalvelun tulee olla monimediallinen ja visuaalisesti miellyttävä. Opiskelijat näkivät palvelun visuaalisen ulkoasun erittäin merkittävänä asiana. Opettajilla tärkeimmiksi asioiksi verkkopalvelussa nousi sen käytettävyys, yksinkertaisuus ja hakutoimintojen toiminnallisuus.

Suosittelen tehtäväksi Omnian tämän suunnitelman mukaisesti opinnäytetöiden verkkopalvelua, joka on visuaalisesti miellyttävä ja palvelee asiakastaan muutenkin kuin ladattavien pdf-tiedostojen muodossa. Tarkoituksena on tehdä palvelu, jossa opiskelijat ja opettajat voivat tutkia opinnäytetöitä visuaalisesti puhuttelevassa ympäristössä, jossa on integroituna sosiaalisen median keskeisimpiä elementtejä. Osallistavien elementtien tulee olla harkittua ja niiden työllistävää vaikutusta tutkia. Osallistavien ominaisuuksien tulee kuitenkin perustua vapaaehtoisuuteen ja opiskelijalla tulee olla oikeudet hallita omaa personoitua opinnäytetyösivua. Verkkopalvelun tulee edistää pedagogisia tarpeita ja tukea nuorten kasvatustyötä kaikin mahdollisin keinoin.

Avainsanat	Opinnäytetyö, verkkopalvelu, toinen ammatillinen aste

Author(s) Title Number of Pages Date	Ilkka Holopainen Production plan for thesis web service, Omnia vocational college. 89 pages + 2 appendices 16th of March 2013
Degree	Master of Media Production & Management
Degree Programme	MA-Production
Specialisation option	Medianomi
Instructor(s)	Principal Lecturer, Robert Arpo

The purpose of this thesis is to develop a production plan for Omnia Vocational College to begin to implement a thesis web service. The project reflects the real needs and views of the student and teacher body at Omnia Vocational College. The starting principle is to create a vocational college thesis web service that is fundamentally effective but also brings social media services related features and elements to the presentation of theses. The objective is to produce a web service that is participatory and visually attractive.

A survey was conducted in connection with the thesis, the aim of which was to ascertain students' and teachers' attitudes on preparing a thesis, the thesis website and the integration of participatory features into the thesis website. The results were encouraging. Both students and teachers consider the thesis website to be practical and necessary. For teachers and students the thesis forms a significant part of the study at vocational secondary schools. Students and teachers were partly critical of the use of participatory features in the thesis website, however participatory features such as 'like' and 'share' buttons were seen as an important part of standard modern web services. Students are accustomed to sharing content on the web, and enjoy watching videos, sharing photos and reading on the web. Therefore the thesis website needs to have a multi media approach and be visually attractive. The students considered the visual presentation of the web site to be very important, while for the teachers the most important considerations were the practicality, simplicity and the search and find functionality of the website.

I recommend Omnia develops a thesis web service based on this plan, which is visually attractive and provides a greater customer service than just the downloading of PDF-files. The objective is to create a service which allows students and teachers to research theses in a visually attractive environment which includes the most important elements of social media.

The participatory elements must be considered and the impact of their use needs to be researched. Nevertheless the participatory features must be voluntary and students must have the right to control their own personalized thesis web page. The web service must promote educational needs and support the educational development of young students in every way possible.

Keywords	Thesis, web service, vocational college

Sisällys

1 JOHDANTO 1

2 RAJAUKSET 2

3 KÄSITTEET 3

3.1 Verkkopalvelu 3
3.2 Käytettävyys 3
3.3 Web 2.0 ja osallistava internet 4
3.4 Ulkoasu ja visuaalinen suunnitelma 4
3.5 Käyttöliittymä 4
3.6 Julkaisujärjestelmä, sisällönhallintajärjestelmä ja CMS 5
3.7 Wordpress 5
3.8 MySQL ja PHP 5
3.9 Www-palvelin ja palvelinympäristö 6
3.10 ArtOmnia 6
3.11 Embed 6
3.12 Sosiaalinen media 7

4 TAVOITTEET 7

5 LÄHTÖKOHDAT JA NYKYTILANNE 9

6 Valtakunnalliset tutkintojen perusteet ja opinnäytetöitä koskeva lainsäädäntö 9

6.1 Yksityisyyden suojan piiriin kuuluvat tiedot 10

7 MUOTONA OSALLISTAVA VERKKOPALVELU 11

8 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS 12

8.1 Tutkimuksen tavoitteet 13
8.2 Kysymykset ja kysymysten asettelu 13
8.3 Kyselylomakkeiden testaus ja korjaus 14

9 KYSELYJEN TOTEUTUS 17

9.1 Otos 17
9.2 Reliabiliteetti ja validiteetti 17
9.3 Tutkimusongelma ja tutkimuskysymys 18

9.4 Tutkimuksen käytännön toteutus 19
9.5 Ongelmia tutkimuksen toteutuksessa 20
9.6 Tutkimustuloksia ja pohdintaa 22

10 OPPILAILLE SUUNNATTU KYSELYTUTKIMUS 22

10.1 Oleelliset kysymykset ja niistä saadut tulokset 25
10.2 Kysymys numero 1 25
10.3 Kysymykset numero 2 ja 3 27
10.4 Kysymys numero 4 28
10.5 Kysymykset numero 5 ja 6 31
10.6 Kysymykset numero 7, 8 ja 9 33
10.7 Kysymykset 10 ja 11 35
10.8 Kysymykset 12, 13 ja 14 36
10.9 Kysymys numero 15, 16, 17 ja 18 39
10.10 Tärkeimmät johtopäätökset opiskelijoille suunnatusta tutkimuksesta 42

11 OPETTAJILLE SUUNNATTU KYSELYTUTKIMUS 43

11.1 Kysymykset 1-4 43
11.2 Kysymykset 5, 6 ja 7 46
11.3 Kysymykset 8, 9 ja 10 49
11.4 Kysymykset 11, 12, 13 ja 14 50
11.5 Kysymykset 15, 16, 17 ja 18 52
11.6 Kysymykset 19, 20, 21 ja 22 54
11.7 Yhteenveto opettajien tutkimuksesta 55

12 VERKKOPALVELUN TOTEUTUS 56

12.1 Artomnian markkinoinnin tavoitteet 56
12.2 Tarvittavat resurssit palvelun toteutukseen ja ylläpitoon 57
12.3 Esteettömyys, kieliversiot ja käyttäjäseuranta 58
12.4 10.5 Järjestelmän kehitys- ja julkaisuvaiheet 59
12.5 Julkaisujärjestelmän valinta 62
12.6 Hakukonenäkyvyys ja sisäinen hakujärjestelmä 63
12.7 Salasanojen hallinta 65
12.8 Käyttäjäroolit verkkopalvelussa 65
12.9 Julkaisutasot verkkopalvelussa 67
12.10 Sisältösuunnitelma 68
12.10.1 Osallistavat elementit verkkopalvelussa 70
12.10.2 Personoitu opinnäytetyösivu verkkopalvelussa 71
12.11 Verkkopalvelun ulkoasu 72

13 Tapoja käsitellä tietoa verkossa 77

14 VERKKOPALVELUN TOTEUTUKSEN JÄLKEEN 78

15 YHTEENVETO JA LOPPUSANAT 79

LÄHTEET: 82

Liitteet

Liite 1. Tutkimustulokset ja kyselylomake opiskelijoille

Liite 2. Tutkimustulokset ja kyselylomake opettajille

1 JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on tuottaa suunnitelma opinnäytetyöarkiston tehokkaasta sekä järkevästä toteutuksesta Omnian ammattioppilaitoksessa. Keskeinen osa opinnäytetyötä on sen yhteydessä tehty tutkimus, jonka tavoitteena on selvittää palvelun kohderyhmien näkemyksiä opinnäytetöiden digitaalisesta arkistoinnista. Tämä raportti on tarkoitettu erityisesti sovellettavaksi Omnian ammattiopistossa, mutta tutkimuksen tuloksia ja sen johtopäätöksiä voidaan soveltaa myös muissa vastaavissa verkkopalveluhankkeissa julkisella sektorilla ja erityisesti ammatillisella toisella asteella. Kaikkein parhaiten tämän raportin tulokset, esitykset ja johtopäätökset soveltuvat toisille oppilaitoksille joissa pohditaan ratkaisuja saman asian äärellä.

Ongelmana toisella ammatillisella asteella on ollut, että keskitettyä järjestelmää tai toimintatapaa oppilaiden opinnäytetöiden taltiointiin ei ole järjestetty tiedeyliopistojen ja ammattikorkeakoulujen tapaan. Kaikilla oppilaitoksilla on ollut vaihtelevia käytänteitä ja opinnäytetöitä tallennetaan ammatillisella toisella asteella lähinnä oppilaitosten omiin arkistoihin kirjallisessa muodossa, josta niiden jatkokäyttö ja julkaisu on käytännössä mahdotonta. Tämä osiltaan juontaa käsityksistä ja arvostuksista, joita ammatillisia opinnäytetöitä kohtaan on suomessa perinteisesti ollut. Tärkeää on tässä yhteydessä huomata, että toisen asteen ammatilliset opinnäytetyöt eivät ole tieteellisiä raportteja ja eikä niitä ole sellaiseksi tarkoitettukaan. Hyvin usein ne sisältävät ammatillisen tuotteen valmistuksen tai työsuorituksen, joka voidaan raportoida ja dokumentoida erilaisissa muodoissa esimerkiksi valokuvien ja videoiden sekä työraporttien avulla.

Keskeistä koko tämän opinnäytetyön tekemisessä on ollut ajatus uudenlaisen opinnäytetyöarkiston toteutuksesta. Opinnäytetyöt ovat toisella ammatillisella asteella luonteeltaan erilaisia kuin tiedeyliopistoissa sen takia keskeisenä ajatuksena on ollutkin, että opinnäytetöiden arkistointi voi olla myös luonteeltaan erilaista ja monimuotoisempaa. Toisaalta tähän ovat vaikuttaneet myös käytännön huomiot, kuinka opiskelijat tutkivat ja käsittelevät tietoa verkossa. Keskeisenä motivaattorina on ollut myös uudenlaisen tavan kehittäminen, jonka avulla tuoda esille toisen asteen ammatillisia opinnäytetöitä. Tarkoituksena motivoida opiskelijoita panostamaan opinnäytetöihin sekä nostaa ammatillisten opinnäytetöiden arvostusta tuomalla ne julkisesti esille kaikkien arvioitavaksi ja nähtäviksi.

Erityisesti tässä raportissa esiintyvä toteutustapa soveltuu ammatillisella toisella asteella aloille, joissa opinnäytetyön kohteena on jokin tuote. Esimerkkinä tästä mainittakoon vaikka artesaanialojen opinnäytetyöt, joissa opinnäytetyöhön sisältyy usein tuotteen valmistus osittain tai kokonaan. Johtopäätökset, suositukset ja ajatukset ovat sovellettavissa hyvin monille muillekin aloille ammatillisella toisella asteella. Keskeisenä tavoitteena toteutussuunnitelman tekemisessä on, että Omnian ammattiopistossa tehdään tämän työn perusteella pilotti opinnäytetöiden verkkopalvelusta syksyllä 2013, joka aloitetaan artesaanialoille suunnatusta verkkopalvelusta. Tämän pilotin perusteella verkkopalvelua pyritään kehittämään ja soveltamaan kaikille aloille sopivaksi ja laajennetaan koskemaan mahdollisimman suurta osaa Omnian ammattioppilaitoksesta, jos palvelu havaitaan toimivaksi ja lisäarvoa tuottavaksi ratkaisuksi.

2 RAJAUKSET

Tämä opinnäytetyö käsittelee opinnäytetöille perustettavan verkkopalvelun tuotantosuunnitelmaa sen ensimmäisessä vaiheessa. Tämän tuotantosuunnitelman avulla on mahdollista resursoida ja suunnitella verkkopalvelun toteutusta oikeassa kehitysympäristössä ja saada palvelun tuotanto ja koekäyttö alkuun. Tämä opinnäytetyö sisältää ehdotuksia ja tutkimukseen perustuvaa pohdintaa palvelun ominaisuuksista. Lopullinen vastuu päätöksistä jää kuitenkin aina palvelun toteuttajille. Tämä työ ei myöskään ota kantaa verkkopalvelun rakentamisesta syntyviin kustannuksiin, mutta kappaleessa 12.2 arvioidaan resursseja joiden perusteella asiantuntijoiden sekä esimiesten on täysin mahdollista arvioida palvelun tuotannosta syntyviä kokonaiskustannuksia vuositasolla.

Tämän suunnitelman avulla on mahdollista toteuttaa Omniassa verkkopalvelun ensimmäiset vaiheet. Tämä opinnäytetyö ei ole kuitenkaan puhdasta faktaa vaan enemmänkin laadullisen analyysin kautta syntyneitä pohdintoja, joita perustellaan saatujen tutkimustulosten ja kirjallisuuden avulla. Verkkopalvelun kehitys on pitkä prosessi ja tämä tuotantosuunnitelma antaa hyvät lähtökohdat palvelun aloittamiseen, mutta ei vastaa aukottomasti sen kehityksen aikana ilmeneviin haasteisiin. Pikemminkin tuotantosuunnitelma tulee nähdä kehyksenä, johon päätöksiä voidaan perustaa, mutta suunnitelmaa on syytä aina soveltaa suhteessa uusiin tutkimuksiin ja havaittuihin käytänteisiin sekä teknisiin haasteisiin. Tulevaisuuden kehityksen suhteen on annettu lukijalle jonkinlaisia ajatuksia, mutta tämä opinnäytetyö ei pysty määrittelemään minkälainen verkkopalvelu

tämän työn pohjalta on olemassa esimerkiksi vuonna 2017 – kaiken kaikkiaan toivon tämän työn johtavan opinnäytetöiden verkkopalvelun kehittymiseen toisella ammatillisella asteella. Lopputuloksena toivon syntyvän verkkopalvelun, joka on käyttäjille tarpeellinen, huomaamaton ja käyttää hyväksi verkon ominaisuuksia mahdollisimman monipuolisesti, sekä esittää asian mielenkiintoisesti ja katsojaa aktivoiden.

3 KÄSITTEET

Tässä osiossa esittelen muutamia käsitteitä, jotka esiintyvät työssä useasti ja ovat tekstin ymmärryksen kannalta keskeisessä osassa.

3.1 Verkkopalvelu

Verkkopalvelulla tarkoitetaan tässä yhteydessä, jonkin organisaation, yrityksen tai yhteisön tuottamaa internet-verkkoon liitettyä palvelua. Palvelulle on ominaista, että se palvelee jotain tiettyä tarkoitusta ja on siten selkeä www-sivujen muodostama kokonaisuus. Verkkopalvelulle on ominaista, että sillä on maailmanlaajuinen tai rajattu kohderyhmä. Tämän lisäksi verkkopalvelulla on yleensä reaaliaikainen saavutettavuus ja mahdollisuus vuorovaikutteisuuteen. (Heinisuo & Rauta 2007, 11)

3.2 Käytettävyys

Käytettävyydellä tarkoitetaan mittaria, jolla voidaan mitata kuinka tehokkaasti ja miellyttävästi jotain tuotetta voidaan käyttää sille ominaisessa käyttöympäristössä. Tässä raportissa käytettävyydellä tarkoitetaan erityisesti verkkopalvelun käytettävyyttä, jolle ei ole erillistä määritelmää. Käytettävyyteen liitetään myös läheisesti käsitteet opittavuus ja helppokäyttöisyys, joiden avulla erityisesti verkkopalveluiden käytettävyyttä arvioidaan. Verkkopalvelun käytettävyys on parhaimmillaan, kun sen ominaisuudet tuottavat helppokäyttöisen kokonaisuuden, joka on helposti opittavissa. Käytettävyydeltään hyvä verkkopalvelu palvelee käyttäjää kaikissa sille tarkoitetussa käyttöympäristöissä ja sille suunnatuilla päätelaitteilla. (Sinkkonen, Nuutila & Törmä 2006, 20)

3.3 Web 2.0 ja osallistava internet

Tim O'Reillyn vuonna 2004 lanseerama web 2.0 termi vakiintui nopeasti käyttöön. Sitä on käytännössä tulkittu monin tavoin ja on sen vuoksi hyvin kiistanalainen termi. Yleisemmin sen kuitenkin esitetään tarkoittavan internetiin syntyneitä uusia toiminta-, ja tuotantotapoja, joiden perustana on kaksisuuntainen vuorovaikutteisuus. Ajatukselle keskeistä on käyttäjien keskinäinen vuorovaikutus verkossa, joka synnyttää uutta sisältöä ja ajatuksia. Keskeistä käsitteessä on siirtyminen julkaisupainotteisesta internetistä yhteisölliseen internetiin, jossa käyttäjät hyötyvät kollektiivisesti toisten tekemästä sisällöstä ja voivat osallistua sisällön tuotantoon tai vaikuttavat interaktiivisesti verkkopalvelun tai sivuston sisältöön. Sen voidaan sanoa tarkoittavan uutta vaihetta internetin kehityksessä, jolle keskeistä on yhteisöllisyys ja osallistaminen. (Salmenkivi & Nyman 2012, 36 - 39)

3.4 Ulkoasu ja visuaalinen suunnitelma

Ulkoasulla tässä raportissa tarkoitetaan verkkosivujen ulkoasua, johon kuuluu keskeisesti verkkosivujen tai verkkopalvelun värimaailma, typografia, sommittelu, graafiset elementit, painikkeet, animaatiot, valokuvat ja sivuston välittämä yleisvaikutelma. Visuaalisen suunnitelman tavoitteena on luoda sivustolle yhtenäinen ulkoasu, joka tukee niitä tavoitteita, joita verkkopalvelulla kokonaisuudessaan on tai edustaa sen takana olevan organisaation visuaalista ilmettä ja brändiä (Sinkkonen ym. 2006, 242).

3.5 Käyttöliittymä

Käyttöliittymällä tarkoitetaan jonkin laitteen tai verkkosivun niitä ominaisuuksia tai elementtejä joiden avulla käyttäjä hallitsee tuotetta tai palvelua. Käyttöliittymään kuuluvat keskeisesti esimerkiksi painikkeet ja tavat siirtyä sivuilta toisille, siis ne elementit joiden avulla hallitaan verkkopalvelun käyttöä (Korpela & Linjama 2005, 354). Käytettävyydellä ilmaistaan kuinka helppoa ja opittavaa käyttöliittymää on käyttää.

3.6 Julkaisujärjestelmä, sisällönhallintajärjestelmä ja CMS

CMS tulee englannin sanoista content managament systems, joka tarkoittaa suomeksi sisällönhallintajärjestelmää. Tässä raportissa julkaisujärjestelmällä viitataan www-pohjaisiin julkaisujärjestelmiin, jotka ovat tarkoitettu www-sivujen sisällön hallintaan ja sivujen julkaisuun (Hodge 2013, 119). Sisällönhallintajärjestelmiä on useita, jotka soveltuvat erilaisiin käyttötarkoituksiin. Tunnettuja julkaisujärjestelmiä ovat mm. Wordpress, Drupal, Joomla ja vähemmän tunnettu Modx. Useimmat julkaisujärjestelmät pohjautuvat PHP-ohjelmointikieleen ja relaatiotietokantoihin kuten esimerkiksi MySQL:ään.

3.7 Wordpress

Wordpress on yksi tunnetuimmista ja eniten käytetyistä julkaisujärjestelmistä. Se on avoimen lähdekoodin julkaisujärjestelmä, joka on saanut alkunsa blogipainotteisena työkaluna. Siitä on sittemmin kehittynyt monipuolinen sisällönhallintajärjestelmä johon on saatavilla runsaasti lisäosia ja laajennusmahdollisuudet ovat lähes rajattomat. Se perustuu PHP-ohjelmointikieleen ja MySql tietokantoihin (Hodge 2013, 8-11). Wordpress-järjestelmällä on suomessakin useita tuhansia kehittäjiä, jotka kehittävät ohjelmaa ja tekevät siihen sopivia laajennusosia.

3.8 MySQL ja PHP

MySQL on relaatiotietokantajärjestelmä, joka on saanut alkunsa vuonna 1995 suomalaisen Michael "Monty" Widenius ja ruotsalaisen David Axmarkin kehitystyöstä. Nykyisin MySQL tietokannan oikeudet omistaa Oracle. MySQL tietokantojen avulla tietoa voidaan järjestää ja siitä voidaan tehdä hakuja sen päälle rakennettavalla ohjelmistolla. Verkkopalvelun ohjelmiston voi tehdä useilla eri ohjelmointikielillä ja suosituimpia verkkopalveluiden tekoon tehtyjä ohjelmointikieliä on PHP. (Gilmore 2006, 573 - 580) MySQL:n nykyinen ja suositeltavin versio tällä hetkellä on viisi. PHP on www-palvelimella toimiva ohjelmointikieli, jonka uusin versio on 5.4.

3.9 Www-palvelin ja palvelinympäristö

Heinisuon ja Raudan mukaan (2007) www-palvelimella tarkoitetaan tietokonetta ja sen ohjelmistoa, joka on kytketty internetiin. Www-palvelin jakaa dokumentteja käyttäen http-protokollaa. Palvelimen jakamia dokumentteja kutsutaan staattisiksi tai dynaamisiksi riippuen siitä luodaanko dokumentit ja sisältö palvelimella vai ovatko ne olemassa olevia tiedostoja palvelimella. Dynaaminen dokumentti luodaan kokonaan palvelimella perustuen asiakkaan tai ohjelmiston suorittamiin pyyntöihin palvelimella. Staattisia dokumentteja ovat esimerkiksi palvelimella sijaitsevat html-tiedostot, joiden sisältö on ennalta määritelty (Kolehmainen 2006, 353). Tässä opinnäytetyössä keskitytään lähinnä dynaamiseen sisältöön ja tekstissä esiintyvät käsitteet www-palvelin tai palvelinympäristö, jotka ovat synonyymejä keskenään.

3.10 ArtOmnia

ArtOmnialla tarkoitetaan Omnian osaa, jossa tarjotaan opintoja artesaanialoilla ja audiovisuaalisessa viestinnässä. ArtOmniaan kuuluu metallialan, viheralan, puualan ja vaatetusalan artesaanien opetus sekä audiovisuaalisen viestinnän opetus. ArtOmniassa on yhteensä noin 400 opiskelijaa. Artomnia on kyseisten alojen virallinen nimike, jota käytetään ulkoisessa sekä sisäisessä viestinnässä. Artomnialla on omat verkkosivut osoitteessa artomnia.fi, jonne opinnäytetöiden verkkopalvelun pilottihanke on tarkoitus myöhemmin toteuttaa. (H. Riihimäki, Henkilökohtainen tiedonanto, 29.1.2013)

3.11 Embed

”Embeddauksella” ja elementin upottamisella www-sivuille tarkoitetaan jonkin objektin upottamista Html-sivulle merkkauskielen avulla. Verkkosivuille voidaan upottaa erilaisia elementtejä, kuten Flash-elementtejä, kyselyitä ja videoita. Tässä opinnäytetyössä käytän termiä erityisesti niissä yhteyksissä, joissa puhun tutkimuksen upottamisesta Artomnian sivuille. Esimerkiksi alla olevalla merkkauskielen pätkällä voidaan liittää opiskelijoiden kysely mille tahansa html-pohjaiselle sivulle. (L. West, Henkilökohtainen tiedonanto, 6.2.2013)

<iframe src="https://www.surveypal.com/app/f?_d=0&_sid=136599155&_k=hCF-Bj6NwMskFtKa6qnYrrVbkYgzL4QbVjUPX7pN4M4eMuyhzej231KFPXaXvAOA" width="680" height="560" frameborder="0"></iframe>

3.12 Sosiaalinen media

Sosiaalisella medialla tarkoitetaan internetin verkkopalveluita, jotka perustuvat yhteisöllisiin ja osallistaviin ominaisuuksiin. Ominaisuuksiin, jotka mahdollistavat käyttäjien luoman tiedon luomisen ja jakamisen. Ne voivat perustua myös sosiaaliselle vuorovaikutukselle. Käytännössä sosiaaliseen mediaan lukeutuu palvelut, joissa käyttäjät jakavat valokuvia, videoita, tekstiä, linkkejä ja kommentoivat tapahtumia tai muita mediasisältöjä. (Haasio 2011, 123) Tunnetuimpia sosiaalisen median verkkopalveluita on Facebook, Wikipedia, Twitter, Youtube ja Google+.

4 TAVOITTEET

Opinnäytetyön keskeisimpänä tavoitteena on luoda opinnäytetöiden verkkopalvelun toteutussuunnitelma, jonka avulla voidaan rakentaa ensimmäinen pilotti verkkopalvelusta. Tavoitteena on selvittää ja tutkia erilaisia näkemyksiä ja asenteita, jotka koskevat opiskelijoiden opinnäytetöiden tallennusta verkkopalveluun. Kohderyhmänä tutkimuksessa ovat Omnian opiskelijat ja henkilökunta. Täten omalta osaltaan tavoitteena on myös tuottaa uutta tietoa, koskien opinnäytetöiden verkkopalvelua toisella ammatillisella asteella.

Tutkimuksen tekemisellä pyritään selvittämään miten arkistointi tulisi käyttäjien kannalta järjestää ja teknisten toteuttajien kannalta valmistaa? Päätavoitteena on siis vastata näihin kahteen peruskysymykseen. Tutkimuksen tarkoituksena on löytää toteutuksen ja käytön kriittisiä kohtia, jotta tuotteen valmistus ja käyttöönotto olisi mahdollisimman tehokas sekä lopputuote vastaisi sille määriteltyjä tavoitteita. Tutkimuksella on myös arvoa käyttäjälähtöisen tuotteen kehityksessä. Tutkimuksen toivotaan tuovan esiin myös uusia käyttäjäominaisuuksia ja tarpeita, joita ei ole aikaisemmin tullut esiin. Yhtenä keskeisenä osana tutkimuksessa selvitetään asenteita ja mielipiteitä arkistoinnin

kytkemisestä sosiaaliseen mediaan sekä ideat ja ajatukset palvelun ulkoasusta sekä erityisesti sen tärkeydestä kohderyhmälle.

Tutkimuksen ensisijaisena tavoitteena on selvittää digitaalisen opinnäytetyöarkiston *toteuttamiseen* liittyviä yksityiskohtia. Tutkimustulosten pohjalta luodaan suunnitelma palvelun toteutukselle ja ominaisuuksille. Toissijaisena tavoitteena on selventää hyviä vallitsevia käytänteitä, jotka voidaan liittää tulevaan palveluun. Tutkimuksen sivutuotteena voi syntyä tietoa myös seuraavista asioista:

- Lisätietoa palvelun tarpeellisuudesta käyttäjien näkökulmasta
- Palvelun tulevaisuus
- Palvelun lisäominaisuudet
- Ulkoasuun liittyvät mielipiteet
- Palvelun viihdyttävyys suhteessa asiallisuuteen ja ”akateemiseen sisältöön”
- Opiskelijoiden näkökulmia ja suhtautumista omaan opiskeluun

Tutkimus kartoittaa myös omalta osaltaan toimivia käytänteitä eri osastoilla ja lopputuote pyrkii tuomaan niitä yhtenäisiksi verkkopalvelun suunnitelmaksi, jossa ei ole unohdettu myöskään olemassa olevia hyviä käytänteitä. Vaikka digitaalista arkistointia on oppilaitoksessa koko ajan lisätty esimerkiksi tuotteiden valokuvauksen osalta niin tutkimuksen ja palvelun toteutussuunnitelman tavoitteena on myöhemmin tuoda toiminta julkiseksi ja visuaalisesti mielenkiintoiseksi palveluksi, joka kiinnostaisi muitakin ja ajallisesti opiskelijaa myös muina ajankohtina kuin silloin, kun opinnäytetyön valmistus on opiskelijalle ajankohtainen asia.

Kaiken kaikkiaan tavoitteet ulottuvat pelkän suunnitelman ulkopuolelle ja tämän opinnäytetyön jälkeisenä tuotoksena toivotaan olevan pilotti-hanke, jossa opinnäytetöiden verkkopalvelusta toteutetaan ensimmäinen versio opiskelijoiden ja opettajien käyttöön. Tavoitteena on osallistava ja yhteisöllinen verkkopalvelu, jossa opinnäytetöihin voi tutustua osin perinteisin tavoin, mutta myös sosiaalisesta mediasta tutuilla tavoilla.

5 LÄHTÖKOHDAT JA NYKYTILANNE

Erityisen kiinnostavan ja haastavan projektista tekee se, että käytännöt vaihtelevat hyvin paljon eri toimijoiden välillä. Joillain osastoilla ja oppilaitoksissa työt tallennetaan muistitikuille, joillain osastoilla kirjalliset työraportit tallennetaan vain kirjallisessa muodossa omiin ”arkistoihin”. Usein varsinaiset fyysiset tuotteet päätyvät opiskelijoille itselleen ja tuotteista ei jää kattavaa arkistoa oppilaitokseen, mistä olisi helppo hakea ja tutkia opinnäytetöitä tai prosessissa syntyneitä tuotteita. Varsinkin oppilaitoksen ulkopuolisten henkilöiden on mahdotonta päästä näihin tietoihin käsiksi. (H. Riihimäki, Henkilökohtainen tiedonanto, 29.1.2013)

Tutkimuksen lähtökohdat ovat siinä oletuksessa että, opinnäytetöitä ei arkistoida ammatillisella toisella asteella kattavasti ja erityisesti menetelmillä, jotka toisivat työt tehokkaasti esille ja julkisuuteen tai edustaisi yhteisöllistä sekä osallistavaa tapaa esitellä opinnäytetöitä. Alun perin kiinnostus aiheen tutkimiselle on lähtöisin Omnian oppilaitoksen todellisista tarpeista järjestää opinnäytetöiden arkistointi tehokkaasti ja mielekkäällä tavalla. Aihekartoitusten jälkeen tutkimuksen tarpeellisuus on noussut keskeiseksi, koska uusia olettamuksia ja tarpeita nousee koko ajan esille. Toisaalta tutkimuksen keskeisessä osiossa halutaan hahmottaa tuotteen tarpeellisuus ja merkitys ammattioppilaitosten opetuksessa. Opetuslainsäädännön muutokset ja toimintatapojen muutokset tuovat omia haasteita koko opetusympäristöön ja opinnäytetyökäytänteisiin. (H. Riihimäki, Henkilökohtainen tiedonanto, 29.1.2013)

6 Valtakunnalliset tutkintojen perusteet ja opinnäytetöitä koskeva lainsäädäntö

Valtakunnallisissa tutkintojen perusteissa mukaisesti kaikkiin toisen asteen ammatillisiin tutkintoihin kuuluu pakollisena osana opinnäytetyö. Opinnäytetyön laajuus voi vaihdella aloittain, mutta kuitenkin se on vähintäänkin laajuudeltaan 2 opintoviikkoa. Valtakunnallisissa audiovisuaalisen viestinnän tutkinnon perusteissa todetaan opinnäytetyöstä mm. seuraavasti:

> Opiskelija suunnittelee ja tekee omaa osaamistaan kokoavan opinnäytteen, joka voi olla esimerkiksi tuote, työnäyte, portfolio tai esitys. Opiskelija tunnistaa keskeiset ammatilliset vahvuutensa ja kehittää opinnäytettä tehdessään luovuuttaan, innovatiivisuuttaan sekä edistää ammatillista kasvuaan. Hän esittelee ja arvioi

> opinnäytteensä sekä sen suunnittelun ja toteutuksen. Opiskelija edistää opinnäytteellä omaa työllistymistään.” http://www.oph.fi/download/125097_Audio.pdf

6.1 Yksityisyyden suojan piiriin kuuluvat tiedot

Oppilaitoksissa on paljon tietosuojan piiriin kuuluvia tietoja oppilaista ja koskien esimerkiksi oppilaiden arviointeja. Esimerkiksi henkilötiedot kuuluvat Suomen perustuslaissa suojatun yksityisyyden suojan piiriin ja niiden käsittelystä säädetään henkilötietolaissa sekä sitä koskevissa erityislaeissa. (http://www.tietosuoja.fi/uploads/dczky_1.pdf, s 2). Henkilötietolain 1 ja 38 pykälä käsittelevät yksityisen suojan piiriin kuuluvia asioita. Kaiken kaikkiaan tarkoituksena on, että yksityisyyden suojan piiriin tai henkilötietolakiin kuuluvaa tietoa ei tallenneta opinnäytetöitä koskevaan verkkopalveluun. Verkkopalveluun ei ole tarvetta tallentaa mitään oppilaita koskevaa henkilökohtaista tietoa. Opinnäytetöitä koskevat viralliset arviointitiedot tallennetaan niille tiedoille tarkoitettuihin tietojärjestelmiin, esimerkiksi Omniassa Helmi-viestintäjärjestelmään. (J. Salmi, Henkilökohtainen tiedonanto, 4.2.2013)

Näin vältytään tietosuojaa koskevilta riskeiltä ja ainoiksi riskeiksi järjestelmässä jäävät mahdolliset sisällölliset menetykset, jos järjestelmään tehdään tietomurto. Järjestelmä on vähemmän houkutteleva hakkereille mitä vähemmän järjestelmässä on kenelläkään ulkopuoliselle taloudellisesti tai rikosmielessä hyödynnettävää tietoa. Tähän lähtökohtaan ei kannata tehdä mitään poikkeuksia, kaikissa oppilaitoksissa on olemassa olevat tietojärjestelmät yksityisyyden suojan piiriin kuuluvien tietojen hallintaan. Opinnäytetöiden verkkopalvelun tarkoitus ei ole korvata näitä järjestelmiä vaan toimia julkaisualustana opinnäytetyöraporteille. Sen funktio on tuoda esille oppilaiden opinnäytetöitä mielekkäällä ja osallistavalla tavalla, se ei ole tallennuspaikka arvioinneille, henkilötiedoille tai millekään muille tiedoille, jotka kuuluvat yksityisyydensuojan piiriin. (J. Salmi, Henkilökohtainen tiedonanto, 4.2.2013)

7 MUOTONA OSALLISTAVA VERKKOPALVELU

Sosiaalisen median ja siihen liittyvien verkkopalveluiden käyttötapojen suosio on juuri nyt huipussaan. Jotkut voisivat arvioida suosion olevan jopa jo laskusuunnassa, tällä hetkellä kuitenkin näyttää siltä, että sosiaalisen median työvälineet ja työskentelytavat ovat tutumpia ja suositumpia kuin koskaan ennen. Paavillakin on oma Youtube-kanava ja Twitter-tili, joita aktiivisesti seurataan. Poliitikot, oppilaitokset, virkamiehet, opettajat ja oppilaat ovat sosiaalisen median äärellä ja yhä useammissa verkkopalveluissa voi jakaa sisältöä ja käyttäjiä osallistetaan sosiaalisesta mediasta lähtöisin olevin menetelmin. (Salmenkivi 2012, 28). Tosin voidaan pohtia mikä on sosiaalisen median ja verkkopalvelun ero tänä päivänä, useimmat verkkopalvelut tuntuvat menevän sujuvasti täysin samaan kategoriaan. Haasio (2011, 217) esittää internetin muuttuneen viimeisen vuosikymmenen aikana yhä yhteisöllisempään suuntaan alkujaan yksisuuntaisesta internetistä. Haasio (2011, 217) esittää internetin yhteisöllisen kehityksen jatkuvan voimakkaana myös tulevaisuudessa.

Tämän takia yhtenä keskeisenä ajatuksena työssä on koko ajan ollut, että opinnäytetöiden verkkopalvelu voi olla Web 2.0 aikakaudella myös jotain muutakin kuin pelkkä tietokanta, josta voi tehdä hakuja. Tässä toteutussuunnitelmassa se on ainakin paljon enemmän. Lopputuotteen toteuttajille jätetään vastuu lopullisesta toteutuksesta ja käytännön ratkaisuista. Tässä raportissa esitellään tutkimuksessa saatuja tuloksia mielipiteistä, joita opettajilla ja oppilailla on sosiaalisen median työkalujen yhdistämisestä opinnäytetöille tarkoitettuun verkkopalveluun. Näiden tulosten lisäksi teen ehdotuksia ja esittelen kuinka opinnäytetöiden verkkopalvelu tulisi mielestäni toteuttaa. Ehdotan, esitän ja arvioin palvelun ominaisuuksia useista näkökulmista tarkoituksena muodostaa lukijalle käsitys verkkopalvelun järkevästä toteutuksesta toisella ammatillisella asteella.

En kuitenkaan pidä sosiaalisen median työkaluja itseisarvona vaan esitän, että niillä voidaan tästä aiheesta saada jotain paljon mielenkiintoisempaa kuin aikaisemmin on totuttu näkemään. Samalla toivon lopputuloksena syntyvän uudenlainen tapa esittää toisen asteen opinnäytetöitä verkossa. Tapa, josta opiskelijat ja opettajat ovat innostuneita sekä on mahdollisimman monipuolisesti kaksisuuntainen. Tavoitteena on, että toisen ammatillisen asteen opinnäytetyöt pääsevät mielekkäällä tavalla julkisuuteen kaiken kansan näkyville. Niiden arvo ja merkitys tekijöilleen korostuu. Opinnäytetyöt esitellään tavalla, jonka ei välttämättä tarvitse olla tylsä, mutta noudattaa lakia, asetuk-

sia ja on hyvän maun mukainen. Se ei missään tapauksessa saa loukata kenenkään mielipiteitä tai tuoda julkiseksi asioita, jotka eivät ole sellaiseksi tarkoitettu.

Opinnäytetöihin ja opiskelijoihin liittyy asetuksia ja lakeja, jotka on tässä työssä otettava huomioon. Kuka tahansa ei voi arvioida opinnäytetöitä virallisin mittarein eivätkä viralliset arvioinnit ole myöskään miltään osin julkisia. Nämä ja monet muut asiat asettavat rajoitteita verkkopalvelun toteutukselle ja niitä sivuutetaan tässä opinnäytetyössä aina kun se on oleellista. (H. Riihimäki, Henkilökohtainen tiedonanto, 29.1.2013)

8 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

Tutkimus toteutettiin verkkopohjaisilla kyselylomakkeilla, joista tehtiin kaksi eri versiota. Tutkimusaineiston keräämiseen käytettiin lähinnä kvantitatiivisia menetelmiä. Menetelmänä oli kyselytutkimus, jonka aineistoa käsiteltiin pääasiassa määrällisin menetelmin. Toteutettu kyselytutkimus sisälsi muutamia kysymyksiä, joiden voidaan katsoa täyttävän laadullisen tutkimuksen kriteeristöä, joten tutkimus on pääosin kvantitatiivinen tutkimus, johon on sekoitettu hieman laadullisen tutkimuksen elementtejä. Jatkotutkimuksia aiheesta suosittelen tehtäväksi laadullisin menetelmin, jotta voidaan syventyä paremmin olemassa olevan järjestelmän ominaisuuksiin.

Oppilaille ja henkilökuntaa varten tehtiin omat kyselyt, joissa oli molemmille kohderyhmille suunnatut kysymykset. Totesin kaksi eri kyselyä tarpeelliseksi, koska verkkopalvelun käyttäjäryhmät poikkeavat oleellisesti toisistaan tottumuksiltaan ja lähtökohdiltaan. Alustana kyselyiden tekoon käytettiin Surveypal-kyselyjärjestelmää. Surveypal-ohjelmistolla kyselyiden rakentaminen on kohtuullisen helppoa ja tulosten analysointi nopeaa. Ristiintaulukointimahdollisuudet ovat järjestelmässä valmiina ja niitä on kohtuullisen selkeä ja helppo käyttää. Muina hyvinä puolina voidaan mainita ohjelmiston kyky analysoida ja tehdä yhteenvetoja tuloksista reaaliaikaisesti. Toteutin opiskelijoiden kyselyiden käytännössä siten, että henkilökohtaisesti menin luokkiin ja opastin sekä ohjasin kyselyn täyttäjiä vastaamisessa. Kaiken kaikkiaan tutkimusprosessi tarkastuksineen kesti noin neljä viikkoa.

8.1 Tutkimuksen tavoitteet

Tutkimuksen keskeisimpinä tavoitteina oli selvittää opiskelijoiden ja opettajien asennoitumista opinnäytetyön tekemistä kohtaan ja selvittää mielipiteitä arkistoinnin järjestämisestä. Ennen kaikkea tavoitteena oli selvittää mielipiteitä suunnitellun verkkopalvelun osallistavien ominaisuuksien käytöstä ja tarpeellisuudesta. Nämä tärkeimmät tavoitteet saavutettiin tutkimuksessa hyvin, mutta jo tutkimuksen aikana tuli selväksi, että jotkin aiheet edellyttävät lisätutkimuksia, jotka jäävät kuitenkin käytännön syistä tämän tarkastelun ulkopuolelle.

8.2 Kysymykset ja kysymysten asettelu

Sekä oppilaille ja opettajille tehdyssä kyselytutkimuksessa kysymykset järjestettiin siten, että aiheeseen liittyvät kysymykset olivat aina ensin ja otoksen demografisia tekijöitä kysyttiin lomakkeen lopuksi. Molemmat kyselyt sisälsivät noin 20 kysymystä, tarkemmin sanoen opiskelijoiden kyselyssä oli 22 kysymystä ja opettajille suunnatussa kyselyssä oli 25 kysymystä. Joitain kysymyksiä täydensin kyselyjen aikana esittämällä vastausryhmälle lisäkysymyksiä, koska jotkin vastaukset olivat mielestäni odottamattomia ja yritin löytää vastauksille lisäselityksiä.

Suurin osa kysymyksistä edusti selkeitä vaihtoehdollisia kysymyksiä, joista vastaaja sai valita itselleen sopivimman vaihtoehdon. Kysymys-mixissä käytettiin lisäksi asteikollisia kysymyksiä. Päädyin käyttämään tutkimuksessa neliportaisia asteikoita, koska en halunnut antaa mahdollisuutta antaa keskitien vastauksia, halusin vastaajien asettuvan selkeästi asian puolelle tai vastaan. Voimakkuusasteikkoina käytettiin soveltaen Likertin asteikkoa (Heikkilä 2008, 53). Likertin-asteikosta poistettiin keskimmäinen vaihtoehto, jotta vastaajien täytyy asettua asian puolelle tai vastaan, keskitien vaihtoehtoa ei samaa mieltä eikä eri mieltä ei annettu.

Useimmissa kysymyksissä oli joko kaksi vastausvaihtoehtoa tai ne edustivat ns. monivalintakysymyksiä. Useissa kysymyksissä oli lisäksi avoin kohta, johon vastaaja pystyi täydentämään tai kertomaan näkemyksistään jos mikään vaihtoehdoista ei ollut sopiva. Monivalintakysymyksissä käytettiin, silloin kun se oli järkevää, satunnaista vaihtoehtojärjestystä, jotta vastauksia ei annettaisi niiden järjestyksen mukaan ja täten vaikuttaisi tutkimuksesta saatuihin tuloksiin.

8.3 Kyselylomakkeiden testaus ja korjaus

Lomakkeita testattiin ennen varsinaista tutkimusta useaan kertaan. Testaus ja korjausvaiheet voidaan jakaa karkeasti kolmeen eri vaiheeseen. Ensimmäisessä vaiheessa molempia lomakkeita testasivat kontrollihenkilöt, joiden ainoana tehtävänä oli etsiä lomakkeista virheitä. Testaajien tehtävänä oli etsiä kirjoitusvirheitä, kielioppivirheitä, kysymysten muotoiluun liittyviä virheitä, logiikkaan liittyviä virheitä ja toiminnallisuuteen liittyviä virheitä. Joitain vaiheita jouduttiin toistamaan testauksen aikana ja täten lomakkeisiin tehtiin kaiken kaikkiaan useita tarkastuksia sekä niistä seuranneita korjauksia. (Heikkilä 2008, 61)

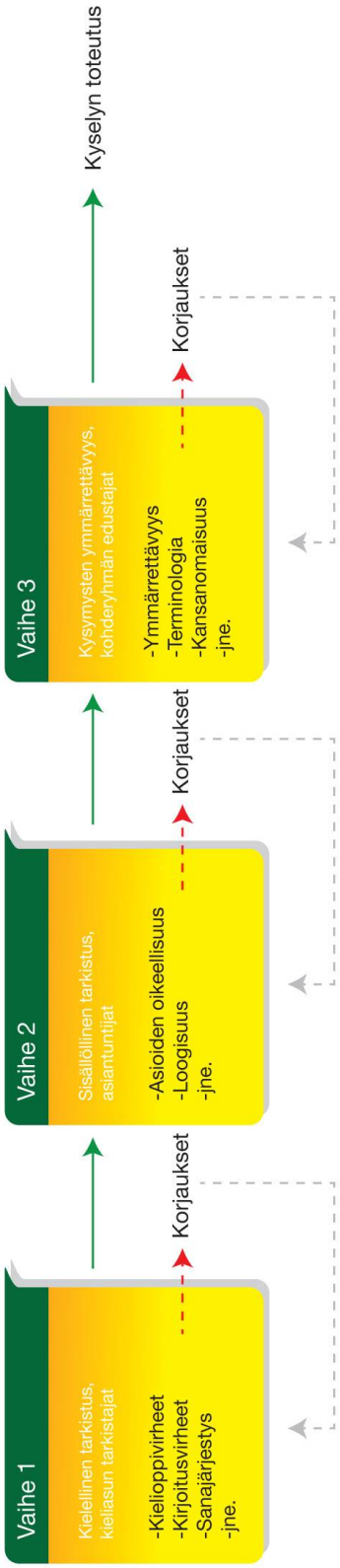

Kuvio 1. Lomakkeiden tarkistus-, korjaus- ja testausprosessi

Logiikkaan liittyviä virheitä olivat esimerkiksi voimakkuusasteikkojen sanamuodot ja yhdenmukaisuus. Toiminnallisuuteen liittyvillä virheillä tarkoitan esimerkiksi virheitä, joissa vastaajaa kehotetaan vastaamaan useampaan vaihtoehtoon, vaikka kyselyssä ei ollut mahdollista vastata kuin yhteen vaihtoehtoon todellisuudessa. Tämänkaltaisia virheitä löytyi toteutuksen jälkeen useita ja ne olisivat vaikeuttaneet monilta osin tulosten analysointia tai jopa mitätöineet joitain kysymyksiä kokonaan. Kielioppiin ja kirjoitusasuun liittyviä virheitä löytyi useita ja niitä korjattiin testauksen aikana moneen kertaan.

Seuraavassa vaiheessa lomaketta testattiin asiantuntijoilla, jotka ymmärsivät asian ja joita pyydettiin keskittymään lomakkeissa oleviin asiavirheisiin. Tämän vaiheen avulla lomakkeista saatiin karsittua asiavirheet ja joiltain osin kysymyksiä paranneltiin johdonmukaisemmiksi. Viimeisessä vaiheessa lomaketta testattiin oikeilla kohderyhmillään eli opiskelijoilla ja opettajilla. Opiskelijoiden ja opettajien avulla pyrittiin testaamaan kysymysten ymmärrettävyyttä ja loogisuutta. Tämän vaiheen perusteella korjattiin monia kysymyksiä, jotka olivat kohderyhmien mielestä epäselviä tai niitä ei ymmärretty halutulla tavalla. Tässä vaiheessa jopa lisättiin kysymysvaihtoehtoihin joillekin sanoille synonyymejä, jotta oikea vaihtoehto olisi helpompi löytää valmiiksi annettujen vaihtoehtojen joukosta. Esimerkkinä tällaisesta sanasta voidaan mainita verkkopalvelu, jonka osa henkilökunnasta koki vieraaksi ja annoin tälle vastausvaihtoehdolle sitä tukevan vastineen www-sivut, jota käsiteltiin analysointivaiheessa verkkopalvelun synonyyminä. Sitä ei kuitenkaan haluttu kokonaan vaihtaa verkkopalvelu sanaan, koska sisällöllisesti ja tarkkaan sovellettuna ne eivät vastaa toisiaan täydellisesti. Kansanomaisesti ajateltuna ja ei asiantuntijan näkökulmasta katsottuna ne kuitenkin esittäytyvät samana asiana, tai näin ainakin kohderyhmässä tehty kyselylomakkeiden testaus osoitti.

Kaikki testausvaiheet osoittautuivat erittäin tärkeäksi ja antoivat paljon kehitysideoita lomakkeiden lopulliseen toteutukseen. Testaukseen osallistui opiskelijoita ja opettajia kaikilta Artomnian aloilta. Lomakkeiden testaukseen osallistui noin 15 henkilöä ja kokonaisuudessaan lomakkeiden testaukseen meni noin kaksi viikkoa korjauksineen. Lopulliset kyselylomakkeet ovat liitteinä tämän työn lopussa tuloksineen (ks. liite 1 ja 2).

9 KYSELYJEN TOTEUTUS

9.1 Otos

Varsinaiseen otokseen otettiin mukaan kaikki kohderyhmään kuuluvat opiskelijat sekä opettajat. Näin ollen tutkimus toteutettiin kokonaistutkimuksena. Päädyin kokonaisotokseen, koska varsinainen kohderyhmä on pieni joten kattavien johtopäätösten tekeminen olisi muuten vaikeaa (Heikkilä, 33). Kysely toimitettiin Artomnian henkilökunnalle, jota ohjeistettiin vastaamaan kyselyyn sekä ohjaamaan opiskelijat vastaamaan kyselyyn ryhmänohjaajan tunnilla. Tiedossa oli jo ennen kyselyjen toteutusta, että vaikka tutkimukseen otetaan mukaan koko Artomnian henkilökunta ja opiskelijat poistuma eli kato tulee olemaan käytännössä suuri, kuten tämän kaltaisissa tutkimuksissa on tapana. Kadolla tarkoitetaan täyttämättä jätettyjen lomakkeiden määrää tai käytännössä niitä henkilöitä, jotka eivät lomaketta ikinä tallentaneet tai vastanneet kyselyyn. Tämän takia lähestyttiin kohderyhmää kokonaisuudessaan, jotta vastauksille saadaan kattava otos kaikilta Artomniassa edustetuilta aloilta, jotta tutkimuksen tulokset olisivat paremmin sovellettavissa. (Heikkilä 2008, 30)

Lopulliseen tutkimukseen vastasi yhteensä 92 opiskelijaa ja 21 opettajaa. Opiskelijoiden vastausprosentti oli noin 17 % ja opettajien vastausprosentti noin 65 % kokonaismääristä (J. Salmi, Henkilökohtainen tiedonanto, 4.2.2013). Opiskelijoiden kyselyn tutkimuksen heikkous on sen yksipuolinen vastaajaotos. 77 % vastaajista edustaa audiovisuaalista viestintää ja loput ovat viher-, ja vaatetusalan opiskelijoita. Metalli-, ja puualan artesaaniopiskelijoita ei osallistunut kyselyyn yhtään kappaletta. Opettajien edustus on hyvin kattava ja siihen vastasi kaikkien alojen edustajia.

9.2 Reliabiliteetti ja validiteetti

Tässä tutkimuksessa esitettyjä tuloksia tulee soveltaa pääasiassa Omnian oppilaitoksen oppilaisiin. Tulokset voivat olla sovellettavissa harkiten muihin toisen asteen ammatillisten oppilaitosten oppilaisiin. Huomioitavaa on myös, kuten Heikkilä (s. 30) kirjassaan esittää, että kaikki tutkimustulokset heijastavat oman aikansa ilmiöitä. Tästä johtuen tässä esitettyjä tuloksia tulee pohtia ja analysoida tänä aikana ja lähivuosina. Teknologinen kehitys on erittäin nopeaa ja sen muutokset sekä trendit heijastuvat hyvin nopeasti nuorten verkon käytössä ja tottumuksissa. Pohdittaessa tuloksia ja analysoi-

taessa tästä tutkimuksesta saatuja tuloksia on hyvä pitää tämä asia mielessä. Viiden vuoden kuluttua tämän tutkimuksen tulokset eivät ole enää luotettavia ja suoraan sovellettavissa. Tutkimuksen aikana on pyritty eliminoimaan kaikki haittatekijät ja mahdolliset tuloksia vääristävät käytänteet. (Heikkilä 2008, 30)

Joiltain osin oppilaille tehdyssä tutkimuksessa tuli esille, että tulokset vaihtelivat hieman kontrollikysymysten välillä. Osassa kysymyksistä tuli myös selkeästi esille, että opiskelijat vastasivat joihinkin kysymyksiin, kuten he olettivat, että heidän halutaan vastaavan. Näiltä osin tutkimustuloksia ja niistä saatuja tuloksia tulee käsitellä suhteessa näihin faktoihin.

Tutkimuksessa onnistuttiin keräämään tietoa niistä aiheista ja ilmiöistä, joita oli alun perin tarkoituskin tutkia ja niiden avulla on voitu ratkoa alkuperäistä tutkimusongelmaa ja kysymystä (Heikkilä 2008, 186). Näiltä osin tutkimuksen voidaan siis katsoa olevan täysin validi.

9.3 Tutkimusongelma ja tutkimuskysymys

Tämän tutkimuksen lähtökohtana on tutkia Artomnian opiskelijoiden ja opettajien näkemyksiä opinnäytetöiden verkkopalvelusta. Tästä tutkimuksesta saatuja tuloksia sovelletaan tässä opinnäytetyössä, jonka tarkoitus on tuottaa toteutussuunnitelma opinnäytetöiden verkkopalvelun pilotille ammattiopisto Omniassa. Tutkimusongelmaksi tutkimuksessa muodostui näkemys, että en tiedä luotettavasti opiskelijoiden näkemyksistä ja suhteesta opinnäytetyötyöskentelyyn, jotta voisin aukottomasti väittää opiskelijoiden ja opettajien tarvitsevan tai edes toivovan opinnäytetöiden verkkopalvelua toteutettavaksi. Ennen tätä tutkimusta asia oli olettamuksien varassa, jotka joiltain osin saivat tutkimuksesta vahvistusta ja joiltain osin eivät. Tutkimuksen tarkoitus oli siis vastata tähän edellä esitettyyn ongelmaan. Tutkimuskysymys voidaan muotoilla siten seuraavasti: Tarvitaanko toisella ammatillisella asteella opinnäytetöiden verkkopalvelua? Jaoin tutkimusongelmaa myös alaongelmaksi (Heikkilä 2008, 23), jonka avulla pyrin selvittämään muita ilmiöitä, jotka auttoivat täydentämään toteutussuunnitelmaa oleellisesti peruskysymyksen lisäksi. Toisena keskeisenä tutkimusongelmana ja tutkimuskysymyksenä oli selvittää opiskelijoiden näkemyksiä sosiaalisen median käytöstä ja erilaisista median jakopalveluista yhdistettynä virallisempaan ympäristöön eli oppilaitosympäristöön. Vielä spesifimmin määriteltynä: kuinka opiskelijat suhtautuvat verkkopalve-

luiden osallistaviin ominaisuuksin, kuten jakoon ja kommentointiin opinnäytetöiden verkkopalvelussa? Näihin edellä mainittuihin tutkimuskysymyksiin ja -ongelmiin tämä tutkimus vastaa.

9.4 Tutkimuksen käytännön toteutus

Kyselyihin vastattiin kaikilta osin sähköisessä muodossa verkkosivuilla. Kyselyt upotettiin (embed) Artomnian verkkosivuille, jossa kyselyn jakaminen kohderyhmille onnistui paremmin. Näin toimittiin ennen kaikkea siksi, että surveypal-ohjelmiston url-osoitteiden generointi tuottaa erittäin hankalia url-osoitteita, jonne kyselyt sijoitetaan. Tämä muodostui ennen kaikkea haasteeksi opiskelijoiden kyselyn kohdalla, koska opiskelijoiden taidot url-osoitteiden seuraamisessa osoittautuivat puutteellisiksi. Joillekin opiskelijoille osoittautui hankalaksi kopioida toisista tiedostoista annettuja url-osoitteita selaimeen. Tämä huomattiin lomakkeiden testivaiheessa, jonka jälkeen kyselyt päätettiin upottaa artomnia.fi osoitteeseen selkokielisten url-osoitteiden taakse. Kyselyjen upotuksen jälkeen opiskelijat ohjattiin oikeille kyselysivuille. Opiskelijat ohjattiin oppituntien alussa kyselysivuille ja opastettiin kyselyn täyttämisessä, mikäli siinä ilmeni ongelmia. Näin pystyttiin varmistamaan mahdollisimman sujuva kyselyjen teko ja kyselyn löytyminen varmistettiin.

Kyselyt upotettiin seuraaviin url-osoitteisiin:

www.artomnia.fi/kysely-opiskelijoille
www.artomnia.fi/kysely-henkilostolle

Vastaavasti Surveypalin generoimat url-osoitteet kyselyille olivat seuraavanlaiset, joita ei siis käytetty niiden epäkäytännöllisyyden vuoksi:

https://my.surveypal.com/Opinn%C3%A4ytet%C3%B6iden%20verkkopalvelu%2C%20%20kysely%20opiskelijoille2-mCdTwXkilu0iu5q_

https://my.surveypal.com/Opinn%C3%A4ytet%C3%B6iden%20verkkopalvelu%2C%20kysely%20henkil%C3%B6st%C3%B6lle2-uxMLPpwoUVn31Wzw

Edellä mainittu tapa osoittautui käyttökelpoisimmaksi toteutustavaksi opiskelijoiden kohdalla, koska yhtenäisiä sähköpostiosoitteita tai sisäisiä palvelinkäytänteitä linkin

toimittamiseksi opiskelijoille ei ole olemassa. Yleisin tapa Heikkilän (2008) mukaan internet-kyselyiden toteuttamisessa on toimittaa linkit kyselyyn sähköpostin välityksellä. Näin ei kuitenkaan toimittu, koska yhtenäiset sähköpostiosoitteet ovat olemassa, mutta useimmat opiskelijat eivät käytä niitä tai eivät muistaneet tunnuksia palveluun. Käytännön toteutuksen kannalta kaikkein järkevintä oli toteuttaa kysely selkokielisen osoitteena alla, joka on helposti kirjoitettavissa selaimen osoitekenttään sekä on helppo muistaa. (H. Riihimäki, Henkilökohtainen tiedonanto, 29.1.2013).

Heikkilä (2008) esittää oppilaitosympäristöissä olevan helppoa toteuttaa internet-pohjaisia kyselytutkimuksia, koska linkit voidaan helposti jakaa opiskelijoille luokkahuoneessa. Tämä on tietenkin, mahdollista kuten tässäkin tutkimuksessa tehtiin, mutta vaikeaa jos opiskelijat eivät osaa siirtää osoitetietoja selaimeen. Jälkeenpäin ajateltuna järkevintä olisi ollut toteuttaa yksinkertainen html-linkki, jota klikkaamalla opiskelijat olisivat päässeet suoraan kyselyyn riippumatta siitä missä osoitteessa lopullinen kysely on tai kuinka vaikeaselkoinen url-osoite linkin takana on. Linkin toimittaminen opiskelijoille kannattaa miettiä tarkkaan ennakkoon.

Opettajien kysely toimitettiin kohderyhmälle sähköpostin välityksellä, jossa oli klikattava url-linkki, joka vei vastaajan suoraan oikeaan osoitteeseen. Varmuuden vuoksi päätettiin kuitenkin, että myös opettajien kysely laitetaan kaikesta huolimatta selkokielisen osoitteen taakse artomnia.fi domainiin, jonne sähköpostiin toimitettu linkki loppujen lopuksi johdattaa. Käytännössä tämä ei kuitenkaan toiminut ja yhtään vastausta ei saatu pelkän sähköpostin välityksellä. Vastaukset saatiin kerättyä loppujen lopuksi vasta siten, että koko henkilökunta kutsuttiin yhteiseen tapaamiseen, jossa kaikki osallistujat (21) täyttivät kyselyn annettujen ohjeiden mukaisesti.

Toki huomattava on, että kaiken kaikkiaan olisi ollut mahdollista laittaa pelkät linkit Artomnia sivuille, josta kaikki olisivat ne saaneet ja päässeet kyselyyn. Kyselyiden upottamiseen päädyttiin, koska käsitteenä ja nimenä Artomnia on uusi myös opiskelijoille, joten kyselyä käytettiin myös Artomnia nimen, Artomnian www-sivuston ja graafisen ilmeen markkinointiin kohderyhmille. Täten vältyttiin myös siirtymiseltä taas toiseen osoitteeseen, joka olisi voinut hämmentää vastaajia.

9.5 Ongelmia tutkimuksen toteutuksessa

Käytännön ongelmia ilmeni kuitenkin testauksesta huolimatta tutkimuksen aikana. Suurimpia ongelmia ilmeni Surveypal-järjestelmän kanssa. Keskeisimmiksi ongelmiksi muodostui kyselyiden toteutuksessa erilaiset selaimiin ja käyttöjärjestelmiin liittyvät ongelmat. Tässä kohtaa täytyy myöntää, että luotin sokeasti ison toimittajan järjestelmiin, enkä tehnyt lomakkeiden testausta eri järjestelmillä. Oletin, että tunnetun toimittajan ohjelmistoihin olisi voinut luottaa ja teknistä testausta ei olisi tarvittu. Toisaalta suuri osa ongelmista voi olla myös seurasta Omnian tietokoneissa olleista vanhoista selainversioista ja käyttöjärjestelmäkombinaatioista. Kaikesta huolimatta tähän en ollut varautunut kyselyä tehtäessä.

Mac-käyttöjärjestelmillä varustetuissa tietokoneissa käyttäjien yrittäessä siirtyä kyselyssä toiselle sivulle, selain tyhjensi ensimmäisen sivun vastaukset ja kyselyn täyttämisen joutui aloittamaan alusta. Tällä on voinut olla jonkin verran vaikutusta jopa tuloksiin. Ongelma huomattiin kuitenkin kyselyn toteutuksen ensimmäisenä päivänä ja vastaajia ohjeistettiin, että kyselyyn voi vastata vain Windows-pohjaisilla järjestelmillä. Uskon vian olleen enemmänkin kombinaatio Mac-käyttöjärjestelmää ja vanhentunutta selainversiota, jonka yhdistelmällä tämä ongelma syntyi. Oppilaiden täyttäessä sivun toisen kerran siitä pääsi aina etenemään seuraavalle sivulle. Tämän jälkeen kysely onnistui ongelmitta.

Toinen tekninen ongelma liittyi Windows-tietokoneisiin ja Chrome-selaimen uusimpaan versioon sekä sivuille upotettuun (embed) kyselyyn. Siirryttäessä kyselyn seuraavalle sivulle Chrome ei päästänyt käyttäjää toiselle sivulle vaan esitti virheilmoituksen, josta ei ollut mahdollista päästä eteenpäin. Tämäkin lisättiin lopuksi suulliseen ohjeistukseen, joka oppilaille annettiin kyselyyn vastaamisen alkaessa. Kaikkiin teknisiin ongelmiin kannattaa varautua Surveypal-järjestelmän kanssa. Erityisesti uskon, että jälkeenpäin ajateltuna kyselyn upottaminen sivuille ei ollut teknisesti järkevin ratkaisu vaikka järjestelmäntoimittaja ilmoittaakin tämän olevan täysin mahdollista ja antaa sen toteuttamiseen tarvittavan merkkauskielen. Toisaalta toisenlaisia ongelmia olisi tullut vastaan, jos vastaajille olisi annettu Surveypal-ohjelmiston luomat url-osoitteet, jotka olivat käyttäjille erittäin hankalia. Surveypal-ohjelmistossa voi editoida linkkejä selkokielisiksi, mutta näin toteutetut linkit eivät toimineet.

Kaikkein eniten ongelmia esiintyi opiskelijoille suunnatun kyselyssä. Tämä johtuu osittain siitä, että kyselyjen toteutus aloitettiin opiskelijoista, mutta myös selkeästi kohde-

ryhmän heterogeenisestä netin käytöstä. Useimmat käyttävät selaimien erikoisversioita, joiden yhteensopivuus oli kyselyjärjestelmän kanssa heikko tai ei toiminut lainkaan.

9.6 Tutkimustuloksia ja pohdintaa

Tutkimustuloksia käsiteltäessä lukijaa auttaa seuraamaan ja pohtimaan kirjoitettua tekstiä, jos lukija ottaa käsiinsä liitteet 1 ja 2, jotka ovat kyselytutkimuksen lomakkeet, joihin tässä osiossa esitetyt tulokset ja pohdinnat perustuvat. Tämän takia suosittelen pitämään lomakkeita lähettyvillä tätä osiota lukiessasi. Tutkimustuloksien esittely aloitetaan esittelemällä ja analysoimalla opiskelijoille tehdyn kyselyn tuloksia. Opiskelijoiden jälkeen siirryn esittelemään opettajilta saatuja tutkimustuloksia.

Tässä osiossa käsitellään saatuja tutkimustuloksia ensin objektiivisesti. Objektiivisen esittelyn jälkeen esitetään arviointeja ja johtopäätöksiä tuloksista. Kaikkien tulosten jälkeen esitellään pääkohdittaiset johtopäätökset ja havainnot tutkimuksesta.

10 OPPILAILLE SUUNNATTU KYSELYTUTKIMUS

Kaiken kaikkiaan kyselyyn vastasi 92 opiskelijaa, joista 77 % oli audiovisuaalisen alan opiskelijoita. Kaiken kaikkiaan on kuitenkin huomattavaa, että audiovisuaalisen alan opiskelijat edustavat 30 % kaikista opiskelijoista, joten heidän osuutensa Artomnian opiskelijoista on muutenkin suuri. Vastanneista oli viheralan opiskelijoita 7 % ja vaatetusalan opiskelijoita 15,2 %. Heikon edustettavuudesta tekee se tosiasia, että kahden alan opiskelijoiden, metallin ja puun, ei vastannut kyselyyn ollenkaan. Tämä hieman heikentää tulosten yleistettävyyttä, mutta on kaikesta huolimatta tosiasiallinen fakta, joka pitää mielessä tutkimustuloksia arvioitaessa.

Vastaajista 68,5 % oli naisia ja loput miehiä. Oppilaitoksen sukupuolijakauma on 55 % prosenttia miehiä ja naisia loput 45 %. (J. Salmi, Henkilökohtainen tiedonanto, 4.2.2013). Ensimmäisen luokan opiskelijoita vastaajista oli 45,7 % ja loput toisen tai kolmannen vuoden opiskelijoita. Alla esiteltynä muutamia tärkeimpiä demografisia tekijöitä, jotka koskevat opiskelijoita.

19. Millä alalla opiskelet?

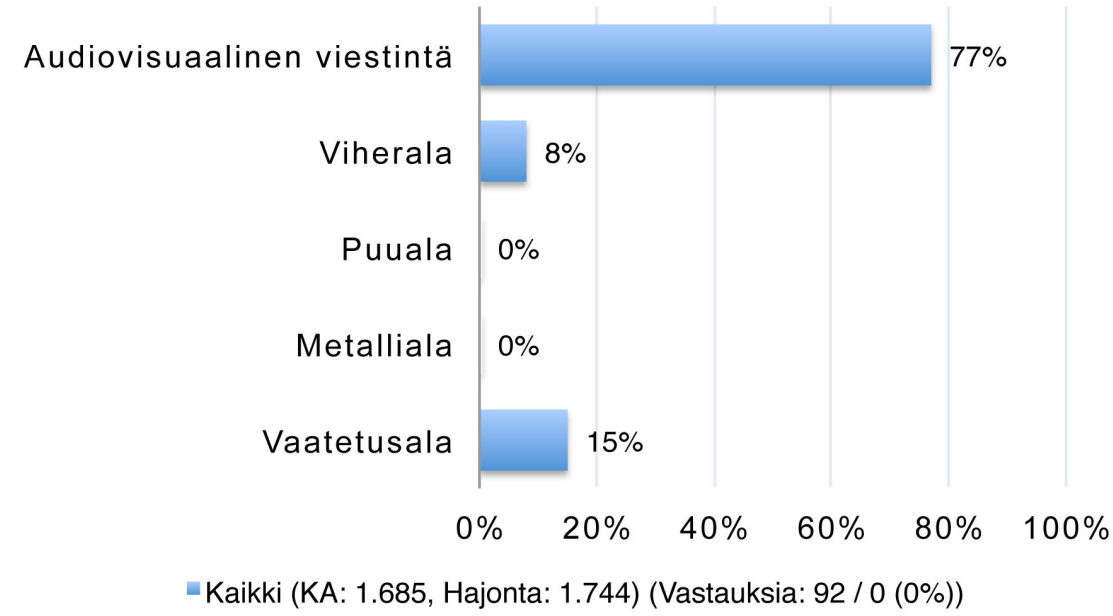

Kuvio 2. Opiskelijoille suunnatun kyselyn kysymys numero 19, millä alalla opiskelet?

20. Millä vuosiluokalla opiskelet? Valitse sopivin vaihtoehto.

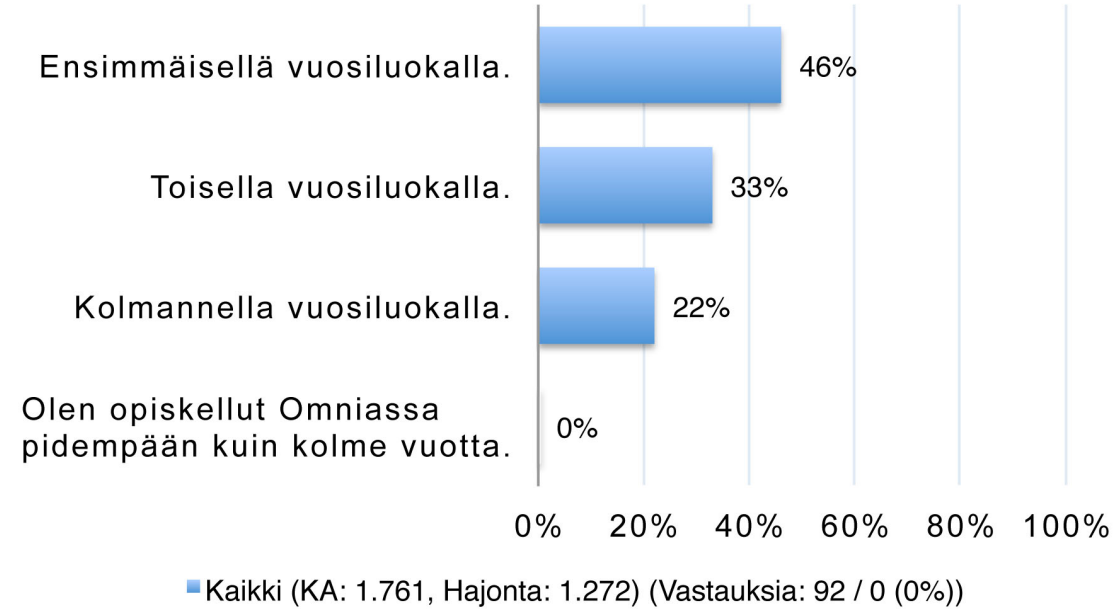

Kuvio 3. Opiskelijoille suunnatun kyselyn kysymys numero 20, millä vuosiluokalla opiskelet?

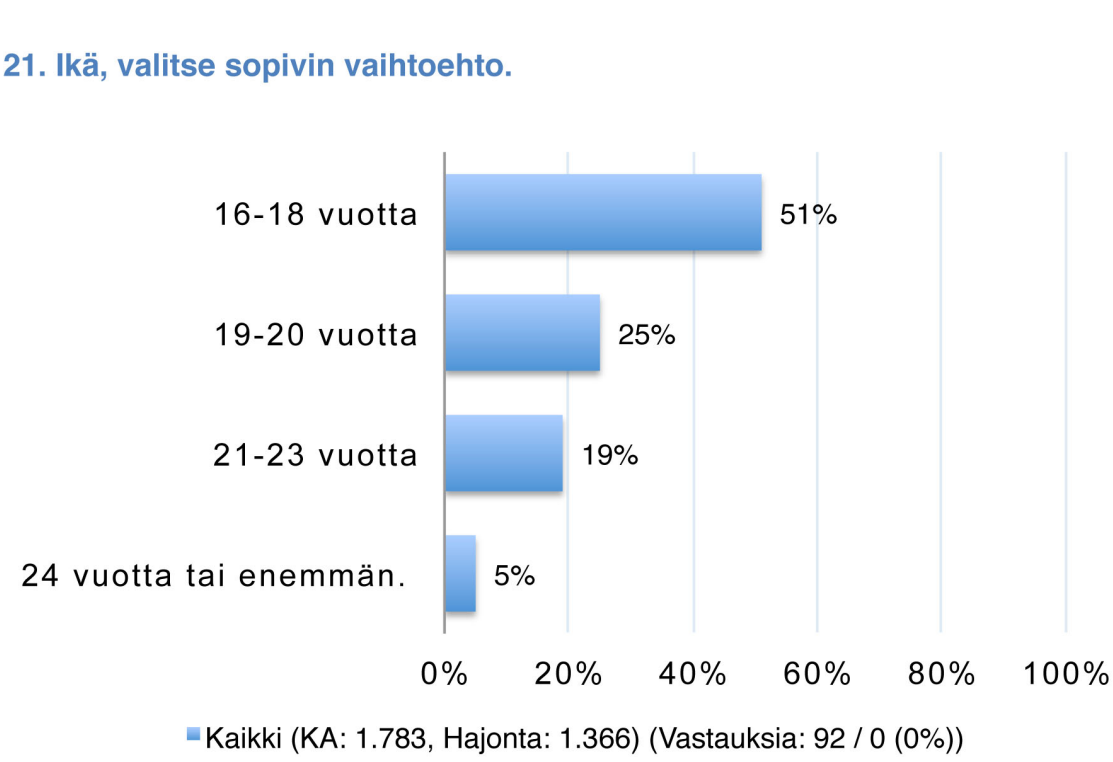

Kuvio 4. Opiskelijoille suunnatun kyselyn kysymys numero 21, ikä?

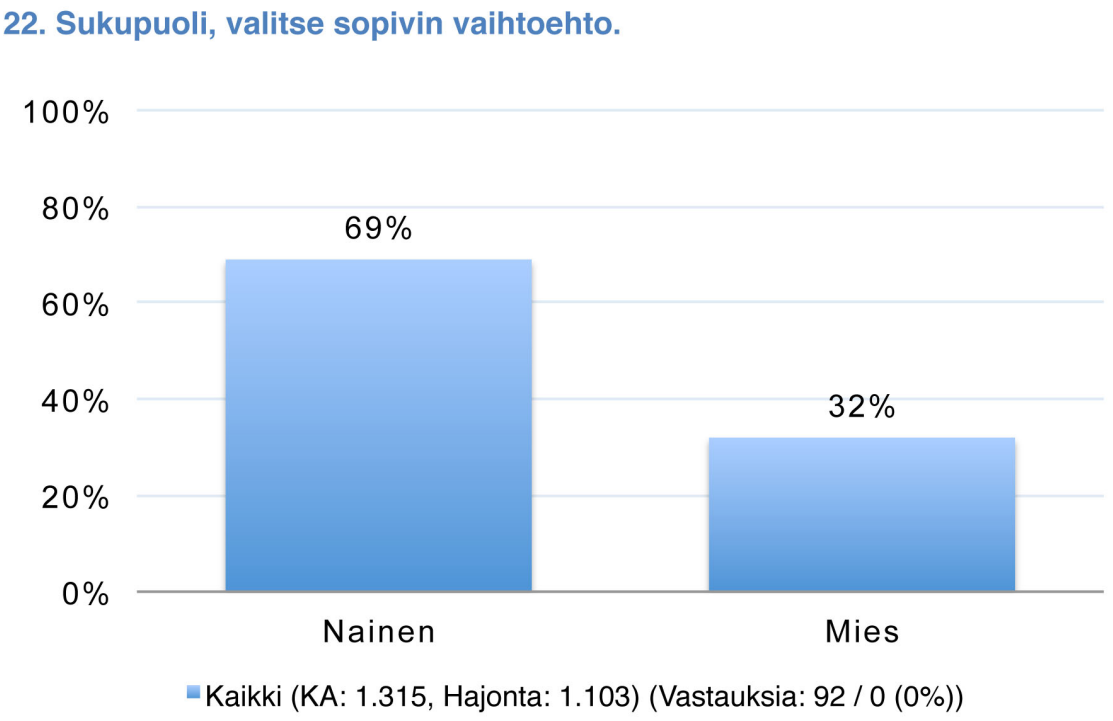

Kuvio 5. Opiskelijoille suunnatun kyselyn kysymys numero 22, Sukupuoli?

10.1 Oleelliset kysymykset ja niistä saadut tulokset

Jälkeenpäin on helppo huomata erilaisia ongelmia kysymyksissä ja kysymysten asettelussa. Tuon tässä yhteydessä erilaisia ongelmia esiin, koska niitä on syytä välttää jatkotutkimuksissa ja ne omalta osaltaan voivat vaikuttaa joissain tapauksissa myös tuloksiin. Tässä yhteydessä esittelen kaikki oleellisimmat kysymykset ja niistä saadut vastaukset. Muut kysymykset ja tulokset ovat nähtävissä liitteissä 1 ja 2.

10.2 Kysymys numero 1

Ensimmäisen kysymyksen tarkoitus oli hahmottaa opiskelijoiden käyttöä ja toimintaa verkkopalveluissa, jotka perustuvat kokonaisuudessaan tai suurilta osin mediamateriaalin jakamiseen. Toisin sanottuna muistuttavat perusluonteeltaan tämän tutkimuksen taustalla olevan toimeksiannon – opinnäytetöiden verkkopalvelun kehittämistä. Kysymys esitettiin vastaajille alla olevalla tavalla:

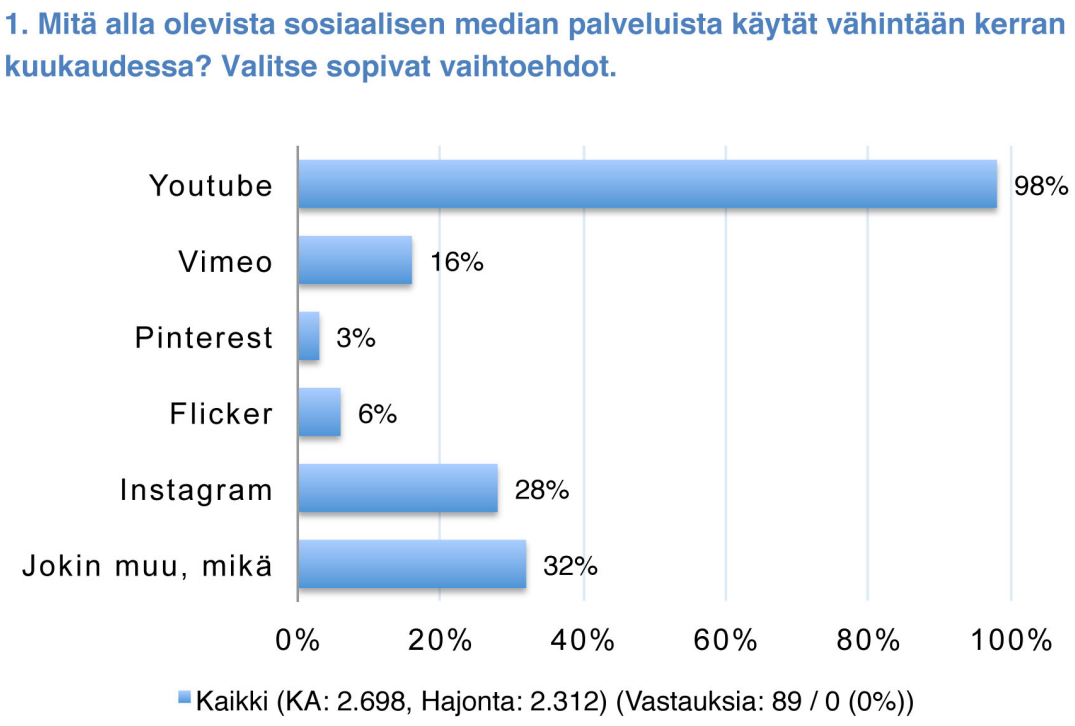

Kuvio 6. Opiskelijoille suunnatun kyselyn kysymys numero 1, mitä sosiaalisen median palveluita käytät vähintään kerran kuukaudessa?

Jälkeenpäin tarkasteltuna kysymyksen annetut vaihtoehdoissa ei pitäisi olla kysymyksen avointa vaihtoehtoa, jossa vastaaja saa itse määritellä vastauksen sisällön. Tällä kysymyksellä oli nimenomaan tarkoitus hahmotella mediamateriaalin jakamiseen perustuvien palveluiden käyttöä, ei palveluita jotka perustuvat puhtaasti sosiaaliselle käytölle, kuten esimerkiksi Facebook. Toisaalta vaihtoehdoissa olisi pitänyt olla myös Deviantart-sivusto, jossa jaetaan mediamateriaalia, piirustuksia ja työnäytteitä. Palvelu, joka on siis perusluonteeltaan sekä ominaisuuksiltaan vastaa suunniteltua opinnäytetöiden verkkopalvelua.

Kysymyksen numero yksi toisena tavoitteena oli etsiä verkkopalveluita, joissa oppilaitoksen tärkeät kohderyhmät jakavat materiaalia jo valmiiksi ja palvelu on heille tuttu sekä hyväksytty. Keskeisenä ajatuksena oli, että joiltain osin videot ja valokuvat voitaisiin kytkeä jo olemassa oleviin verkkopalveluihin ja upottaa (embed) verkkopalveluun olemassa olevien palveluiden kautta. Tällä tavoin materiaalilla olisi jo valmis julkaisualusta jossa kohderyhmä liikkuu. Näin ollen kohderyhmä voidaan tavoittaa sisällöllisesti jo muissa verkkopalveluissa. Toisin sanottuna siis tehdyille työraporteille, videoille ja valokuville on mahdollista tavoittaa yleisöä, joka ei muuten löytäisi opinnäytetöiden verkkopalvelua. Vastausten perusteella selkeältä vaihtoehdolta näyttää Youtube-sivusto, jonne videoita kannattaa laittaa ja tallentaa. Youtubea käyttää 98 % vastaajista vähintään kerran kuukaudessa, oletettavasti monet vastaajista paljon useammin. Hyvä puoli valmiin verkkopalvelun käytössä on se, että niiden taltiointi ei vie oppilaitoksen resursseja. Tosin tähän liittyy riskejäkin. Riskien ja käytännöllisyyden vuoksi suosittelen arkistoimaan videot myös Artomnian palvelimelle. Valokuvien taltiointiin käytetyt sivustot ovat käyttöasteeltaan vähäisiä, joten niistä saatavat hyödyt ovat marginaalisia. Tämän takia en suosittelekaan valokuvapalveluiden käyttöä still-kuvien esittämiseen opinnäytetöiden verkkopalvelussa. Ne kannattaa kokonaisuudessaan taltioida Artomnian opinnäytetöiden verkkopalveluun. Youtuben kattavuus videoiden osalta on riittävän suuri tavoittaaksemme hakukoneiden kautta myös yleisöä, joka ei suoraan tavoita Artomnian verkkopalvelua.

Kaiken kaikkiaan vastauksien perusteella on selvää, että videot kannattaa tallentaa Youtubeen ja upottaa Artomnian verkkosivuille merkkauskielen avulla. Kannattaa kuitenkin huomioida, että tulevaisuuden trendit videopalveluiden osalta ovat vielä arvioi-

den asteella. Tällä hetkellä näyttää siltä, että videopalvelu Vimeo kasvattaa suosiotaan erityisesti laadukkaampien videoiden osalta, johon kategoriaan myös Artomnia halutaan markkinoinnin näkökulmasta liittää. Tämä kannattaa huomioida tulevaisuudessa palvelun kehitystyössä ja asiaa on syytä selvittää tasaisin väliajoin.

10.3 Kysymykset numero 2 ja 3

Kysymyksen numero 2 tavoitteena oli selvittää opiskelijoiden suhtautumista opinnäytetyön tekemiseen osana opintoja. Keskeisenä ajatuksena on, että jos opiskelijoita kiinnostaa opinnäytetyö niin voidaan olettaa, että verkkopalvelulle löytyy myös kiinnostusta. Vastaavasti voidaan myös olettaa, että jos opiskelijaa ei kiinnosta lainkaan opinnäytetyö niin verkkopalvelua ei myöskään nähdä kiinnostavana. Näiltä osin vastaukset olivat kiinnostavia ja suurin osa eli 86 % vastaajista piti opinnäytetyötä merkittävänä tai erittäin merkittävänä osana omia opintojaan. Suoraviivaisella päättelyllä voidaan olettaa että myös verkkopalvelulle on lähtökohtaisesti kiinnostusta ja sitä ei rakenneta yleisölle, jota ei ole olemassa.

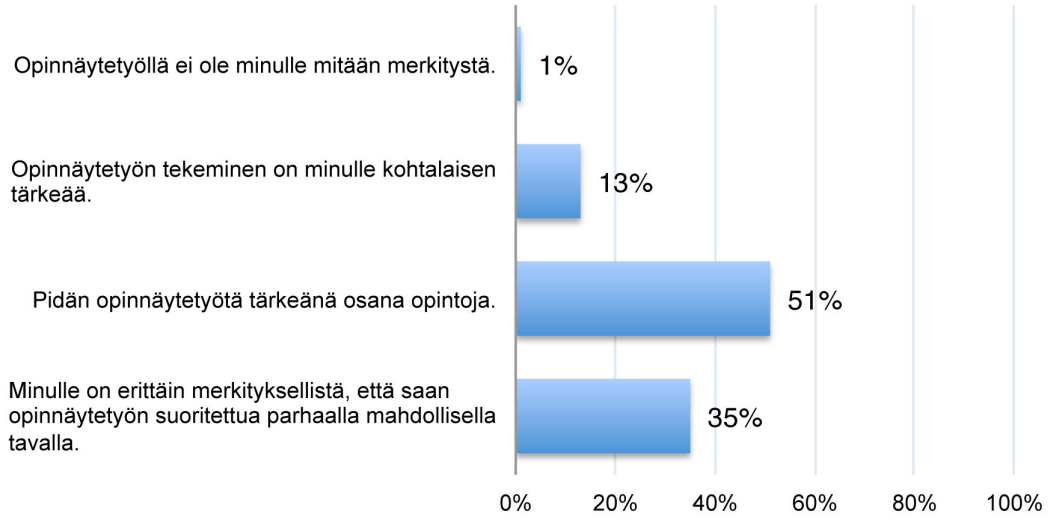

Kuvio 7. Opiskelijoille suunnatun kyselyn kysymys numero 2, kuinka tärkeänä osana opintoja pidät opinnäytetyötä?

Kysymys numero kolme käsitteli opiskelijan tietoja opinnäytetyön julkisuudesta. 69 % vastaajista ei tiennyt opinnäytetyön olevan julkinen asiakirja. Tämän arveltiin joiltain

osin vaikuttavan suhtautumiseen julkiseen verkkopalveluun. Toisaalta tässä oli myös tarkoitus tuoda asia esiin, vaikka sillä voi olla vaikutusta vastaajan asennoitumiseen.

10.4 Kysymys numero 4

Kysymyksessä neljä opiskelijoille haluttiin antaa mahdollisuus määritellä minne tai minkälaiseen palveluun he haluaisivat opinnäytetyön tallentaa. Siinä annettiin positiivinen vaihtoehto, joka edustaa oppilaitoksen näkökulmaa sekä negatiivinen toisen ääripään vaihtoehto, jossa opiskelijalle annettiin mahdollisuus valita vaihtoehto, jossa tallennusta ei suoriteta minnekään – työ ikään kuin tehdään vain pöytälaatikkoon ja sitä eivät koskaan ulkopuoliset näe. Tämä vaihtoehto nähtiin negatiivisena vaihtoehtona ja vastavaihtoehtona verkkopalvelulle.

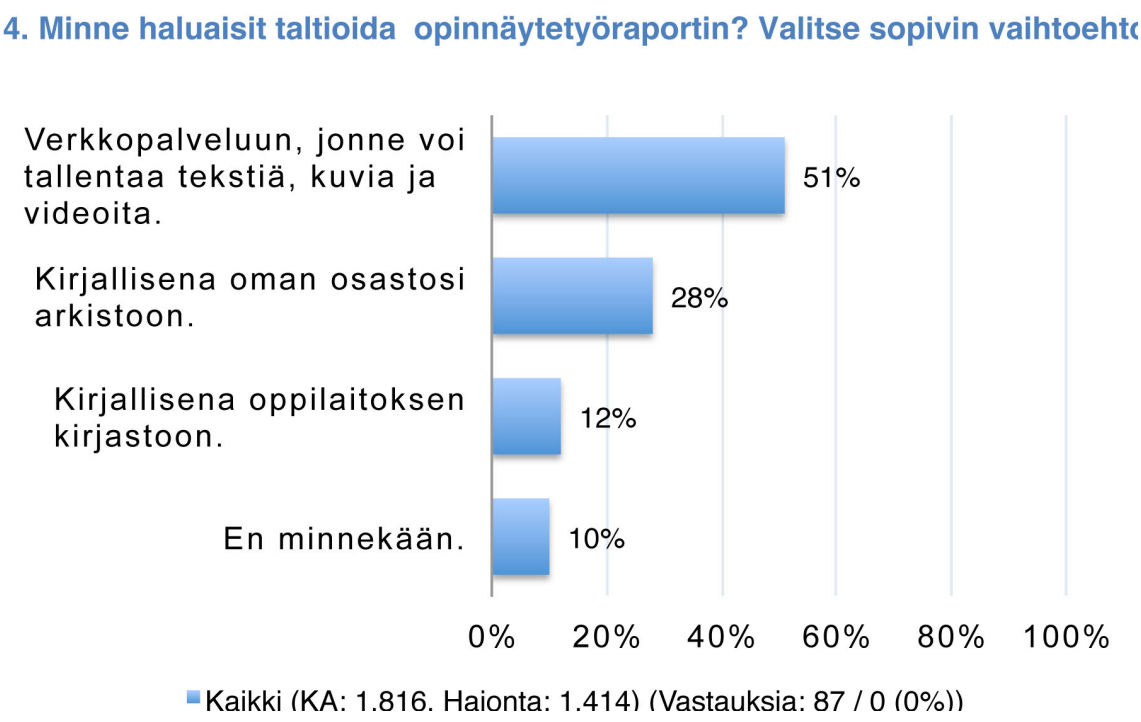

Kuvio 8. Opiskelijoille suunnatun kyselyn kysymys numero 4, minne haluaisit taltioida opinnäytetyöraportin?

Kaiken kaikkiaan vastaukset ovat edelleenkin hyvin kannustavia verkkopalvelun kehittämisen näkökulmasta. Vastaajista 51 % on sitä mieltä, että he haluavat tallentaa työnsä verkkopalveluun. Huomattava määrä vastaajista on kuitenkin myös muiden vaihto-

ehtojen kannalla ja jopa 10 % vastaajista ei halua taltioida omaa opinnäytetyötään mihinkään. Eli he ovat valmiita vertauskuvallisesti heittämään työnsä pöytälaatikkoon heti sen valmistumisen jälkeen. Aiheellista tässä yhteydessä on tarkastella, ketkä ovat sitä mieltä, että eivät halua taltioida töitään mihinkään. Tarkempi tarkastelu osoittaa, että kolmannen vuoden opiskelijoista jopa 66 % on sitä mieltä, että he eivät halua tallentaa töitään mihinkään annetuista vaihtoehdoista. Toisen vuoden opiskelijoista vastaavasti vain 11 % on sitä mieltä, että he eivät halua taltioida opinnäytetöitä mihinkään.

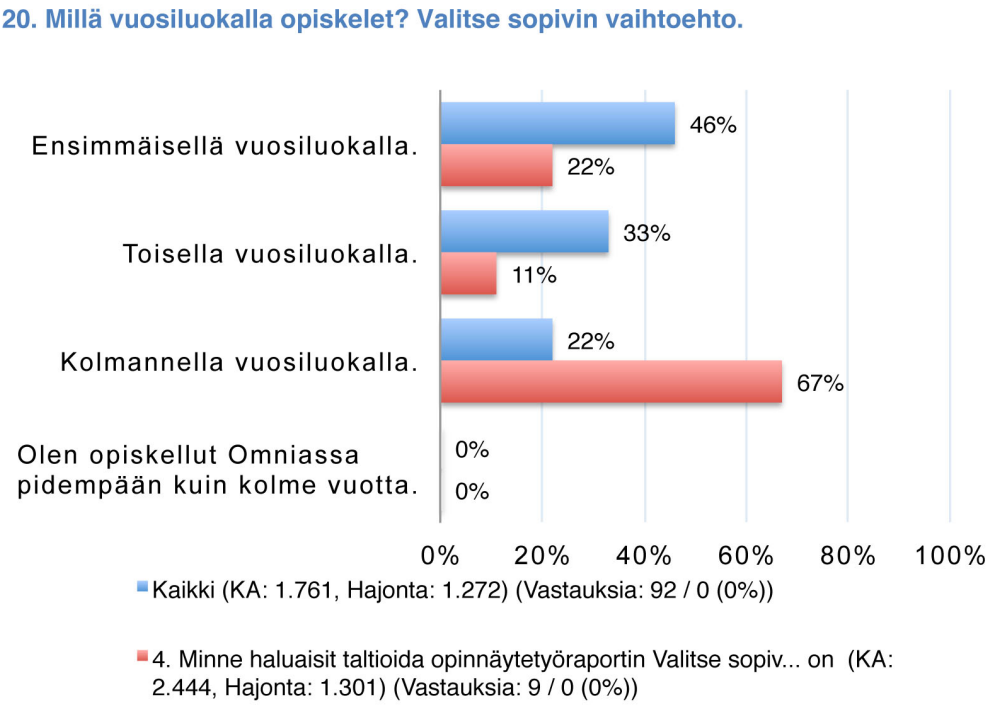

Kuvio 9. Opiskelijoille suunnatun kyselyn kysymys numero 4 ja 20 ristiintaulukointi suhteessa opiskelijan vuosiluokkaan, minne haluaisit taltioida opinnäytetyöraportin?

Tämän perusteella näyttää siltä, että kaikkein kriittisimmin opinnäytetöiden julkiseen tallentamiseen suhtautuvat opiskelijat joille opinnäytetyö on kaikkein ajankohtaisin.

Mielenkiintoista tässä on kuitenkin se, että ne jotka haluavat piilottaa työnsä julkisesta esittämisestä suhtautuvat kuitenkin jakamiseen ja muihin osallistaviin ominaisuuksiin positiivisesti (ks. Liite 1, kysymys 14). 33 % niistä jotka suhtautuvat eivät ole valmiita tallentamaan työtään julkiseen palveluun ovat kuitenkin ristiriitaisesti sitä mieltä, että suora kommentointimahdollisuus ja arviointimahdollisuus ovat nykyaikaisen verkkopalvelun tärkeimpiä ominaisuuksia. Tästä voidaan päätellä, että muiden töitä halutaan kommentoida ja arvioida, mutta omaa työtä ei haluta tuoda millään tavalla esille tai

arvioinnin kohteeksi. Samat ilmiöt ovat nähtävissä Facebookissa. Omasta elämästä ei haluta tuoda julkisesti esille juuri mitään, mutta muiden tilannepäivityksiä seurataan suurella mielenkiinnolla. Toisaalta opinnäytetöiden verkkopalvelun ei ole tarkoitus muodostua tirkistelyä edistäväksi verkkopalveluksi vaan sen tarkoitus on kehittää opinnäytetöiden tekemistä ja tuoda töitä paremmin esille julkisuudessa positiivisella tavalla ja positiivisilla keinoilla. Ainakaan sen ei haluta muodostuvan negatiiviseksi taakaksi yhdellekään opiskelijalle. Tämän takia sivun personointi halutuilla ominaisuuksilla on tärkeää (ks. kappale 12.10).

14. Valitse kaksi tärkeintä ominaisuutta, jotka sinun mielestäsi nykyaikaisessa opinnäytetöiden verkkopalvelussa tulisi olla.

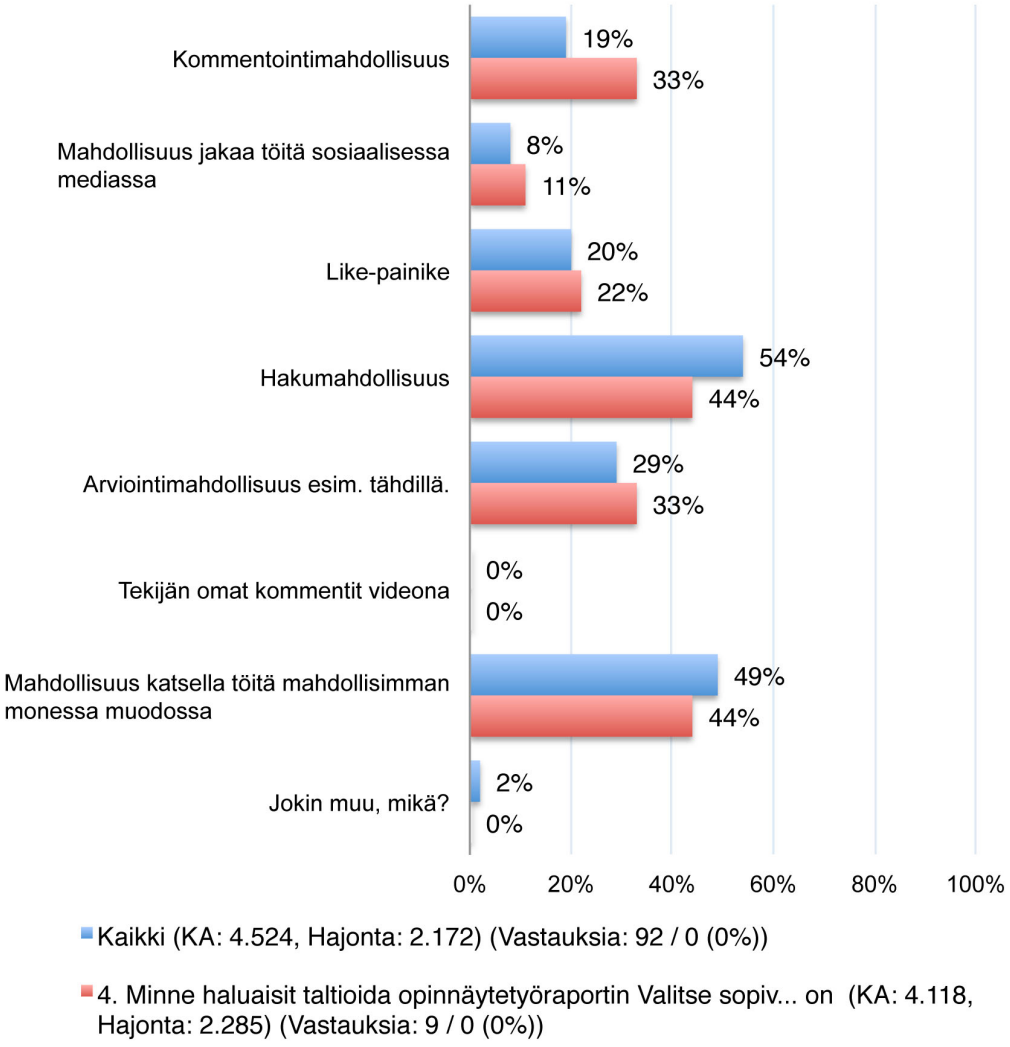

Kuvio 10. Opiskelijoille suunnatun kyselyn kysymys numero 4 ja 14 ristiintaulukointi suhteessa opiskelijan vuosiluokkaan, minne haluaisit taltioida opinnäytetyöraportin?

10.5 Kysymykset numero 5 ja 6

Kysymys numero 5 oli täysin avoin kysymys, jonka avulla pyrittiin etsimään esikuvia verkkopalvelulle ulkoasun suhteen. Tässä kysymyksessä annettiin opiskelijoiden määritellä heidän mielestään laadukkaita verkkopalveluja, joiden ulkoasu on subjektiivisesti arvioituna hyvä. Mitään merkityksellistä tästä ei noussut esiin ja hajonta oli suuri – kaikilla on omat suosikkinsa. Kysymys numero 6 tavoitteli mielipiteitä verkkopalvelun tärkeiden ominaisuuksien suhteen. Kysymyksessä oli satunnainen järjestys vastausvaihtoehdoissa ja vastaaja pystyi määrittelemään kolme tärkeintä ominaisuutta. Tässä kysymyksessä merkittävää oli, että suurimman osan mielestä tärkeimpiä ominaisuuksia ovat selkeä tai tyylikäs ulkoasu, joka nostettiin kaikkein tärkeimmäksi ominaisuudeksi, jopa helpon käytettävyyden edelle. 69 % vastaajista oli sitä mieltä että kaikkein tärkein ominaisuus verkkopalvelussa on tyylikäs ulkoasu. Tämä kertoo selkeästi, että verkkopalvelun ulkoasuun tulee kiinnittää runsaasti huomiota. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että se olisi verkkopalvelun tärkein ominaisuus, mutta se kertoo enemmänkin asian tärkeydestä kohderyhmälle. Tyylikäs ulkoasu ilman hyvää käytettävyyttä ei palvele kuitenkaan ketään.

6. Valitse alla olevasta listasta kolme tärkeintä asiaa, jotka kuvastavat hyvän verkkopalvelun ominaisuuksia parhaiten. Valitse kolme sopivinta vaihtoehtoa.

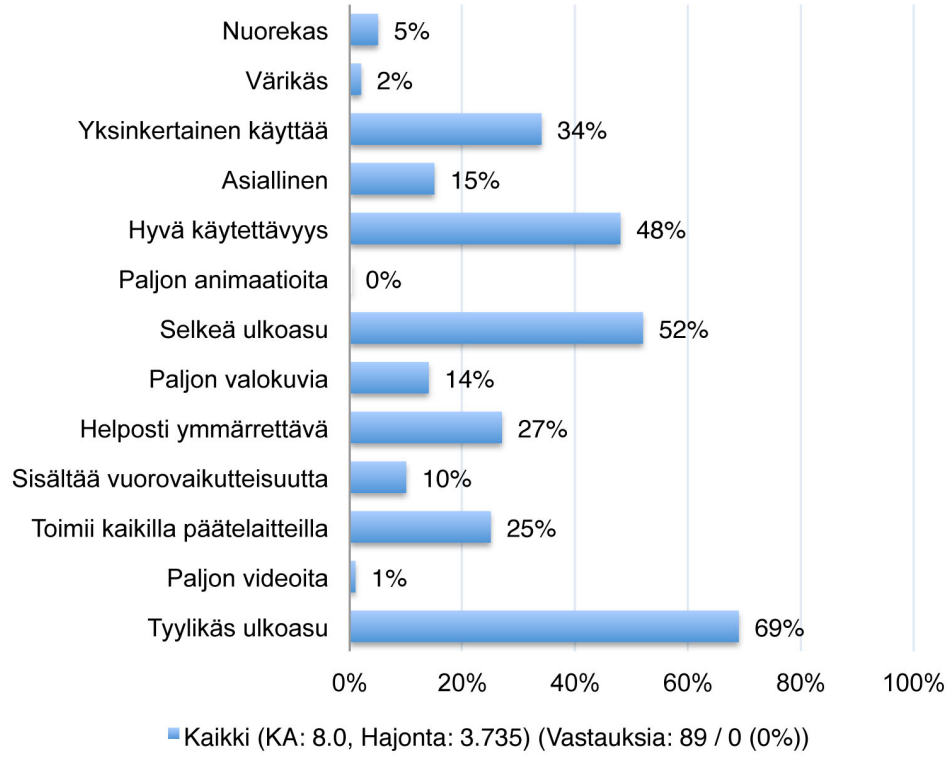

Kuvio 11. Opiskelijoille suunnatun kyselyn kysymys numero 6, kolme tärkeintä asiaa, jotka kuvastavat hyvän verkkopalvelun ominaisuuksia parhaiten?

Tärkeää on kuitenkin huomioida, että myös opiskelijat nostivat käytettävyyden ja yksinkertaiset käyttöominaisuudet tärkeimmiksi asioiksi heti palvelun ulkoasun jälkeen. Tämä korostaa edelleenkin käytettävyyden roolia ja sen suhdetta ulkoasuun, joka edistää hyvää käytettävyyttä – tehden sen samalla tyylikkäästi.

10.6 Kysymykset numero 7, 8 ja 9

Kysymyksillä 7-9 pyrittiin selvittämään tämänhetkisiä mahdollisuuksia päästä käsiksi aikaisemmin tehtyihin opinnäytetöihin käsiksi ja mielipiteitä missä muodossa he haluaisivat tutustua aikaisemmin tehtyihin opinnäytetöihin. Kysymyksessä numero 9 annettiin opiskelijoiden arvioida verkkopalvelun hyödyllisyyttä. Tulokset näistä kysymyksistä olivat kannustavia. 89 % vastaajista oli sitä mieltä, että verkkopohjainen katselutapa opinnäytetöille olisi hyödyllinen.

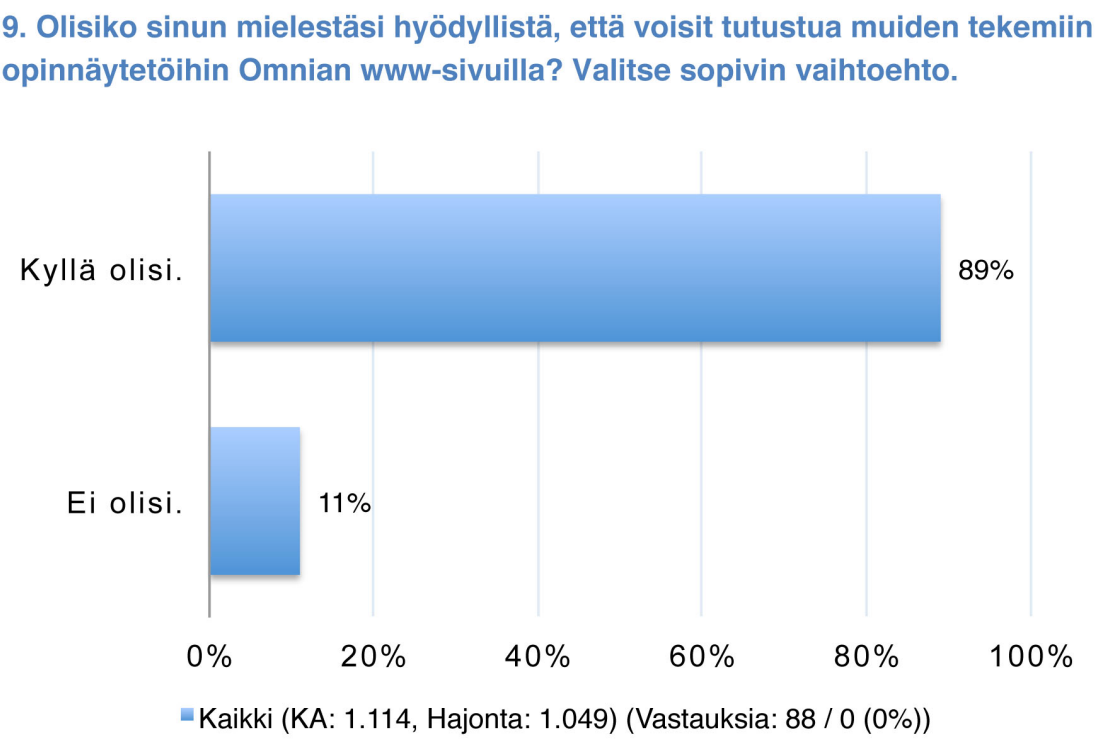

Kuvio 12. Opiskelijoille suunnatun kyselyn kysymys numero 9, Olisiko sinun mielestäsi hyödyllistä, että voisit tutustua muiden tekemiin opinnäytetöihin?

61 % vastaajista oli sitä mieltä, että paras tapa opinnäytetöiden katseluun on verkkopalvelu, joka sisältää tekstiä, valokuvia ja videoita sekä palvelusta on mahdollisuus ottaa tulosteita ja tehdä hakuja. Tämä vastaa suunnilleen verkkopalvelun suunniteltuja ominaisuuksia ilman osallistavia elementtejä tai sidonnaisuuksia sosiaaliseen mediaan. Näistä tuloksista voidaan päätellä, että opinnäytetöiden verkkopalvelulle on kysyntää ja tarvetta olemassa sekä ennen kaikkea tutkittua halukkuutta käyttöön.

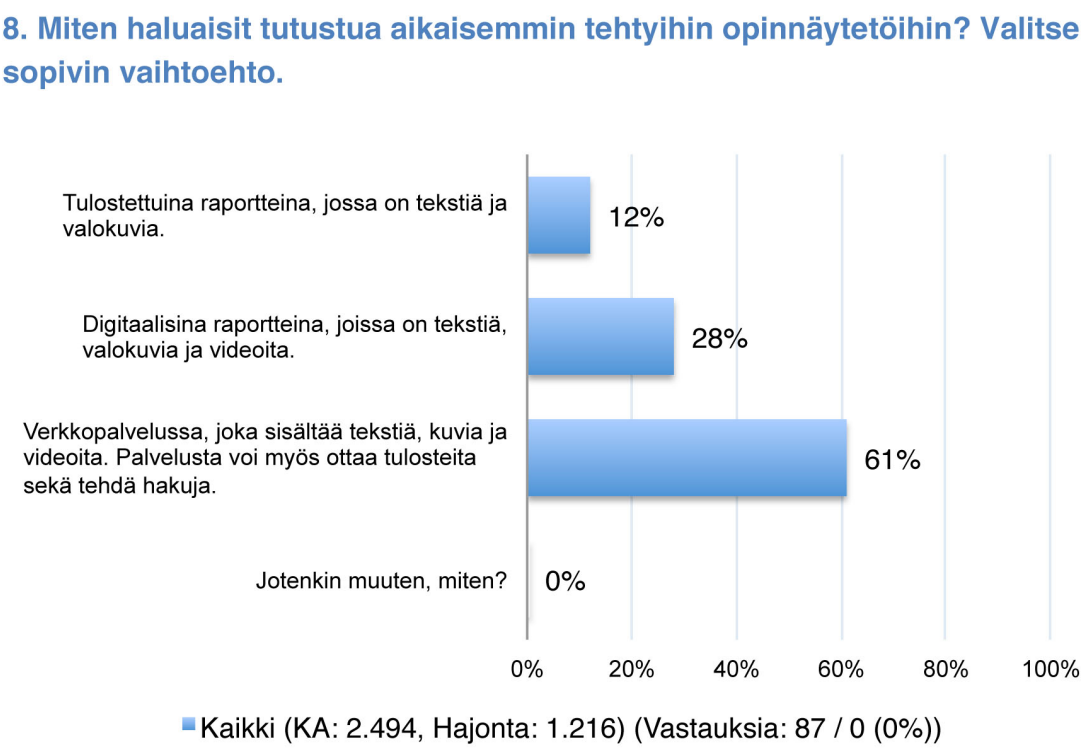

Kuvio 13. Opiskelijoille suunnatun kyselyn kysymys numero 8, miten haluaisit tutustua muiden tekemiin opinnäytetöihin?

82 % vastaajista ei osannut vastata onko heidän osastollaan mahdollisuuksia tutkia tai tutustua aikaisemmin tehtyihin opinnäytetöihin. Tämä tulos kertoo lähinnä siitä, että Omniassa opiskelijat eivät pääse käsiksi aikaisemmin tehtyihin opinnäytetöihin. Ristiintaulukointi osoitti, että kaikkein parhaiten nämä mahdollisuudet tunsivat kolmannen vuoden opiskelijat, jotka tekivät opinnäytetöitään tai olivat ne juuri tehneet.

Pyysin oppilaita tarkentamaan tätä vastausta vielä suullisesti ja he ilmoittivat, että opettajat tuovat heille opinnäytetöitä luokkiin malleiksi, kun he tekevät opinnäytetöitään. Käytännössä opettajat kantavat siis opinnäytetöitä tulosteina oppilaille luokkiin / luokille, joissa tehdään opinnäytetöitä. Tämä on myös syy miksi ensimmäisen ja toisen vuo-

den opiskelijat eivät ole tietoisia siitä, koska heille ei opinnäytetöitä näytetä (tai niistä ei puhuta) ennen kuin opinnäytetyön tekeminen tulee ajankohtaiseksi. Verkkopalvelulla ja paremmalla palvelun markkinoinnilla / tiedottamisella tämä tilanne on mahdollista korjata ja nostaa opinnäytetyön näkyvyyttä osana opintoja. Nämä tulokset ovat mielestäni huolestuttavia ja käytännöt näiltä osin huonoja.

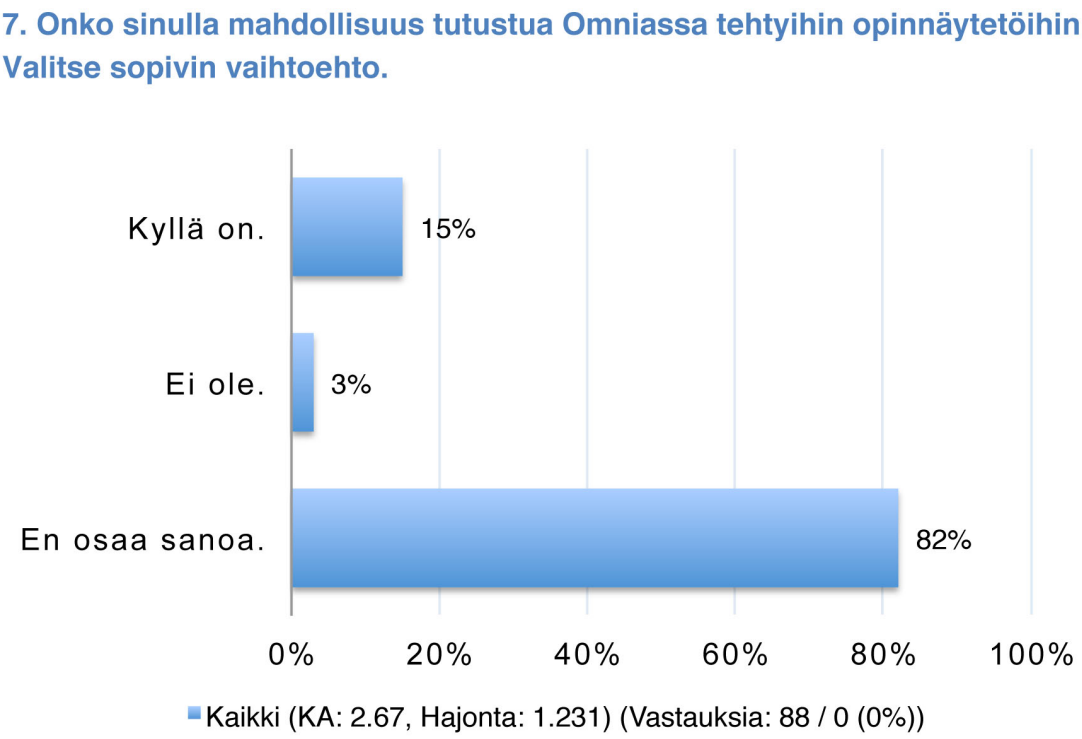

Kuvio 14. Opiskelijoille suunnatun kyselyn kysymys numero 7, onko sinulla mahdollisuus tutustua Omniassa tehtyihin opinnäytetöihin?

10.7 Kysymykset 10 ja 11

Kysymyksillä 10 ja 11 pyrittiin hahmottelemaan palvelun osallistavien elementtien tarpeellisuutta ja halukkuutta niiden käyttöön. Ominaisuuksien, jotka ovat tutumpia sosiaalisen median verkkopalveluista, kuten Facebook. Näiltä osin näyttää siltä, että opiskelijat eivät pidä opinnäytetöiden jako-ominaisuuksia tärkeinä, vaikka he pitävät samoja ominaisuuksia tärkeinä verkkopalveluissa yleisesti. Opinnäytetöiden kommentointia pitää tärkeänä vain 10 % vastaajista. Tämän takia suosittelenkin, että kommentointiominaisuutta vielä harkitaan ja jätetään myöhemmäksi kehitysvaiheeksi vielä hautumaan ja odottamaan lisätutkimuksia sekä mahdollista testikäyttöä. Toinen vaihtoehto

on, että opinnäytetyön tekijä voi itse antaa halutessaan työlle kommentointimahdollisuuden. Tärkeää on kuitenkin muistaa, että kommentointimahdollisuus on työllistävä, koska ilman moderointia kommentteja ei voida julkaista.

Opinnäytetöiden jakamista sosiaalisessa mediassa pitää verkkopalvelun tärkeänä ominaisuutena vain 8 %. 92 % prosenttia on sitä mieltä, että se ei ole tärkeää. Tämän takia nämä ominaisuudet kannattaa jättää vaihtoehtoisiksi tai siirtää verkkopalvelun kehitystyön seuraaviin vaiheisiin.

10.8 Kysymykset 12, 13 ja 14

Kysymyksessä 12 haettiin vastaajien mielipiteitä muutamien valittujen ja tärkeäksi koettujen ominaisuuksien joukosta. Kysymyksessä 12 nostettiin esiin vain muutama tärkeä ominaisuus, joten se poikkeaa kysymyksestä numero 6, jossa vaihtoehtoja oli useampia ja siinä piti määritellä kolme tärkeintä ominaisuutta. Kysymyksessä 12 tuotiin esille vain tärkeimmiksi katsotut ominaisuudet. Tämä toimi myös kontrollikysymyksenä kysymykselle 6. Vastaukset poikkesivat hieman kysymyksessä numerossa 6 annetuista vastauksista. Mielenkiintoista on kuitenkin, että tässä kysymyksessä tärkeimmäksi ominaisuudeksi nostettiin verkkopalvelun sisältö ja käytettävyys ulkoasun edelle. Nämä vastaukset poikkeavat siis kohdassa numero 6 annetuista vastauksista ja mitään selittävää tekijää tälle poikkeavuudelle en pysty antamaan. Yksi vaihtoehto on, että vastaajat eivät ole täysin miettineet antamiaan vastauksia loppuun asti. Kysymyksessä numero 6 oli satunnainen järjestys vaihtoehdoilla ja kysymyksessä 12 vaihtoehdot olivat staattisessa järjestyksessä.

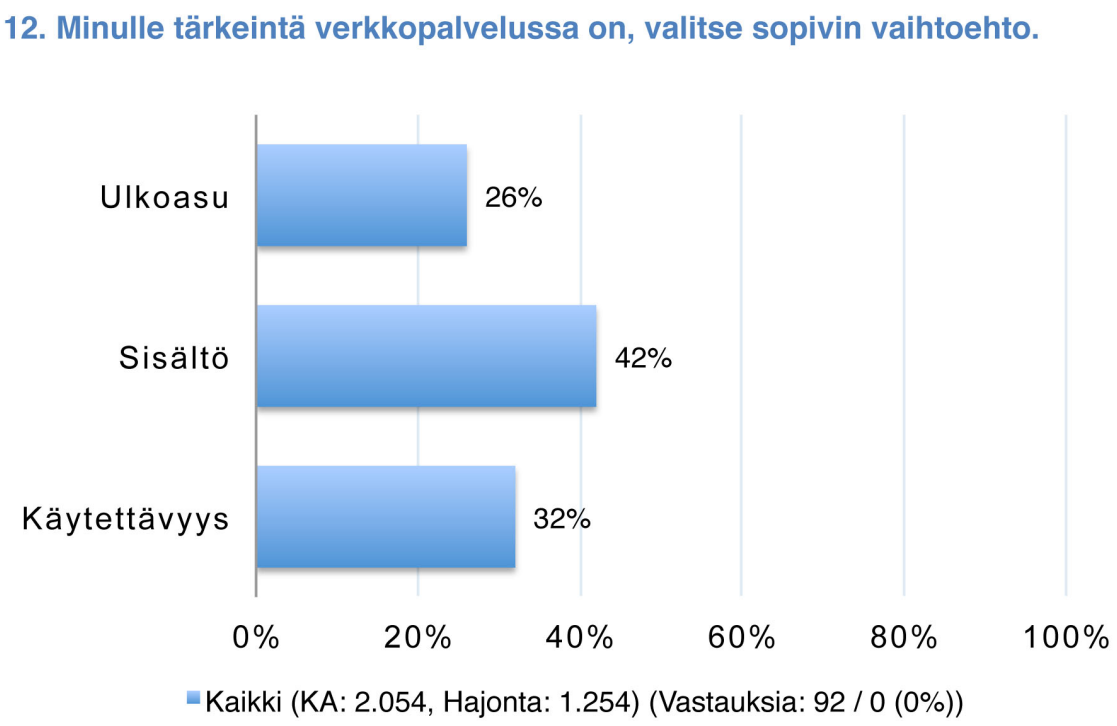

Kuvio 15. Opiskelijoille suunnatun kyselyn kysymys numero 12, minulle tärkeintä verkkopalvelussa on?

Kysymyksessä numero 13 etsittiin verkkopalvelulle esikuvia valmiiksi annetuista vaihtoehdoista ja avoimesta kohdasta, jossa sai itse määritellä palvelulle/sivustolle esikuvan. Vastauksia annettiin seuraavalla tavalla.

13. Mielestäni olisi tärkeää, että opinnäytetöille perustettava verkkosivusto muistuttaa enemmän...

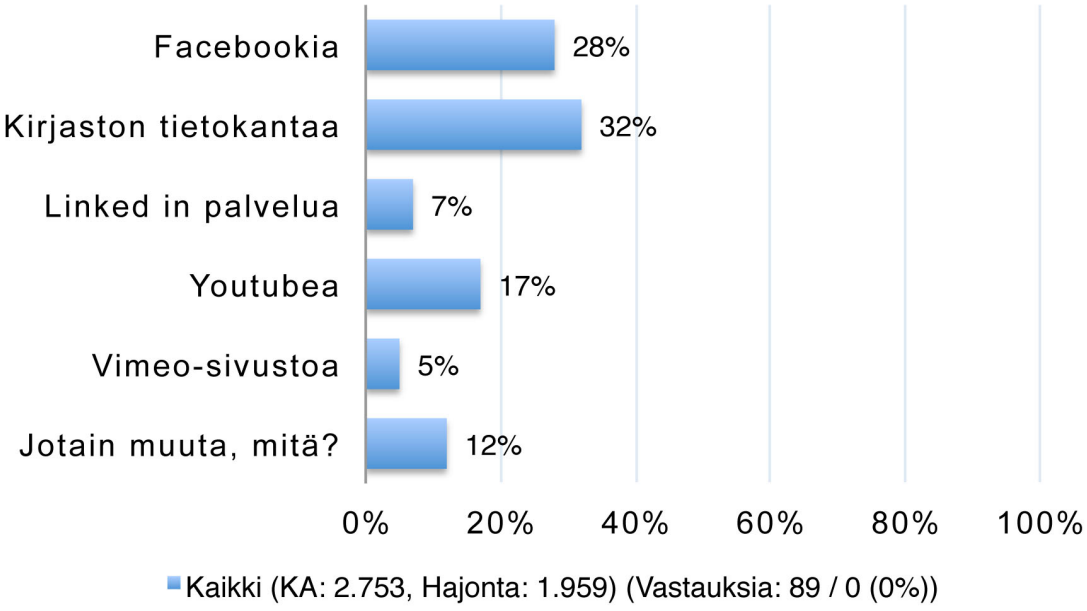

Kuvio 16. Opiskelijoille suunnatun kyselyn kysymys numero 13, opinnäytetöille perustettava verkkopalvelu muistuttaa enemmän…

Tässä kysymyksessä annetut vastaukset tuottavat melkein mielenkiintoisimman lopputuloksen koko tutkimuksessa. En sano, että tärkeimmän, mutta mielenkiintoisimman. Vastauksissa haluttiin kaikkein eniten verkkopalvelun muistuttavan kirjaston tietokantaa, jota 32% vastaajista kannatti parhaaksi esikuvaksi verkkopalvelulle. Tämä tulos on mielestäni erittäin mielenkiintoinen ja aiheuttanut vastauksista kaikkein eniten pohdintaa. Mitään selittävää tekijää vastauksille en saanut ristiintaulukoinnista, vastaukset olivat kauttaaltaan keskihajonnaltaan suuria ja mikään ryhmä ei noussut merkittävästi esille tässä kysymyksessä.

Tutkimuksen aikana huomasin tämän vastausvaihtoehdon nousevan esille ja esitinkin vastausryhmille lisäkysymyksiä tutkimuksen jälkeen. Täydensin kyselyä siis lisätutkimuksilla. En tehnyt tätä heti kyselyn jälkeen, jotta yhteys tähän kysymykseen ei olisi ollut vastaajilla muodostettavissa ja siten ohjannut heidän vastauksiaan. Tiedustelin vastanneilta ryhmiltä muutamia viikkoja vastauksien jälkeen, koska he ovat käyneet viimeksi kirjastossa ja ovatko he nähneet näyttämiäni kirjaston tietokantoja ja hakupalveluita. Tässä täydentävässä kyselyssä ilmeni, että suurin osa ei ollut käynyt kirjastossa viimeisen vuoden aikana saati ikinä käyttäneet kirjaston tietokantaa, jonka he olivat

valinneet ristiriitaisesti parhaaksi vaihtoehdoksi. Näin siis vaikka heidän mielestään juuri kirjaston tietokanta on sopivin esikuva palvelulle. Mistä tämä sitten kertoo? Uskoisin tämän olevan seurausta lähinnä siitä, mitä vastaajat olettavan, että heidän odotetaan vastaavaan. Opiskelijat mieltävät kirjaston ja opinnäytetyön toisiin kuuluviksi asioiksi ja ovat sitä mieltä automaattisesti, että kirjaston tietokannan täytyy olla hyvä vaihtoehto, vaikka he eivät olisi kirjaston tietokantaa nähneet tai käyttäneet koskaan aikaisemmin. Tämä kertoo ehkä enemmän siitä, että vastaajien kokemus vastaavista verkkopalveluista ei ole riittävä arvioimaan tätä kysymystä ja täten tästä kysymyksestä saatuja vastauksia tulee soveltaa harkiten.

Kysymyksessä 14 pyrittiin määrittelemään opinnäytetyön verkkopalvelun tärkeitä ominaisuuksia valitsemalla kaksi tärkeintä ominaisuutta valmiista vaihtoehdoista. Näistä vaihtoehdoista tärkeimmiksi nousivat perinteiset ominaisuudet, kuten hakumahdollisuus ja mahdollisuudet katsoa opinnäytetöitä mahdollisimman monessa muodossa.

10.9 Kysymys numero 15, 16, 17 ja 18

Kysymyksessä 15 yritettiin etsiä vastaavia opinnäytetöille tarkoitettuja palveluja toisista oppilaitoksista oppilaiden avulla. Kysymyksessä sai määritellä sivuston osoitteen tai oppilaitoksen nimen jos opiskelijalle oli tiedossa jokin paikka, jossa opinnäytetöitä laitetaan julkisesti verkkoon kaikkien nähtäville. Tällä kysymyksellä tehtiin lisäselvitystä vallitsevan tilanteen kannalta. Yksi opiskelija kaikista vastanneista osasi sanoa toisen oppilaitoksen, jossa opinnäytetöitä tallennetaan julkiseen verkkoon. Tämä sivusto on jo analysoitu ja todettu peruspalveluksi, joka ei sellaisenaan muuta Omniassa olevia suunnitelmia opinnäytetöiden verkkopalvelun suhteen.

Kysymyksessä 16 selvitettiin jakamiseen liittyvää verkon käyttöä. Tarkoituksena oli selvittää kuinka suuri osa käyttäjistä käyttää sosiaalisen median palveluita tavoilla, joita on suunniteltu liitettäväksi opinnäytetöiden verkkopalveluun. Tuloksista näkee, että kuvien jakaminen ja kommentointi ovat suurelle osalle opiskelijoista kohtuullisen tuttua ja jopa 46 % vastaajista on jakanut verkossa piirroksia tai työsuunnitelmia. Kaiken kaikkiaan näyttää siltä, että mediamateriaalien jakaminen on tuttua ja siinä ei sellaisenaan ole kohderyhmälle mitään uutta. Tulokset ovat näiltä osin kannustavia ja tarkoituksenmukaisia. Vastaajista 95 % prosenttia on jakanut mm. valokuvia verkossa.

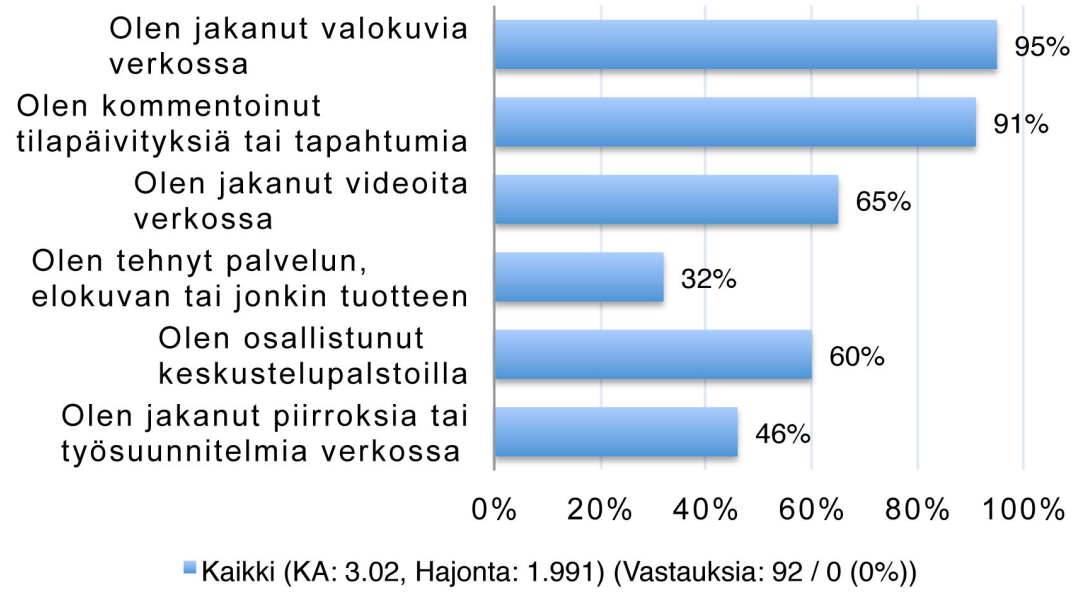

Kuvio 17. Opiskelijoille suunnatun kyselyn kysymys numero 16, oletko tehnyt jotain seuraavista asioista verkossa?

Seuraavassa kysymyksessä haettiin opiskelijoiden yleisiä mielipiteitä mitä he tekevät mieluiten verkossa ja tavoitteena tässä oli ennen kaikkea selvittää netin käytön tottumuksia verkossa. Tästä kysymyksestä saadut tulokset noudattavat hyvin pitkälle yleistä käsitystä ja muiden tutkimusten tuloksia, joissa on selvitetty nuorten netin käyttöä. Pitkiä tekstejä ei kukaan sanonut lukevansa verkosta kaikkein mieluiten, tämä tukee jo arkihavaintoja ja omia kokemuksiamme netin käytöstä, näiltä osin nuoret eivät näytä poikkeavan muista käyttäjäryhmistä. 61 % vastaajista oli sitä mieltä, että kaikkein mieluiten he lukevat tekstejä, katselevat valokuvia ja videoita verkossa. Nämä tulokset ovat myös omalta osaltaan hyviä ja kannustavat opinnäytetöiden verkkopalvelun kehittämiseen alkuperäisten suunnitelmien mukaan. Verkkopalveluna, joka tuo opinnäytetyöt esille lyhyinä teksteinä, kuvina ja videoina. Tällä tutkimuksella saatiin vahvistus näihin ennakko-oletuksiin. Verkko on nuorille medioiden konvergenssi, jossa kaikki median muodot kohtaavat samalla sivulla. Tämä ilmiöhän on selkeästi nähtävissä mm. sanomalehtien verkkopalveluissa, niissä mediasisältö esiintyy kaikissa sen muodoissaan.

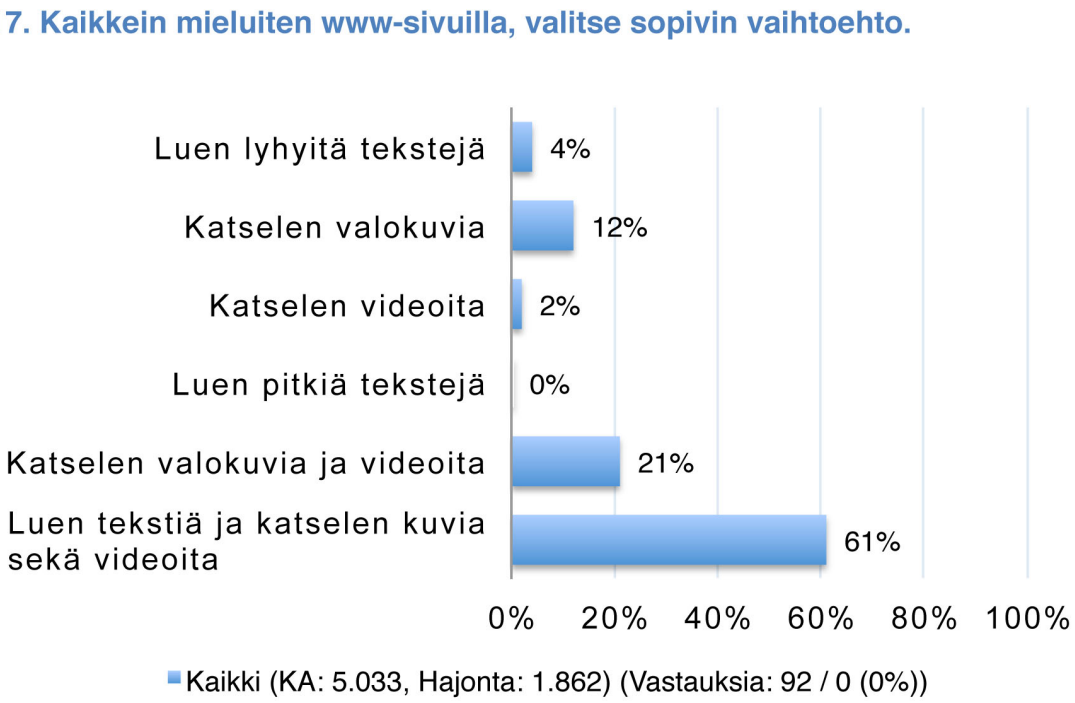

Kuvio 18. Opiskelijoille suunnatun kyselyn kysymys numero 17, kaikkein mieluiten www-sivuilla?

Viimeisessä kysymyksessä pyrittiin keräämään tuotannon kannalta tärkeitä mielipiteitä ja näkökulmia avoimen kysymyksen muodossa. Kysymykseen saatiin runsaasti vastauksia ja mielipiteitä nostettiin esille laidasta laitaan. Kaikkein eniten nousi esiin aiheet palvelun ulkoasusta ja helposta käytettävyydestä. Hakutoiminnon toimivuus nousi myös merkittävästi esiin vastauksissa. Tässä kysymyksessä annettiin myös paljon ääniä erilaisten valittavissa olevien ominaisuuksien puolesta, joten näiden vastausten valossa näyttää järkevältä että mahdollisimman moniin toimintoihin voidaan antaa opiskelijalle päätäntävalta, käyttääkö hän niitä sivuillaan vai ei. Verkkopalvelun rakennusta ja kehitystyötä kommentoitiin mm. seuraavilla tavoilla:

”Selkeä käyttää ja asiallinen ulkoasu.”

”Olisi kiva, jos opinnäytetyön näkyvyyttä voisi rajoittaa niin, että se voi olla kaikille avoin tai esimerkiksi vain omnialaisille. ”

”Selkeä hakukone. Jokainen opinnäytetyön tekijä lisäisi lukuisia avainsanoja yms.”

”En pidä verkkopalvelua olennaisena. ”

”Hieno ja selkeä ulkoasu, Helposti käytettävä. ”

”Mielestäni olisi tärkeää, että opinnäytetyö perustuu opiskelijan omaan luonteeseen ja tyyliin, ja olisi muutenkin persoonallinen eikä tylsä. ”

”Pelkistetty ulkoasu, jotta kuvat pääsevät oikeuksiinsa -laadukkaat kuvat -ei liikaa tekstiä -yksinkertainen käyttää -joku hyvä systeemi kuvien selaamiseen. galleria ”

”Että kaikilla olisi mahdollisuus katsella niitä, antaa arvosteluja ja jakaa niitä.

Ehkäpä se että saisi myös pidettyä privaattina jotkut kuvat/videot jos ei halua näyttää niitä mutta kuitenkin pitää ne siellä sosiaalisessa mediassa ”

”Mahdollisuus salata työnsä muilta kuin opettajilta.”

10.10 Tärkeimmät johtopäätökset opiskelijoille suunnatusta tutkimuksesta

Tutkimuksen perusteella voidaan sanoa, että verkkopalvelulle on selkeästi kysyntää ja sen nähdään olevan hyödyllinen pääasiallisessa kohderyhmässään. Suuri osa opiskelijoista on tottuneita käyttämään vastaavanlaisia verkkopalveluita, joissa on sosiaalisesta mediasta tuttuja osallistavia ominaisuuksia, joiden avulla tietoa voidaan jakaa ja kommentoida. Sosiaalisesta mediasta tutut ominaisuudet kuten esimerkiksi jakaminen ja kommentointi herättävät kuitenkin ristiriitaisia tunteita ja niiden käytön tulisi olla verkkopalvelussa ainakin alkuvaiheessa vapaaehtoista. Verkkopalvelun ulkoasuun, käytettävyyteen sekä hakutoimintoihin tulee kiinnittää erityisesti huomiota, koska näiden ominaisuuksien kohderyhmä odottaa ja toivoo olevan edustavia ja toimivan moitteettomasti. Palvelun tulee olla mielenkiintoinen ja edustava. Sivujen personointi mahdollisuudet ja vapaaehtoisuus korostuu opiskelijoiden vastauksissa vaikka näihin tulee joiltain osin suhtautua kriittisesti.

Kaiken kaikkiaan vastauksissa näkyy myös oman työskentelyn julkisuuden pelko ja normaalit vastuuseen ja ammatilliseen kasvuun liittyvät pelot. Opiskelijoiden vastauksia tuleekin katsoa myös kasvatuksellisesta näkökulmasta ja niistä lähtökohdista, että toi-

sen asteen opiskelijat eivät vielä välttämättä pysty arvioimaan omaa ammatillista etuaan parhaalla mahdollisella tavalla. Huomattavaa kuitenkin on, että mielipiteen he voivat sanoa ja he kertovatkin parhaillaan tuntemuksistaan, vastauksia pitää osata kuitenkin tulkita kokonaisuudessaan tässä viitekehyksessä. Lopulliset ratkaisut eivät voi perustua pelkästään oppilaiden toivomuksille vaan niissä pitää esiintyä järjellistä pohdintaa, jonka lähtökohtina ovat myös ammattioppilaitoksen kasvatukseen liittyvät velvoitteet.

11 OPETTAJILLE SUUNNATTU KYSELYTUTKIMUS

Opettajille suunnattuun kyselyyn osallistui yhteensä 21 opettajaa eli noin 65 % koko kohderyhmästä. Opettajien otos oli kattava ja kaikkien alojen edustajia oli mukana kyselyssä riittävästi, jotta koko kohderyhmää koskevia johtopäätöksiä voidaan tehdä luotettavasti.

11.1 Kysymykset 1-4

Kyselytutkimuksen ensimmäisissä kysymyksissä kerättiin tietoa opettajien asenteista opinnäytetöiden tekemistä kohtaan sekä asennoitumista opinnäytetöiden julkiseen esittämiseen ja suunniteltuun verkkopalveluun. Kysymyksessä 4 kysyttiin tämänhetkistä tilannetta opinnäytetöiden osalta.

Kysymyksessä yksi kysyttiin mielipidettä opinnäytetöiden julkisesta esittämisestä. Kysymys esitettiin seuraavalla tavalla: ”Mielestäni on erittäin tärkeää, että ammattiopiston opinnäytetyöt tulevat tehokkaammin julkisesti esille”. Vastausvaihtoehtoina annettiin asteikko, jonka avulla vastaaja pystyi ilmaisemaan kuinka voimakkaasti hän on väittämän kanssa samaa mieltä.

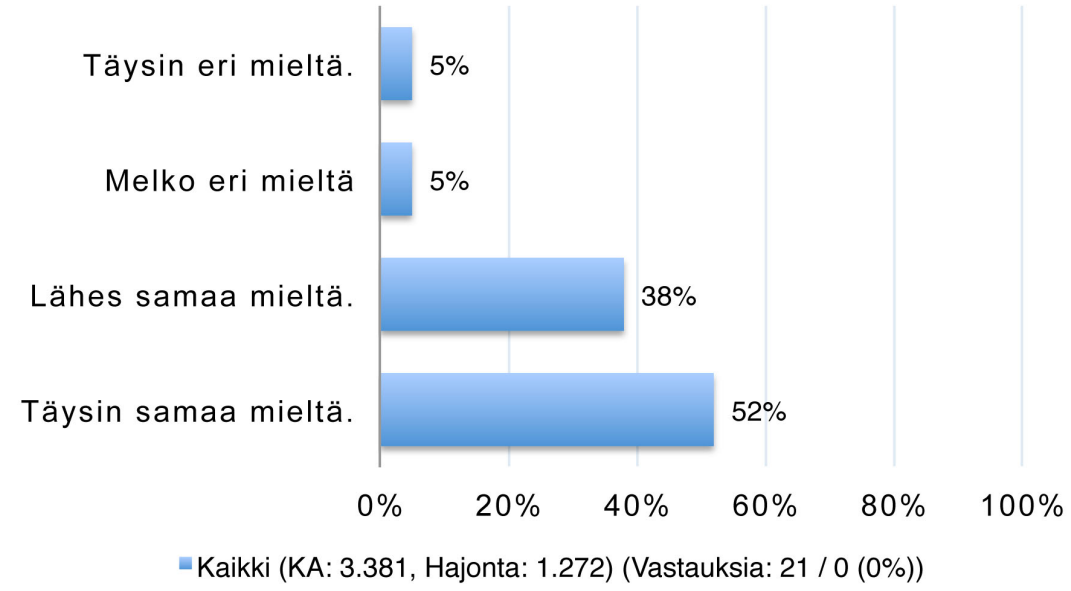

Kuvio 19. Opettajille suunnatun kyselyn kysymys numero 1, mielestäni opinnäytetöiden tehokkaampi julkinen esittäminen on tärkeää?

Vastaajista kaiken kaikkiaan 38 % oli lähes samaa mieltä esitetyn väitteen kanssa ja jopa 52 % oli täysin samaa mieltä väittämän kanssa. Tämä on kaiken kaikkiaan kannustava tulos ja vastauksien perusteella voidaan olettaa vastustuksen verkkopalvelua kohtaan olevan kohtalaisen vähäistä. Opettajat tuntuvat kannattavan opinnäytetöiden parempaa julkista esittämistä.

Kysymyksessä 2 pyydettiin vastaajia valitsemaan paras muoto/arkistointipaikka opinnäytetöiden tallentamiselle. Kysymyksessä on kaksi kohtaa, jotka ovat toistensa synonyymejä tässä yhteydessä ja tulkitaan samaksi vastaukseksi. Näin tehtiin, koska tutkimuksen testausvaiheessa huomattiin, että kaikki opettajat eivät käsittäneet mitä verkkopalvelulla tarkoitetaan. Tämän takia kysymykseen lisättiin sama asia tutummassa muodossa eli kysymyksen 2 kohta neljä, joka vastaa sisällöllisesti kysymyksen kaksi kohtaa yksi. Kaiken kaikkiaan vastaus oli jopa yllättävänkin hyvä ja 80 % vastaajista kannatti opinnäyteöiden laittamista www-sivuille tai verkkopalveluun.

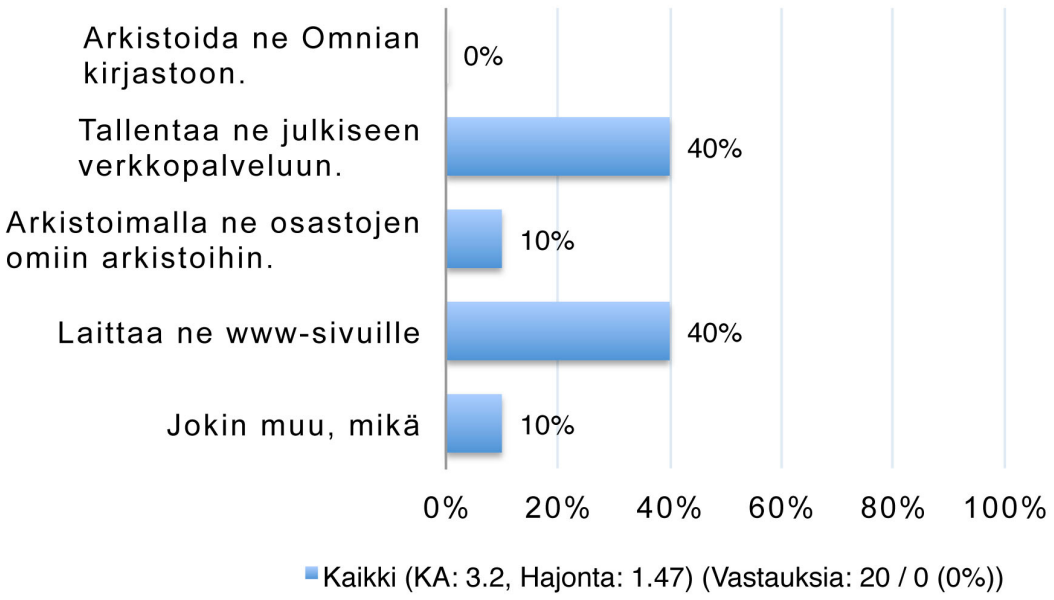

Kuvio 20. Opettajille suunnatun kyselyn kysymys numero 2, paras tapa tuoda opinnäytetöitä julkisesti esille on?

Kolmannessa kysymyksessä opettajilta kysyttiin mielipidettä opinnäytetyön tekemisen tärkeydestä. 52 % vastaajista piti opinnäytetyön tekemistä erittäin tärkeänä osana opintoja. Kaiken kaikkiaan tämäkin tulos vahvistaa aikaisempia oletuksia, että opinnäytetöillä on suuri merkitys opiskelijoille ja opettajille. Näin näyttää tutkimuksen perusteella myös olevan.

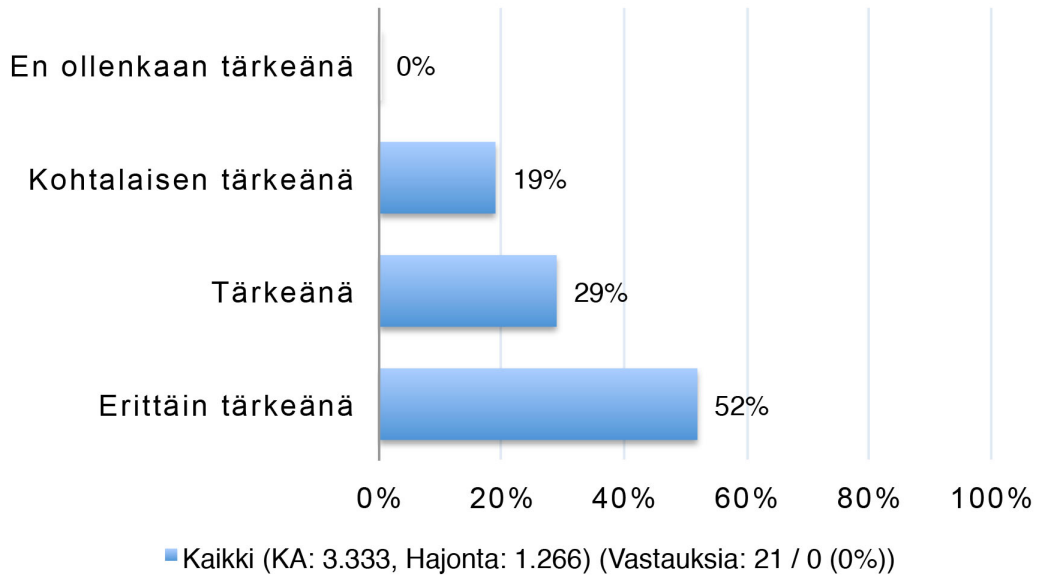

Kuvio 21. Opettajille suunnatun kyselyn kysymys numero 3, kuinka tärkeänä osana opintoja pidät opinnäytetyön suorittamista?

Neljännessä kysymyksessä tiedusteltiin nykytilannetta opinnäytetöiden osalta. Kysymyksessä kysyttiin mahdollisuutta tutustua muilla osastoilla tehtyihin opinnäytetöihin. 57 % vastaajista kertoi, että heillä on mahdollisuus tutustua muilla osastoilla tehtyihin opinnäytetöihin. Loput vastaajista eivät tienneet mahdollisuuksista tutustua muiden osastojen opinnäytetöihin. Tällä kysymyksellä haluttiin kartoittaa paremmin nykytilannetta. Mahdollisissa jatkotutkimuksissa tätä kysymystä on oleellista tarkentaa metodeista ja muodoista, joissa niitä voidaan tarkastella.

11.2 Kysymykset 5, 6 ja 7

Kysymyksissä 5,6 ja 7 tiedusteltiin opinnäytetöiden verkkopalvelun tärkeimpiä ominaisuuksia ja mielipiteitä muodoista, joissa opinnäytetöitä haluaisi tutkia. Viimeisessä kysymyksessä tiedusteltiin mielipidettä verkkopalvelun hyödyllisyydestä.

Opettajien kyselyssä tärkeimmiksi ominaisuuksiksi nousivat hyvä käytettävyys sekä, selkeä ulkoasu. Helppo ymmärrettävyys ja palvelun toimivuus nostettiin myös merkittäviksi ominaisuuksiksi.

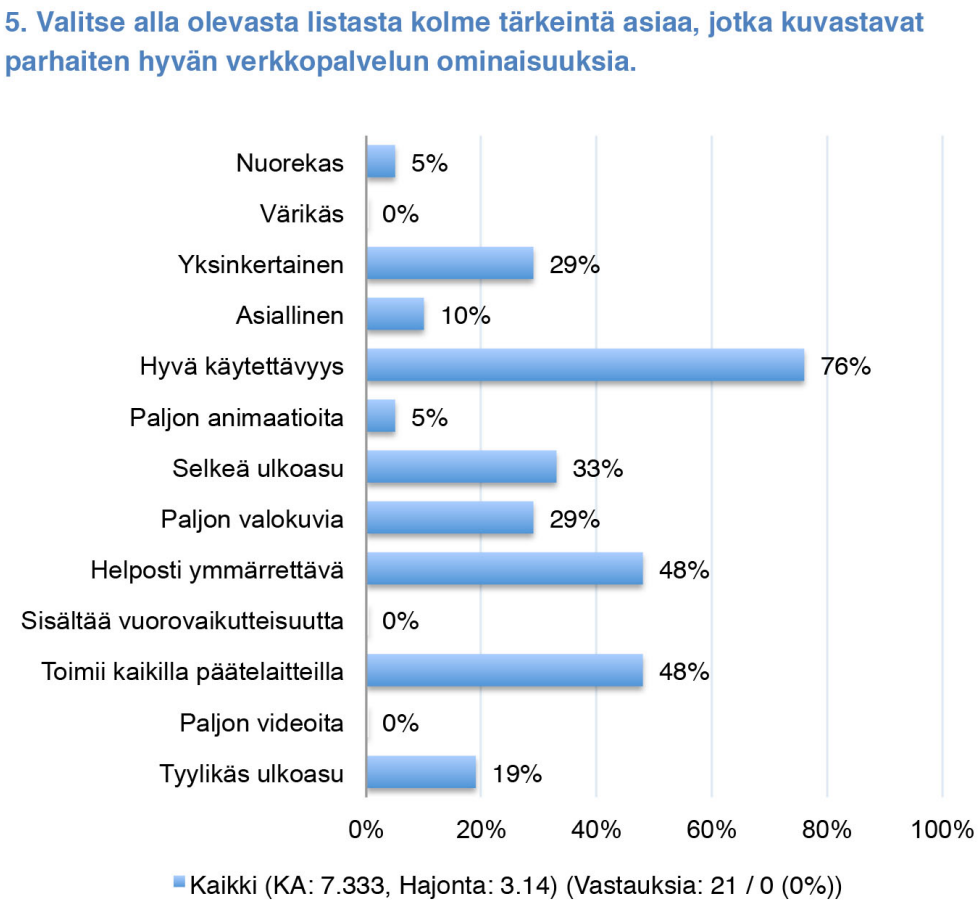

Kuvio 22. Opettajille suunnatun kyselyn kysymys numero 5, valitse kolme tärkeintä ominaisuutta, jotka kuvastavat hyvän verkkopalvelun ominaisuuksia…

Kaiken kaikkiaan selkeästi tärkeimmiksi asioiksi opettajilla nousevat käytännöllisyyteen ja palvelun käytettävyyteen liittyvät asiat. Opiskelijat nostivat vastaavasti verkkopalvelun tärkeimmiksi asioiksi ulkoasuun liittyvät ominaisuudet.

Kysymykset 6 ja 7 selvittivät näkemyksiä opinnäytetöiden taltioinnin muodosta ja verkkopalvelun hyödyllisyydestä. 67 % vastaajista oli sitä mieltä, että mieluiten käyttäisivät verkkopalvelua opinnäytetöiden tutkimiseen ja selaamiseen. Kysymyksessä 7 kysyttiin

opettajien mielipiteitä opinnäytetöiden verkkopalvelun hyödyllisyydestä opiskelijoille. 100 % vastaajista oli sitä, mieltä että verkkopalvelusta on hyötyä opiskelijoille. Tämä on erittäin kannustava tulos ja kertoo siitä, että vaikka kaikki opettajat eivät itse olekaan verkkopalvelun kannalla niin he kuitenkin näkevät palvelun hyödyllisenä opiskelijoille.

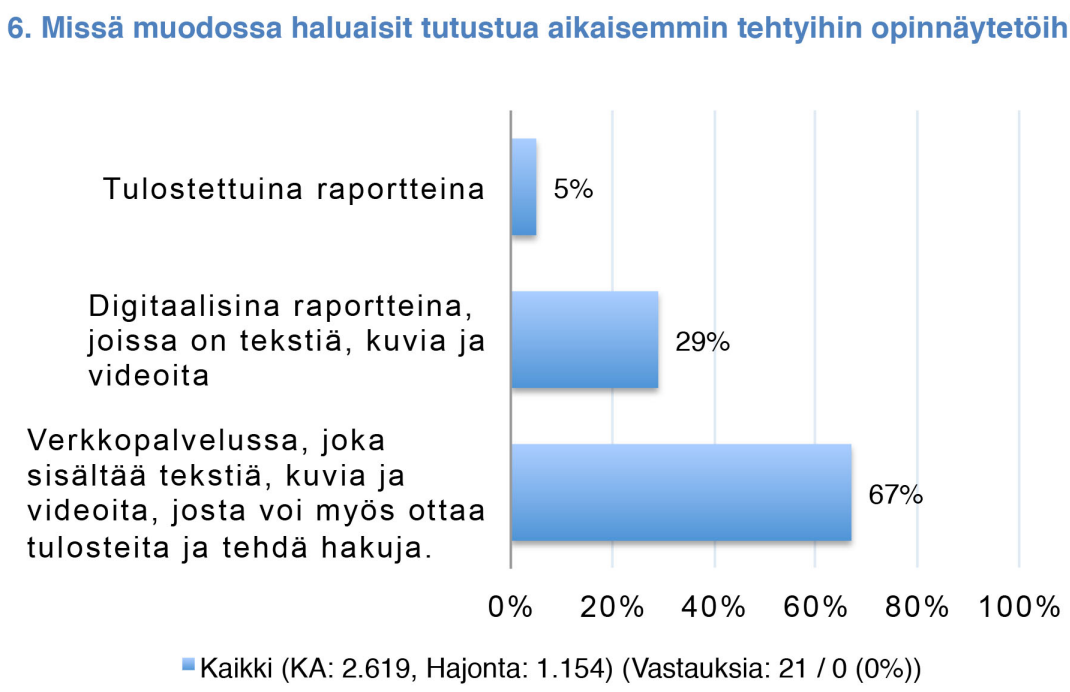

Kuvio 23. Opettajille suunnatun kyselyn kysymys numero 6, missä muodossa haluaisit tutustua aikaisemmin tehtyihin opinnäytetöihin?

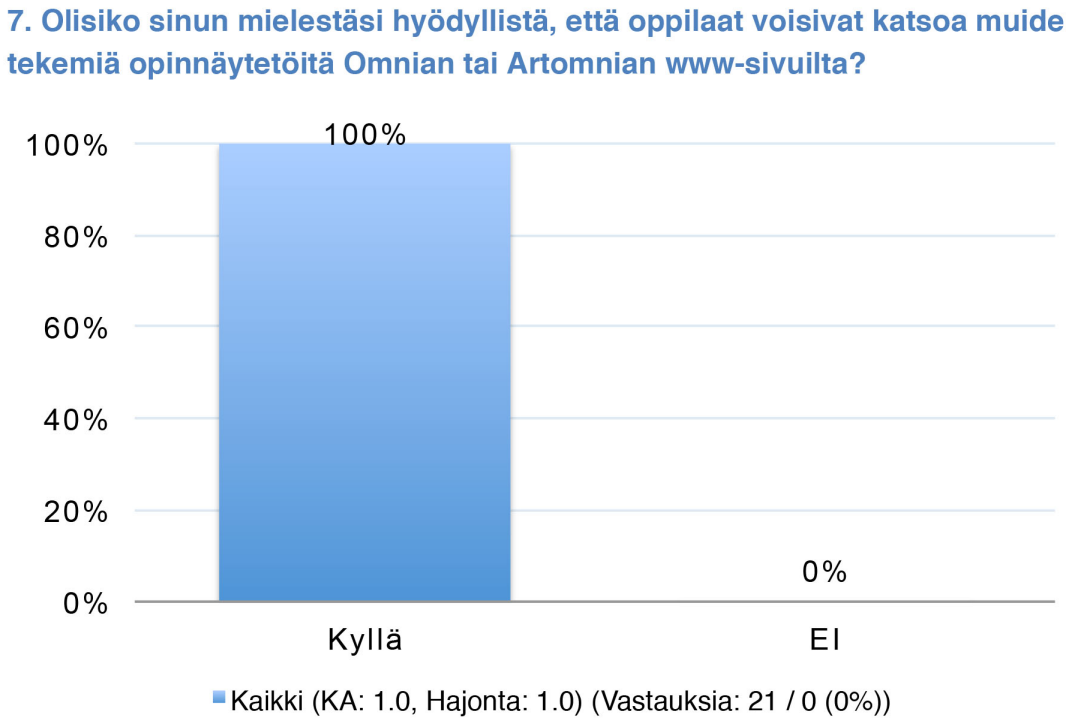

Kuvio 24. Opettajille suunnatun kyselyn kysymys numero 7, olisiko mielestäsi hyödyllistä, että oppilaat voisivat katsoa opinnäytetöitä verkosta?

11.3 Kysymykset 8, 9 ja 10

Seuraavat kysymykset pyrkivät selvittämään mielipiteitä palvelun hyödyllisyydestä opettajille opetuskäytössä. Kysymykset 9 ja 10 puolestaan taustoittivat vastaajan asenteita sosiaalisesta mediasta tuttujen ominaisuuksien liittämisestä palveluun kuten esimerkiksi kommentoinnista ja jakamisesta. kahdeksannessa kysymyksessä opettajat arvioivat verkkopalvelun hyödyllisyyttä opetuskäytössä. Opettajista 100 % oli sitä mieltä, että verkkopalvelu on hyödyllinen opetuskäytössä. Sosiaalisen median ominaisuudet jakoivat enemmän mielipiteitä ja kommentointia verkkopalvelussa kannatti 52 % mikäli kommentteja moderoidaan ennen niiden julkistamista. 10 % vastaajista kannatti kommentointia sellaisenaan. 38 % oli kuitenkin sitä mieltä, että kommentointimahdollisuus ei ole hyvä asia.

Kysymyksessä 10 selvitettiin mielipiteitä töiden jakamisesta sosiaalisen median verkkopalveluissa. Tästä kysymyksestä saadut vastaukset ovat yllättävän paljon vastaan

jakomahdollisuutta. Peräti 81 % vastaajista oli sitä mieltä, että töiden jakaminen sosiaalisessa mediassa ei ole hyvä asia. Tämäkin kysymys tarvitsisi mielestäni lisätutkimuksia ja en ole kaiken kaikkiaan varma ymmärtävätkö kaikki vastaajat mitä jakamisella tässä yhteydessä tarkoitetaan. Näiden tulosten tulkinta vaatii mielestäni vielä lisäselvityksiä ja ajatuksia tästä kannattaa selvittää mahdollisissa jatkotutkimuksissa.

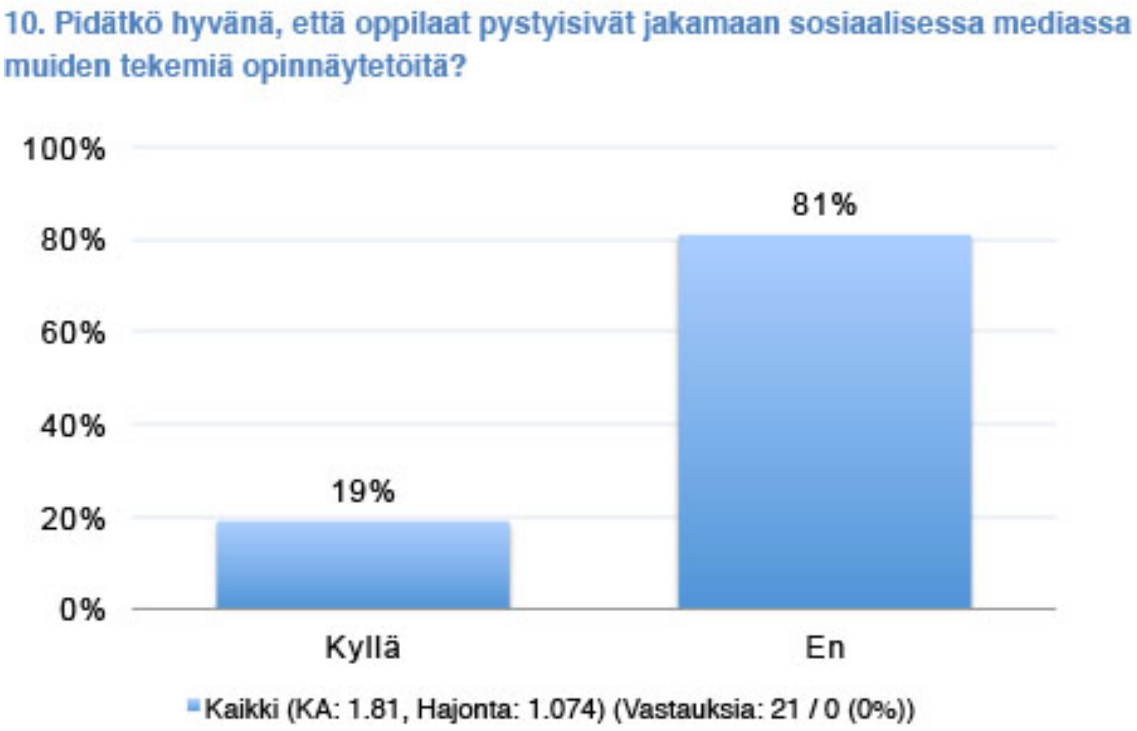

Kuvio 25. Opettajille suunnatun kyselyn kysymys numero 10, pidätkö hyvänä, että oppilaat pystyisivät jakamaan sosiaalisessa mediassa muiden tekemiä opinnäytetöitä?

11.4 Kysymykset 11, 12, 13 ja 14

Kysymyksessä 11 kysyttiin jälleen opettajien mielipiteitä verkkopalvelun tärkeimmistä ominaisuuksista ja vastaukset noudattivat hyvin pitkälle kysymyksessä numero 6 saatuja tuloksia ja täten opettajien antamia vastauksia näiltä osin voidaan pitää hyvin luotettavina. Sisältö ja käytettävyys nousivat tässäkin kysymyksessä tärkeimmiksi ominaisuuksiksi. Kysymyksessä 12 kysyttiin mielipidettä palvelun rakentamisen järkevyydestä. Vastaajista 91 % oli sitä mieltä, että verkkopalvelun rakentaminen opinnäytetöille on järkevää.

12. Onko sinun mielestäsi järkevää tehdä opinnäytetöille verkkopalvelu, jossa niitä voi tutkia ja katsella?

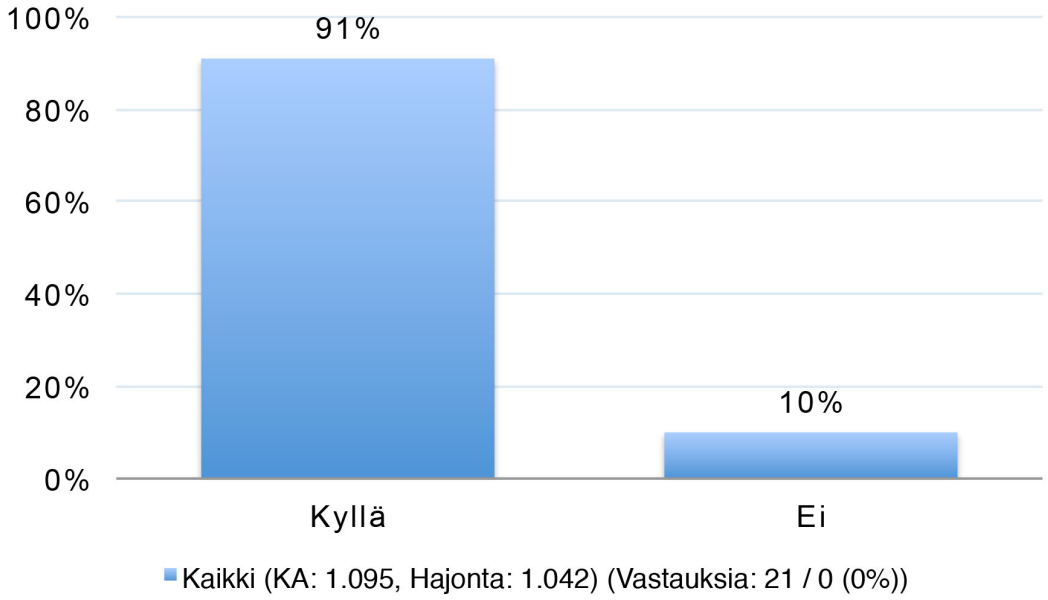

Kuvio 26. Opettajille suunnatun kyselyn kysymys numero 12, onko sinun mielestäsi järkevää tehdä opinnäytetöille verkkopalvelu?

Kysymyksessä numero 13 kysyttiin mielipiteitä palveluun ladattavien töiden julkisuudesta. 81 % vastaajista oli sitä mieltä, että kaikista töistä pitää suorittaa esikarsinta, jonka perusteella valitaan julkaistavat työt. Tämä voi kaiken kaikkiaan olla järkevää artomnian markkinoinnin näkökulmasta. Opettajien mielipiteet varmasti perustuvat pitkälle siihen todelliseen tilanteeseen – kaikki työt eivät ole kovinkaan laadukkaita. Kaiken kaikkiaan töiden julkinen esittäminen jakaa mielipiteitä sekä oppilaiden, että opettajien keskuudessa. Tämän takia opinnäytetyön arviointiprosessiin voitaisiin liittää julkaisupäätös ja julkisuustaso, jossa opettaja ja oppilas saavat molemmat esittävät mielipiteensä työn julkisesta esittämisestä. Oppilas voi aina halutessaan saada työnsä esille, mikäli työ on saanut hyväksytyn arvosanan. Opettaja puolestaan voi esittää oppilaalle suositusta, jonka mukaan työ kannattaa julkaista julkisessa verkossa. Julkaisuun liittyvistä kysymyksistä lisää pohdintaa kappaleessa 12.9. Kysymyksessä 14 kysyttiin mielipidettä verkkopalvelun ulkoasun suhteesta tyylikäs vastaan virallinen asetelman kautta. Mielenkiintoista on, että 81 % vastaajista pitää tärkeänä, että palvelun ulkoasu on mieluummin tyylikäs ja nuorisoa puhutteleva kuin virallisen oloinen. Tämän perusteella

näkisin, että opettajat pitävät tärkeänä, että palvelu puhuttelee nuorisoa ja virallisen oloisista käytänteistä ja rajoitteista voidaan luopua ja toteuttaa palvelu nuorisoa puhuttelevilla metodeilla. Palvelun ei tarvitse esitystavaltaan olla jäykkä vaikka se sisältääkin viralliseksi luokiteltavaa tietoa.

14. Mikäli opinnäytetöille tehdään oma verkkosivusto pidän tärkeänä, että:

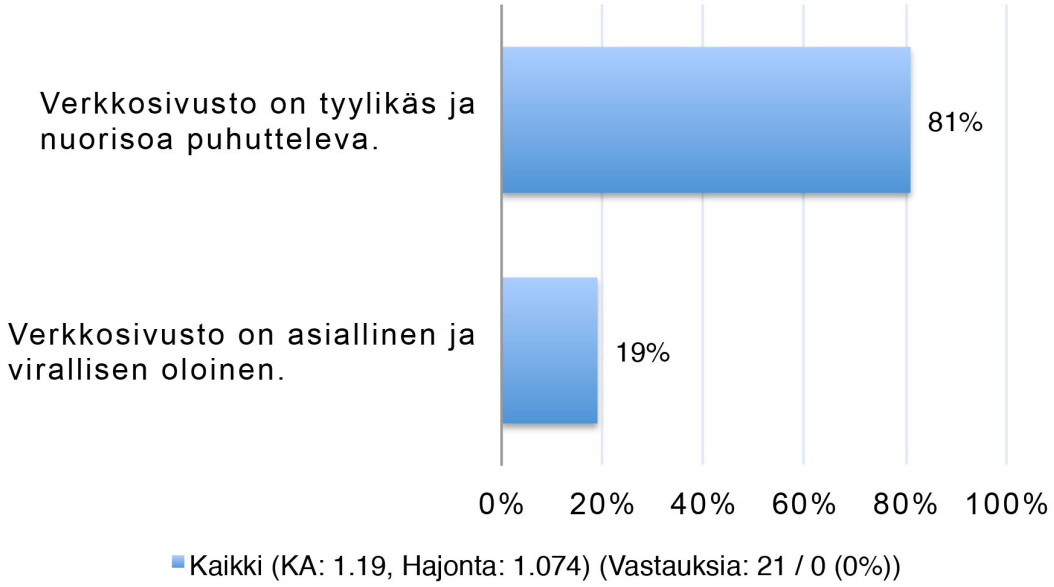

Kuvio 27. Opettajille suunnatun kyselyn kysymys numero 14, Verkkopalvelulle pidän tärkeänä että…

11.5 Kysymykset 15, 16, 17 ja 18

Kysymyksessä 15 kysyttiin vastaajien mielipiteitä pääasiallisesta opinnäytetöiden verkkopalvelun kohderyhmästä. Vastaajien mukaan pääasiallista kohderyhmää ei ole olemassa vaan 57 % vastaajista katsoo, että verkkopalvelun tulee palvella ja olla suunnattu kaikille seuraaville kohderyhmille: oppilaille, opettajille, hakijoille, työnantajille ja oppilaitokselle. 52 % vastaajista on kuitenkin sitä mieltä, että palvelun tulee ensisijaisesti palvella opiskelijaa. Tämän kysymyksen tarkoituksena oli hahmottaa mielipidettä kohderyhmästä ja sitä kautta suunnata palvelun suunnittelua oikeisiin kohteisiin sekä oikeille kohderyhmille.

15. Opinnäytetöille perustettavan verkkosivuston tulee ensisijaisesti palvella, voit valita kaksi vaihtoehtoa.

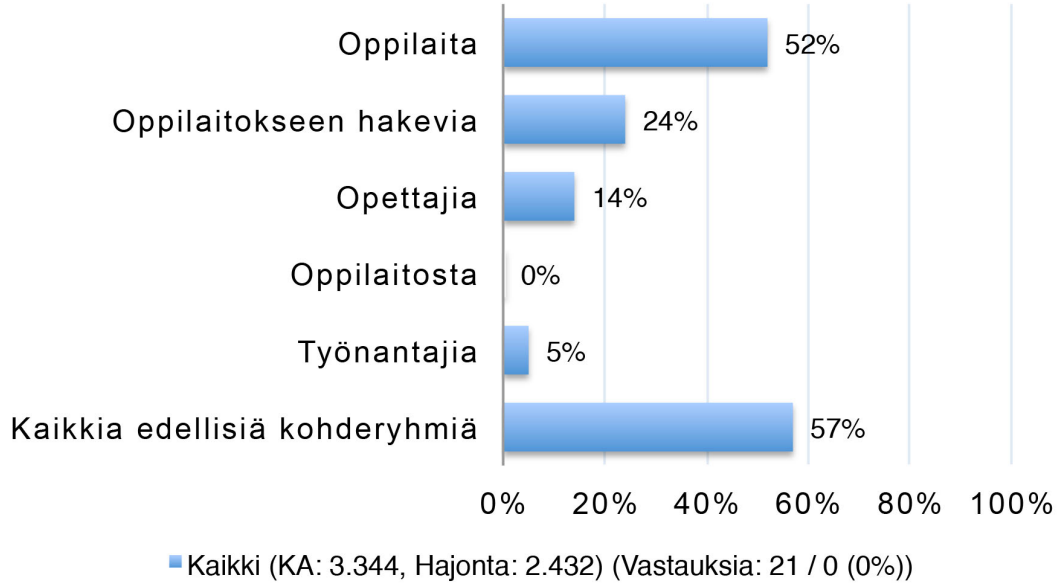

Kuvio 28. Opettajille suunnatun kyselyn kysymys numero 15, Opinnäytetöiden verkkopalvelun tulee ensisijaisesti palvella…

Kysymys 16 käsitteli mielipiteitä palveluista, jotka voisivat toimia esikuvina opinnäytetöiden verkkopalvelulle. Tässä kysymyksessä ei noussut esille mitään merkittävää, vaikka avoimeen vaihtoehtoon vastattiin prosentuaalisesti eniten, useat jättivät kuitenkin vastauksen kokonaan avoimeksi ja eivät ottaneet kantaa mikä olisi parempi esikuvan kuin annetut vaihtoehdot. Kysymys 17 käsitteli nykyisiä palveluita opinnäytetöiden verkkopalveluita, joita ammattikorkeakouluilla ja yliopistoilla on ja suhtautumista ko. palveluihin. Tässä kysymyksessä ei noussut esiin mitään merkittäviä tuloksia. Tulokset ovat kuitenkin kaikkien lukijoiden arvioitavissa liitteestä 2. Kysymyksessä 18 etsittiin mielipiteitä verkkopalvelun ominaisuuksista. Vastaajien mielipiteet noudattivat hyvin perinteistä kaavaa ja vastauksissa esiin tulleet ominaisuudet edustavat verkkopalveluille pakollisia elementtejä ja näiltä osin vastauksissa ei myöskään tullut esille mitään merkittävää.

11.6 Kysymykset 19, 20, 21 ja 22

Kysymyksellä 19 selvitettiin nykyisiä käytänteitä, joilla opinnäytetöitä taltioidaan tällä hetkellä eri osastoilla. 71 % vastaajista kertoi, että opinnäytetyöt tallennetaan tulosteina osaston omiin arkistoihin. Loput 29 % vastaajista kertoi kuitenkin, että raportit taltioidaan myös digitaalisessa muodossa. Lähinnä tämä koski audiovisuaalisen viestinnän osastoa, jossa työt ovat jo valmiiksi digitaalisessa muodossa ja työt tallennetaan vain ja ainoastaan digitaalisina raportteina. Sielläkin kuitenkin omille kovalevyille, josta ne eivät ole muiden saatavilla. Kysymyksessä 20 kysyttiin opettajien mielipiteitä mitä he tekevät mieluiten verkossa. 71 % vastaajista kertoi katselevansa, kuvia sekä videoita ja lukevansa tekstejä. Tämä vastaa myös oppilaiden vastauksia ja kertoo selkeää kieltä eri mediamuodoista, joita verkkopalveluun kannattaa laittaa. Verkkopalvelun tulee perustua näille esitysmuodoille.

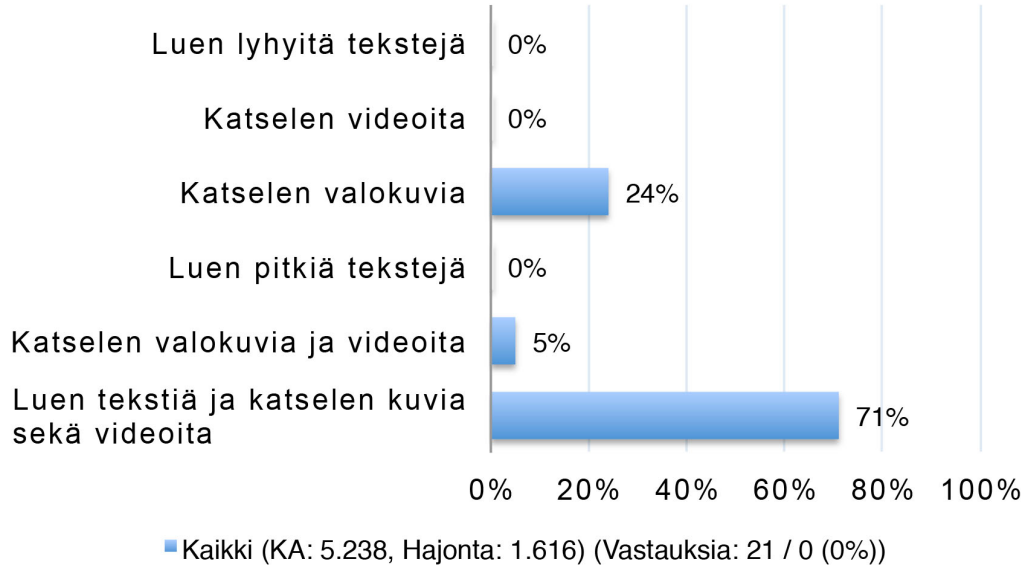

Kuvio 29. Opettajille suunnatun kyselyn kysymys numero 20, kaikkein mieluiten www-sivuilla…

Kysymyksessä 21 selvitettiin opettajien näkemyksiä opinnäytetöiden tallentamisesta ammatillisella toisella asteella muissa oppilaitoksissa. 73 % vastaajista esitti, että eivät ole tietoisia vastaavista palveluista. Loput vastaajista olivat maininneet vastaavia palveluita, mutta yksikään näistä ei tosiasiassa ollut ammatillisella toisella asteella vaan ne

olivat esimerkkejä ammattikorkeakouluista. Näiltä osin siis näyttää että toisella asteella ei ole järjestelmää muissakaan oppilaitoksissa, joissa opinnäytetöitä tallennettaisiin järjestelmällisesti julkiseen verkkopalveluun.

Tutkimuksen viimeinen kysymys oli kaikille avoin ja siinä pyrittiin tuomaan asioita, jotka olisivat toteutuksen kannalta oleellista ottaa huomioon. Olen poiminut niistä muutamia, jotka kuvastivat yleisiä mielipiteitä tai niissä tuotiin esille jotain oleellista.

”Mielestäni minkäänlaista arvionti, peukutus, tai kommentointi systeemiä ei ole tarpeellista toteuttaa. Verkkopalvelun ideana ei ole pistää sinne ladattuja töitä paremmuusjärjestykseen, vaan esitellä eri kategorioista ja ammatinhaaroista helposti haettavana. Sosiaaliseen mediaan jakaminen on hyvä idea, mutta sen pitäisi ehkä rajoittua sellaiseksi että vain opinnäytetyön asianomainen voi sen itse jakaa. Tekijän omat kommentit/kommenttivideo on tärkeä ominaisuus, lukijoidenkin kommentointikin voisi toimia, mutta se pitäisi ehdottomasti olla valvottua. Sivuston ulkoasun pitää olla moderni ja aikaansa seuraava, mutta suunnittelussa pitää välttää tunnetut sudenkuopat ja virheet, joita löytyy monista kaikista suosituimmistakin sosiaalisen median sivuilta. ”

” On oppilaita, jotka eivät halua työtään julkisesti esille(tosin harvemmin näin on), vaikka olisi hyväkin työ. Töiden julkiseksi laittamisessa jonkinasteista karsintaa.”

Yleisesti ottaen voidaan todeta, että opettajat yleisesti kannattavat oppilaille annettavia vapauksia opinnäytetöiden verkkopalvelun ominaisuuksissa. Useissa vastauksissa tuli esille, että oppilaille tulisi antaa oikeudet itse päättää töiden julkisuusasteesta sekä antaa opiskelijoille itselleen mahdollisuudet hallita sivun sisältöä ja ominaisuuksia, joita omaan opinnäytetyösivuun verkkopalvelussa voidaan liittää.

11.7 Yhteenveto opettajien tutkimuksesta

Tutkimuksen jälkeen voidaan todeta opettajien olevan myönteisiä palvelun rakentamiselle yleisesti. Opettajat kannattavat palvelun rakentamista ja näkevät sen olevan hyödyllinen opiskelijoille ja opettajille. Sosiaalisen median ominaisuuksiin suhtaudutaan ristiriitaisesti ja tietyin varauksin, samoin kuin opiskelijat. Opinnäytetöiden julkisuusaste ja sen mahdollinen esittäminen vain tietyille yleisöille nousi esille myös opettajien kyselyssä. Näiden vastausten perusteella voidaan sanoa, että entistä tärkeämpää on tuoda

palveluun ominaisuuksia erilaisilla vaihtoehdoilla ja ryhtyä markkinoimaan niiden käyttöä kuin pakottaa niiden käyttöön. Aina löytyy käyttäjäryhmiä, jotka ovat näitä ominaisuuksia valmiita käyttämään ja ehkä niistä saadut käyttökokemukset kannustavat myös muita kokeiluihin. Aika näyttää loppujen lopuksi miten erilaiset ominaisuudet otetaan vastaan ja kuinka paljon niille tulee todellista käyttöä loppujen lopuksi. Ominaisuudet ovat kuitenkin toteutettavissa pienillä kustannuksilla, joten niitä kannattaa kokeilla. Useimmat näistä ominaisuuksista ovat yksinkertaisia Wordpress-liitännäisiä, jotka voidaan asentaa sivustoon helposti.

Verkkopalvelun käytettävyys ja yksinkertaisuus nostettiin voimakkaasti esille. Samalla verkkopalvelun tärkeimpänä yksittäisenä kohderyhmänä nähtiin oppilaat ja opettajien mielestä on tärkeää, että palvelun ulkoasu on nuorekas ja nuorisoa puhutteleva, tietenkin muistaen ensisijaiset tarpeet, kuten käytettävyyden. Oppilaat puolestaan korostivat ulkoasun tärkeyttä ja tämän jälkeen nostettiin esille käytettävyyteen liittyvät asiat.

Kaiken kaikkiaan näkemykset ulkoasusta, ominaisuuksista ja palvelun yleisestä tarpeesta ovat hyvin yksimielisiä sekä opettajien, että oppilaiden mielestä. Palvelulle on selkeä tarve ja tutkimuksen avulla tuotantosuunnitelmaa pystytään tarkentamaan huomattavasti ja ottamaan huomioon esitettyjä näkökulmia palvelun toteutuksessa.

12 VERKKOPALVELUN TOTEUTUS

12.1 Artomnian markkinoinnin tavoitteet

Artomnian markkinoinnin tavoitteena edistää oppilaitoksen näkyvyyttä. Opinnäytetöiden verkkopalvelun kehittäminen on yksi keskeinen osa näitä markkinoinnin tavoitteita. Opiskelijoiden töiden ja tekemisen esittelyn uskotaan olevan avainasemassa, kun oppilaitosta markkinoidaan – oppilaiden opinnäytetyöt kertovat sellaisenaan mitä Artomniassa tehdään. Tämän takia on keskeistä tuoda opinnäytetyöt kaikille kohderyhmille paremmin esille. Toki verkkopalvelulla uskotaan olevan muitakin vaikutuksia, mutta markkinoinnilliset tavoitteet ovat yksi keskeinen syy palvelun toteutukseen. Pedagogiset syyt ovat ensisijaisia, mutta palvelun uskotaan tuovan hyötyjä useilta sektoreilta.

12.2 Tarvittavat resurssit palvelun toteutukseen ja ylläpitoon

Verkkopalvelun toteutus vaatii erilaisia resursseja ennen kuin se on toteutettavissa ja nämä on hyvä ottaa huomioon, kun palvelua ryhdytään rakentamaan käytännössä. Keskeisintä on varata järjestelmälle palvelintila, jonne järjestelmä rakennetaan. Palvelimen tulisi olla Apache-palvelin ja siinä tulisi olla esiasennettuna PHP 5.2.4 tai uudempi sekä vähintään MySql versio 5.0.15. (Sabin–Wilson 2013, 18). Palvelimelle tulee asentaa jokin julkaisujärjestelmä, joka sopii tarkoitukseen parhaiten. Palvelinympäristön teknisten vaatimusten ja ohjelmistojen lisäksi tulee huolehtia, että palvelimelle ohjautuu jokin domain-nimi, jonka alle verkkopalvelu halutaan sijoittaa. Tässä tapauksessa verkkopalvelu sijoitetaan jo olemassa olevan artomnia.fi domainin alle. Artomnia.fi palvelimella on valmiiksi asennettuina edellä mainitut ohjelmistot sekä ohjelmistoversiot.

Teknisten vaatimusten lisäksi palvelimen ylläpitoon ja ohjelmistojen asennukseen täytyy varata henkilöresurssi. Yhden henkilön tulee vastata palvelimen ylläpidosta tai siellä olevien ohjelmistojen ylläpidosta. Resurssin ei tarvitse olla kokopäiväinen vaan työhön voidaan arvioida kuluvan muutamia tunteja viikossa. Omniassa on ulkopuolelta ostettu palvelinympäristö, joten ylläpidettäväksi jää julkaisujärjestelmän päivitykset. Teknisen ylläpitäjän lisäksi tarvitaan henkilö/henkilöitä, jotka ylläpitävät varsinaista Wordpress-ohjelmiston päälle rakennettua verkkopalvelua. Osaamisalueiltaan kyseisen henkilön tulee hallita valittu julkaisujärjestelmä erittäin hyvin. Hänen tulee osata laajennuksien ja sivupohjien ylläpito. Tärkeää on myös hallita lisäosien modifiointi sekä uusien lisäosien asennukset julkaisujärjestelmään. Alkuvaiheessa on tärkeää, että kyseinen henkilö osaa rakentaa graafisten vaatimuksien mukaiset sivupohjat julkaisujärjestelmään ja laittaa sivupohjiin alkuvaiheessa tarvittavan sisällön eli ensimmäiset opinnäytetyöt. (L. West, Henkilökohtainen tiedonanto, 6.2.2013)

Tässä kappaleessa esitetään arvioita resursseista, mutta en ota kantaa niistä syntyviin kustannuksiin euromääräisesti, koska kaikki tarvittavat henkilöt kuuluvat omien taitojensa ja koulutuksensa mukaisiin palkkaluokkiin ja kustannusten arviointi edellyttäisi pääsyä näihin tietoihin. Kustannuskysymyksiä ei ole mielekästä pohtia tässä yhteydessä vaan kustannuksia voi arvioida paremmin ne henkilöt ja erityisesti esimiehet, jotka vastaavat loppujen lopuksi järjestelmän kehittämisestä. Syntyviin kustannuksiin euromääräisesti en ota tässä yhteydessä kantaa, mutta alla olevan taulukon perusteella niitä on kuitenkin helppo arvioida.

Järjestelmän ylläpidon jälkeen palvelulla täytyy olla nimetty henkilö / henkilöt vastaamaan sisällöllisestä ylläpidosta. Kuka vastaa, että verkkopalvelun sisältö päivittyy ja miten käytännössä järjestellään uusien opinnäytetöiden lataaminen verkkopalveluun vaadituilla ominaisuuksilla? Sisällöllisen ylläpidon järjestämiseksi on olemassa useita toimintamalleja ja niistä keskustellaan kappaleessa 12.8, jossa esitän suosituksia sisällöllisen ylläpidon järjestämiseksi.

Taulukko 1. verkkopalvelun rakennuksen resurssiarviot

Resurssi / työtehtävä	Vastuuhenkilö	Arvioitu työaika
Palvelinympäristön kuntoon laitto	Tekninen vastuuhenkilö	20 tuntia
Palvelinympäristön ylläpito / vuosi	Tekninen vastuuhenkilö	30 tuntia
Verkkopalvelun visuaalinen suunnittelu	Graafinen suunnittelija	50 tuntia
Verkkopalvelun tekninen toteutus	Ohjelmoijat	300 tuntia
Verkkopalvelun sisällön tuotanto	Sisällöntuottajat	100 tuntia
Verkkopalvelun ylläpito / vuosi	Ylläpito	50 tuntia
Yksittäisen opinnäytetyön tallentaminen verkkopalveluun ja dokumentointi	Opiskelija	15 tuntia
Verkkopalvelun käyttökoulutukset ja käyttötuki/vuosi	Ylläpito	40 tuntia
Verkkopalvelun kehitystyö / vuosi	Verkkopalvelun kehittäjät	50 tuntia
Muut työt / vuosi	N/A	50 tuntia

12.3 Esteettömyys, kieliversiot ja käyttäjäseuranta

Verkkopalvelun esteettömyydellä tarkoitetaan sitä kuinka hyvin verkkopalvelu on mahdollisimman monien käytettävissä. Esteettömyys on aina tavoiteltava tila, mutta sen on hyvä olla suhteessa työstä saatuihin hyötyihin. Julkisin varoin tuotetuilla palveluilla on omat kriteeristönsä esteettömyyden edistämiseksi ja niihin on syytä kiinnittää huomiota tämänkin verkkopalvelun kehittämistyössä. Esteellisiä käyttäjiä voivat olla mm. aistivammaiset ja henkilöt, jotka eivät käytä esimerkiksi hiirtä ollenkaan selaillessaan verkkosivuja. Suurempi kysymys onkin kuinka verkkopalvelu tulisi suunnitella, jotta palvelu olisi mahdollisimman esteetön. Oppilaitoksilla on tässä suhteessa täysin omat vaatimuksensa, joiden täytyy tukea oppilaitoksen yleistä linjaa mahdollisimman esteettömästä toteutuksesta kaikessa toiminnassa.

Verkkopalvelun ensimmäisessä pilottivaiheessa esteettömyys pyritään huomioimaan yleisimpien käyttäjien tarpeet huomioon ottaen. Keskeistä kuitenkin on, että ensimmäisessä vaiheessa verkkopalvelun käyttäjiä seurataan analyysityökaluilla ja tätä tietoa kerätään verkkopalvelun kehittämiseksi. Käyttäjätietojen perusteella voidaan luoda paremmat käyttäjätarinat ja kartoittaa käyttäjien todellisia tarpeita. Tarkoituksena on määritellä ja dokumentoida esteettömyyden esteitä verkkopalvelussa ja saada tietoa seuraaviin iterointikertoihin. Pilottivaiheen jälkeen tiedetään käyttäjistä jo paljon enemmän ja tätä tietoa voidaan hyödyntää verkkopalvelun kehityksessä. Tärkeää on kuitenkin tuoda esteettömyys esille ja nostaa keskeiset erityistarpeita vaativat kohderyhmät esille tarpeineen, jotta ne otetaan huomioon seuraavilla iterointikierroksilla. (http://www.hs-st.fi/Tarja_Webdesignerit/Suunnittelu/Esteeton_verkkopalvelu_Tarja_Salmi.pdf, S.2)

Kaikki aikaisemmin mainittu koskee myös samoin tavoin kieliversioita. Ensimmäisessä vaiheessa palvelusta julkaistaan suomenkielinen versio ja seuraavassa vaiheessa ruotsinkielinen versio. Käyttäjätietojen laajamittaiseen ja analyyttiseen keräykseen suosittelen sivustolla käytettäväksi Google Analytics – järjestelmää, jonka avulla käyttäjistä saadaan erilaisia tietoja sivuston kehittämiseen seuraavissa työvaiheessa. Tämän lisäksi kehityksen tueksi on syytä suorittaa erilaisia käyttäjäkartoituksia kun palvelun kehitystyössä siirrytään seuraaviin vaiheisiin.

12.4 10.5 Järjestelmän kehitys- ja julkaisuvaiheet

Verkkopalvelun ensimmäiseen vaiheeseen kuuluu opinnäytetöiden verkkopalvelun rakentaminen Artomniassa. Tämä on palvelun pilottivaihe, jossa testataan tässä opin-

näytetyössä tehtyä tutkimusta ja sen tuloksia. Keskeistä pilottivaiheessa on toteuttaa palvelu lähtökohtaisesti tässä työssä esitellyn toteutusmallin mukaisesti. Tämän toteutusmallin perusteella tehtyä verkkopalvelua kehitetään edelleen ja palvelua on myöhemmin tarkoitus laajentaa, mikäli se huomataan kohderyhmiä hyvin palvelevaksi sekä toimivaksi ratkaisuksi. Pilottivaiheen jälkeen tehdään uusi käyttäjätutkimus, jonka perusteella käyttäjien mielipiteitä toiminnoista ja puuttuvista ominaisuuksista pystytään paremmin kartoittamaan. Käyttäjille on seuraavassa vaiheessa tarjolla palvelu, jota voidaan konkreettisesti käyttää ja täten saadaan kerättyä käyttökelpoisempaa tietoa palvelun käytöstä, ominaisuuksista, ulkoasusta sekä muista tärkeistä näkökulmista.

Pilottivaiheen toteutus aloitetaan loppukeväästä 2013, kun tämä tuotantosuunnitelma ehdotuksineen on saatu valmiiksi ja lähtökohtia on arvioitu eri näkökulmista. Pilottipalvelu on tarkoitus aukaista syksyllä 2013. Pilottipalvelua kehitetään aktiivisesti palvelun käyttöaikana ja pieniä muutoksia voidaan tehdä palveluun koko ajan. Pilottipalvelu on käytössä vähintään yhden lukuvuoden jolloin saadaan tarpeeksi kokemuksia käytöstä ja ylläpidosta. Syksyllä 2014 aloitetaan uudet käyttäjätutkimukset, joiden tavoitteena on kerätä ajankohtaista tietoa käytettävyydestä ja palvelun ominaisuuksista. Käytännössä voi olla, että palvelun uuden version kehitystyö aloitetaan vasta keväällä 2015.

Näiden tutkimusten ja analyysien perusteella ryhdytään kehittämään opinnäytetöiden verkkopalvelun seuraavaa ja paranneltua versiota. Mitä kaikkea tämä versio tuo tullessaan niin on mahdoton sanoa tässä vaiheessa. Kaikki riippuu käyttäjäkokemuksista ja pilottivaiheen jälkeisten tutkimusten tuloksista, sekä konkreettisista havainnoista, joita palvelun käyttäjät ja ylläpitäjät ovat ensimmäisen lukuvuoden aikana tehneet. Verkkopalvelun seuraava versio julkaistaan luultavasti vuoden 2015 - 2016 vaihteessa. Tämä tietenkin edellyttää että palvelun pilottiversio on saavuttanut suosiota ja se on huomattu käyttäjien keskuudessa tarpeelliseksi sekä edistävän oppilaitoksen tavoitteita.

Ennen palvelun laajentamista koko Omnian oppilaitokseen suosittelen vielä tehtäväksi käyttäjätutkimuksia, joilla voidaan havaita palvelussa olevia ongelmia ja kehittää palvelun käytettävyyttä. Tässä vaiheessa on jo todennäköistä, että palvelun ulkoasua joudutaan myös kehittämään. Kaiken kaikkiaan palvelun kehitysprosessi vie useita vuosia ja sisältää useita käyttäjätutkimuksia joiden perusteella palvelua kehitetään uusiin suuntiin ja muotoihin. Tämä tuotanto- ja toteutussuunnitelma on pieni osa koko prosessia, jonka pyrkimyksenä on löytää mielekäs muoto toisen asteen opiskelijoiden opinnäytetöiden esittämiseen verkkopalvelussa.

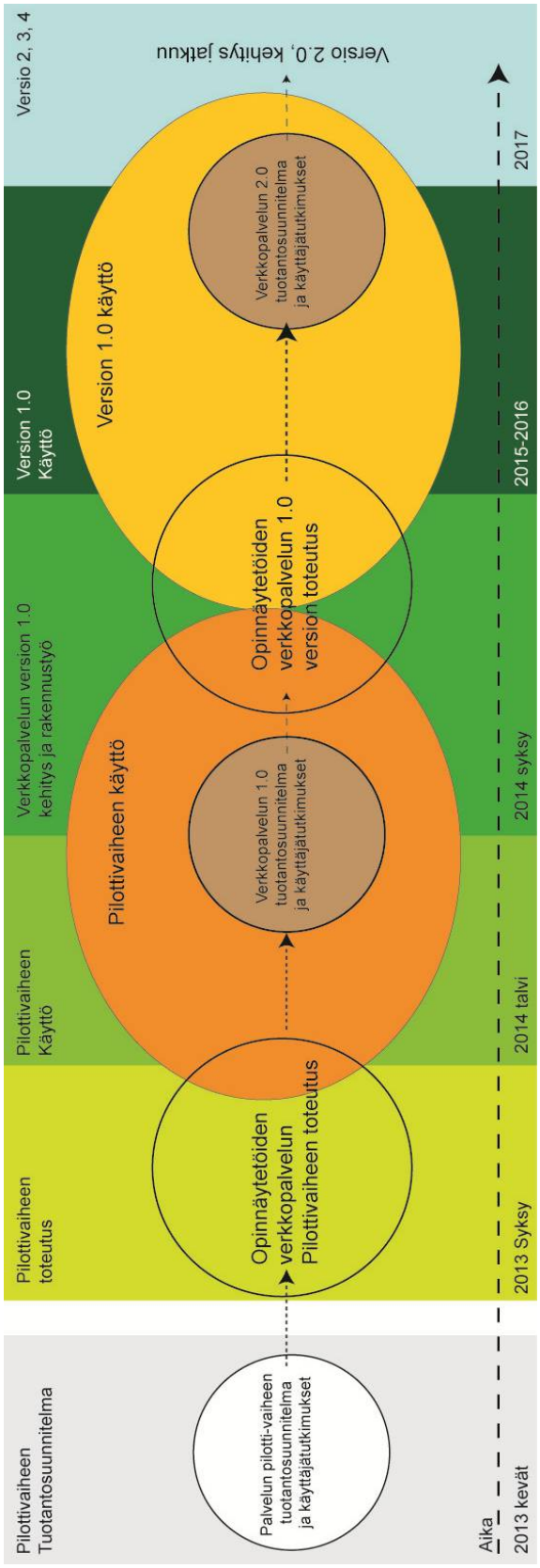

Kuvio 30. Verkkopalvelun tuotanto- ja julkaisuvaiheet

12.5 Julkaisujärjestelmän valinta

Markkinoilla on useita kymmeniä julkaisujärjestelmiä, joissa kaikissa on omat hyvät puolensa ja heikkoutensa sekä omat spesifit käyttötarkoituksensa. Wordpress-julkaisualustana tunnetaan sen hyvistä mahdollisuuksista toteuttaa blogeja, josta se onkin saanut alun perin alkunsa. Viime vuosien aikana siitä on kuitenkin kehittynyt täydellinen julkaisualusta myös verkkosivustojen sekä monipuolisempien verkkopalveluiden toteutukseen. Erittäin käyttökelpoisen ja monipuolisen siitä tekee sen laajennettavuus ja laaja käyttäjäkunta, jonka seurauksena järjestelmälle on olemassa hyvin aktiivinen käyttäjäfoorumi. Wordpressin monipuoliset laajennukset ja saatavilla olevat lisäohjelmistot tekevät siitä järkevän vaihtoehdon. Sen painopisteenä ovat esteettömyys, esteettisyys ja web-standardit. (Hodge 2011, 10)

Wordpressin suurin vahvuus on myös sen suurin heikkous. Suuret käyttäjämäärät altistavat sen hyökkäyksille ja tämän takia sen tietoturva on hyvä, mutta houkutteleva hyökkäyksille. Tämä kannattaa muistaa järjestelmää valitessa. Järjestelmä vaatii jatkuvaa päivitystä erityisesti tietoturva-asioiden takia. Toinen heikkous järjestelmässä on se, että virallista tukea järjestelmälle ei ole olemassa. Huomattavaa kuitenkin on, että käyttäjien ylläpitämä foorumi toimii hyvin ja vastauksia ongelmiin löytyy nopeasti. Wordpress ei ole järjestelmistä teknisesti helpoin, mutta huomattavasti vaikeampiakin löytyy ja sen asennus sekä käyttö on mahdollista oppia kohtuullisen nopeasti. Verkosta ja käyttäjäfoorumeilta löytyy runsaasti erilaisia oppaita aina järjestelmän asennuksesta lisäosien ohjelmointiin (Hodge 2011, 10).

Järjestelmän valintaan vaikutti myös se, että Wordpress tukee hyvin kaikkia käytetyimpiä käyttöjärjestelmiä ja selaimia sekä mobiilialustoja. Keskeisin syy, jonka johdosta suosittelen artomnian opinnäytetöiden julkaisujärjestelmäksi wordpress-järjestelmää, on se, että koko artomnia sivusto on rakennettu kyseisen järjestelmän päälle. Tämä tietysti tarkoittaa käytännössä sitä, että Omniassa on olemassaoleva osaaminen wordpress-järjestelmälle, joka nopeuttaa huomattavasti käyttöönottoa. Se on järkevä valinta myös oleellisten lisäosien vuoksi, joita saa kaupallisina ja open source versioina. Sen käyttö on ilmaista ja ei vaadi uusien asioiden opiskelua Omniassa (L. West, Henkilökohtainen tiedonanto, 6.2.2013). Yleisesti ottaen myös useimmat palveluntarjoajat tarjoavat tukea wordpress-järjestelmälle ja se saattaa olla jopa esiasennettuna

palvelimella. Näiden näkökulmien takia suosittelen aina harkitsemaan Wordpress-järjestelmän käyttöä julkaisualustana.

Wordpress järjestelmän nykyinen versio on 3.5 ja riippumatta järjestelmän asennusajankohdasta on erittäin tärkeää, että aina käytetään uusinta versiota. Vanhoja versioita ei kannata missään nimessä käyttää heikentyneen tietoturvan takia. Järjestelmän ylläpitoon on olemassa sisäiset työkalut, jotka helpottavat päivityksen tekemistä. Päivitysten yhteydessä kannattaa aina tehdä ajankohtaiset varmuuskopiot. Myös varmuuskopioiden tekemiseen järjestelmässä on olemassa olevat sisäiset työkalut. (Hodge 2011, 298)

12.6 Hakukonenäkyvyys ja sisäinen hakujärjestelmä

Verkkopalvelulle ja Artomnian muiden tavoitteiden edistämiseksi on tärkeää, että verkkopalvelun julkisiin osiin pääsee käsiksi mahdollisimman helposti hakukoneista. Hakukoneystävällisyys on erittäin tärkeä ominaisuus, joka on hyvin pitkälle integroituna Wordpress-järjestelmässä. Hakukoneet arvostavat niin sanottuja meta-tietoja, joiden avulla sivuille voidaan määritellä hakukoneille osoitettua tietoa sivuston sisällöstä. Wordpress-järjestelmään on olemassa erillinen lisäosa, jonka avulla metatietojen sisällyttäminen verkkopalveluun käy kätevästi add-meta-tags lisäosalla. Jokaiselle sivulle tulee määritellä sivukohtaiset metatiedot, erityisesti description tieto on tärkeä. Tämän tiedon määrittelee jokainen opiskelija itse verkkopalvelun opinnäytetyösivulla. Ohjaavan opettajan tehtäväksi jää sen tarkistaminen. (http://www.inventive.fi/tassa-nopea-tapa-parantaa-hakukonenakyvyytta/, 9.2.2013)

Toki hakukonenäkyvyyteen voidaan vaikuttaa monilla muillakin hakukoneoptimoinnin menetelmillä, joista voidaan mainita muutamia tärkeimpiä. Hakukoneet, kuten Google, arvioi sivuston sisältöä ja nostaa sitä hakutuloksissa korkeammalle mitä laadukkaammaksi se sivujen sisällön arvioi. Sisällön arviointiin on olemassa noin 200 kriteeriä, joista tärkeimmäksi nousee sivustojen määrä, joista on suoria linkkejä ko. sivustolle. Tärkeintä on siis saada verkkopalvelun url-osoite esille muilla sivuilla. Tämän lisäksi keskeistä on, että sivusto sisältää tekstiä, joka vastaa yleisesti tarjolla olevaa sisältöä. Opiskelijoiden tiivistelmät opinnäytetöistä edistävät tätä asiaa. Avainsanojen tulee täsmätä tiivistelmään ja niihin on ehdottomasti kiellettyä määritellä sanoja, jotka eivät kuulu opinnäytetyön termistöön tai vastaa sen oikeata sisältöä. Googlen ohjeissa sanotaankin tärkeintä olevan se, että ei yritä keinotekoisesti tehdä mitään mikä edistäisi

kävijämääriä sivuilla vaan suunnittelee ja toteuttaa sivuston siten, että se palvelee kohderyhmää parhaalla mahdollisella tavalla. Näistä asioista on hyvä muistuttaa kaikkia, jotka verkkopalvelun sisällön kanssa työskentelevät – myös opiskelijoita. Pahimmillaan hakukoneiden huijausyrityksistä verkkosivusto poistetaan kokonaan hakukoneiden listauksista, joten tätä ei kannata edes yrittää. (http://www.google.com/competition/howgooglesearchworks.html, 9.2.2013)

Valokuviin tulee määritellä alt-tägit, joiden avulla voidaan kertoa hakukoneille, mitä sisältöä kuvissa on. Tämä toimenpide nostaa kuvallisen sisällön arvoa, joka on keskeisessä roolissa opinnäytetöiden verkkopalvelussa. Videoiden näkyvyyden edistäminen on hankalampaa, koska videoihin ei ole mahdollista lisätä vastaavaa alt-tagia, jonka avulla sille voidaan määritellä sisältötietoja. Videot kannattaa toteuttaa, jonkin olemassa olevan videopalvelun kautta. Videon näkyvyyden lisäksi on järkevää varmistaa seuraavat asiat:

- Video on hyvälaaatuinen
- Sille on annettu title-tiedot
- Sille on määritelty avainsanat
- Sille on annettu määrittelytieto (description)
- Video ei ole liian pitkä

Videopalveluissa vaihtoehtoja on käytännössä kaksi: Youtube tai Vimeo. Suosittelen käytettäväksi Youtube-palvelua, sillä se on näistä vaihtoehdoista enemmän käytetty ja erityisesti kohderyhmän keskuudessa. Vimeo on profiililtaan paremmin sopiva oppilaitokselle ja se on muutenkin profiloitunut laadukkaampien videoiden tallennuspaikkana, mutta silti tässä kohdassa suosittelen lataamaan videot Youtube-palveluun, koska sieltä videot tavoittavat kohdeyleisönsä paremmin. Käytännössä videot ladataan videopalvelun sallimin ominaisuuksin valittuun videopalveluun, josta ne upotetaan (embed) opinnäytetöiden verkkopalvelun sivuille. Täten videot ovat osa julkisia videopalveluita, joissa ne ovat osa järjestelmää, joilla on suuria käyttäjämääriä. Tämän lisäksi sivujen, joille videot upotetaan, ympäröivä sisältö tukee sisällöllisesti videoiden sisältöä. Verkkopalveluun lisätyt videot eivät sinällään lisää Artomnian verkkopalvelun käyttäjiä, mutta ne voivat ohjata sinne uusia kävijöitä. Videopalvelun tarjoajat tekevät oman osuutensa tuodakseen omaa sisältöään esille hakukoneissa. LÄHDE

Kaiken kaikkiaan tärkeintä on, että sivustot sisältävät olennaista tekstiä, joita hakurobotit voivat seuloa. Toiseksi tärkeintä on, että hakurobotteja ei yritetä huijata millään tavoin vaan sivusto suunnitellaan kokonaisuudessaan ihmisille. Järjestelmän sisäiselle hakujärjestelmälle on tärkeintä, että sisällölle on luotu riittävät sekä kuvailevat avainsanat. Sisäisessä hakujärjestelmässä pitää pystyä tekemään alakohtainen rajaus eli minkä alan opinnäytetöistä haluaa tehdä hakuja. Hakuja voi myös suorittaa, yhteistyökumppanin nimellä, tekijän nimellä ja julkaisuvuoden perusteella. Tutkimuksen perusteella hakuominaisuudet koettiin erittäin tärkeiksi ominaisuuksiksi, joiden tulee toimia toivotulla tavalla.

12.7 Salasanojen hallinta

Wordpress-järjestelmän avulla salasanojen hallinta on kohtuullisen helppoa, koska järjestelmässä on sisäänrakennetut ominaisuudet joiden avulla käyttäjä voi itse palauttaa salasanan tai käyttäjätunnukset. Tämä ominaisuus helpottaa oleellisesti käyttäjätunnuksien hallintaa. Oleellista on kuitenkin, että käyttäjätunnuksille on olemassa erilaisia tasoja ja jotkin tunnukset ovat voimassa vain tietyn ajan ja niiden ominaisuuksia voidaan rajoittaa. Vain pääkäyttäjillä on oikeus luoda uusia tunnuksia ja hallita käyttäjätilien oikeuksia. Opettajien ja uusien pääkäyttäjien tunnukset luo, joku aikaisemmista pääkäyttäjistä. Yleisesti ottaen pääkäyttäjiä ei kannatta luoda järjestelmään liikaa vaan vain ja ainoastaan määritellä pääkäyttäjän oikeudet niitä tarvitseville. Pääkäyttäjät huolehtivat myös luokkatasolla olevien oppilastunnusten poistamisesta järjestelmästä, heti kun opinnäytetyöt on saatu ladattua järjestelmään. Pääkäyttäjien ei tarvitse jatkossa huolehtia salasanojen palautuksesta ja hallinnasta, koska käyttäjät voivat itse palauttaa tai muuttaa omaa tunnusta ja salasanaa. (Hodge 2011, 242)

12.8 Käyttäjäroolit verkkopalvelussa

Verkkopalveluun tarvitaan kolmenlaisia käyttäjärooleja: Ylläpito, laaja sisällönhallinta ja suppea sisällönhallinta. Katsojalle rooleilla ei ole merkitystä ja katsoja ei niitä myöskään havaitse käytännössä. Erilaiset käyttäjäroolit ovat tarpeen, jotta sivuston ylläpito voidaan jakaa järkevästi ja varmistetaan ylläpidon tehokas käytännön toteutus. Ylläpitoon tarkoitetuilla erilaisilla rooleilla myös varmistutaan, että käyttäjien aiheuttamat käyttövirheet pyritään minimoimaan. Eli ne henkilöt, jotka hallitsevat järjestelmän heikoiten saavat vähiten oikeuksia sisällön ylläpitoon ja poistoon. (Hodge 2011, 244)

Perusajatuksena on siis, että ylläpito tason käyttäjärooli on kaikkein laajin käyttöoikeuksiltaan ja henkilöt ylläpidon oikeuksilla vastaavat järjestelmän ylläpidosta ja päivityksistä. Heidän toimestaan järjestelmä pysyy toimintakunnossa ja tietoturva on varmistettu. Näille henkilöille on annettu vastuu järjestelmän ylläpidosta. (T. Lehtomäki, Henkilökohtainen tiedonanto, 25.2.2013)

Laajan sisällönhallinnan rooli on huomattavasti suppeampi kuin edellisen tason käyttäjärooli. Se on tarkoitettu lähinnä uusien sivupohjien luontiin. Täten kyseinen rooli sopii hyvin esimerkiksi opettajalle, joka luo esimerkiksi opiskelijaryhmää tai opiskelijaa varten sisältösivun, jonne opiskelijoiden on tarkoitus ladata sisältöä. Artomniassa kaikilla opettajilla tulisi olla laajan sisällönhallinnan rooli. Tärkeää on kuitenkin huomata, että tunnusten tulee olla henkilökohtaiset, jolloin sivujen poistamiseen liittyvät toiminnat voidaan liittää tietyillä tunnuksilla luotuihin sivuihin. Tunnuksilla siis pystyy poistamaan vain sivuja, jotka on itse luonut. Täten vältytään tilanteilta, että joku poistaisi vahingossa, jonkun toisen opettajan luoman sisältösivun. Mikäli opettaja ei halua luoda sisältösivua itse sen voi luoda joku toinen opettaja tai ylläpitotason käyttäjä opettajaa varten. Luultavasti kaikki opettajat eivät halua luoda omia sivupohjiaan itse, vaikka se on erittäin yksinkertainen ja nopea toimenpide. Tämän takia ei ole mielestäni järkevää pakottaa opettajia luomaan sitä, jos he eivät sitä itse halua. Opettajalla on mahdollista olla myös suppeamman sisällönhallinnan oikeudet. (T. Lehtomäki, Henkilökohtainen tiedonanto, 25.2.2013)

Suppean sisällönhallinnan oikeuksilla pystyy ainoastaan muokkaamaan sivuilla olevaa sisältöä. Tämä käyttäjäryhmä on tarkoitettu lähinnä opiskelijoille, jotka lataavat omia opinnäytetöitään ja siihen liittyviä dokumentteja sekä tiedostoja verkkopalveluun. Näin varmistetaan että, opiskelijat eivät vahingossa poista toisten tekemiä sivuja tai aiheuta järjestelmälle tahatonta vahinkoa. Suppean sisällönhallinnan tunnukset voivat olla voimassa vain tietyn ajan vuodesta. Käytännössä tämä tarkoittaa syksyä ja kevättä jolloin Artomniassa valmistuu opinnäytetöitä.

Täten kaikki opiskelijaryhmät, jotka työskentelevät opinnäytetöiden kanssa voivat toimia yksillä käyttäjätunnuksilla. Nämä käyttäjätunnukset voivat olla voimassa esimerkiksi vain jakson kaksi viimeistä viikkoa, jolloin suurin osa opinnäyteöistä valmistuu. Tämän jälkeen tunnukset voidaan vaihtaa. Näillä toimenpiteillä vältytään tunnuksien laajasta jakelusta ja ylläpidosta, jota henkilökohtaisten tunnusten luomisesta aiheutuu.

Tämä myös eliminoi mahdollisuuden, että opiskelijat muokkaisivat sivujen sisältöä opettajan hyväksynnän jälkeen. Laajan sisällönhallinnan käyttäjätaso hyväksyy aina alemman tason käyttäjien tekemät sisällölliset muutokset ennen julkaisua. (T. Lehtomäki, Henkilökohtainen tiedonanto, 25.2.2013)

12.9 Julkaisutasot verkkopalvelussa

Opinnäytetöiden verkkopalvelussa tulee olla erilaisia julkaisutasoja. Erilaisilla julkaisutasoilla tarkoitetaan töiden ulospäin näkyvyyttä. Erilaisia julkaisutasoja voi olla kolme, jotka ovat seuraavanlaisia: Julkinen, julkaistu Omnian verkossa tai salainen. Tämä ennen kaikkea siksi, että kaikkia töitä ei voida salassapitosopimusten puitteissa julkaista kaikille nähtävinä töinä. Töiden teettäjällä tai yrityksellä voi olla sopimuksia kolmansien osapuolien kanssa, jotka estävät työn julkaisun verkkopalvelussa. Tämänkaltainen tilanne voi tulla vastaan esimerkiksi tuoteprototyyppien valmistuksessa, joita jonkin verran opinnäytetöinä osastoilla tehdään. (J. Salmi, Henkilökohtainen tiedonanto, 4.2.2013)

Julkisen työ julkaistaan sellaisenaan opinnäytetöiden verkkopalvelussa ja se on julkinen kaikelle yleisölle. Kaikille töille kannattaa kaikissa tapauksissa määritellä julkaisuaika, joka on noin 1-4 vuoden mittainen. Julkaisuajan määrittely onnistuu helposti Wordpress-ohjelmiston julkaisuasetuksilla, joiden avulla sivulle voidaan määritellä julkaisupäivämäärät (Sabin-Wilson, S. 70). Kaikissa tapauksissa on kuitenkin huomioitava, että jos poistettava sivu on linkitetty joillekin muille sivuille, niin linkitykset poistettavalle sivulle tulee poistaa palvelusta kokonaisuudessaan. Suosittelen rajattua julkaisuaikaa, koska usein opinnäytetyöt heijastavat sen aikaisia trendejä tai ilmiöitä ja saattavat näyttää joiltain osin vanhentuneilta jo muutamankin vuoden kuluttua. Opinnäytetyön julkaisuaikaa verkkopalvelussa kannattaa kuitenkin aina miettiä työkohtaisesti ja sen ei välttämättä kannata olla kaikille automaattisesti sama. (J. Salmi, Henkilökohtainen tiedonanto, 4.2.2013)

Usein myös opiskelijoiden ammatillinen kehitys on ammattiin opiskelun jälkeen nopeaa ja he itse näkevät usein töissään aika nopeasti puutteita ja vikoja, joista eivät aina välttämättä ole ylpeitä myöhemmin. Palvelun ei haluta muodostuvan ammatilliseksi rasitteeksi, siksi suosittelen kaikille töille rajattua julkaisuaikaa. Markkinointimielessäkin on järkevämpää, että opinnäytetyöt ovat tuoreita ja edustavat ajan mukaisia trendejä. Jul-

kisen julkaisutason jälkeen ne siirtyvät julkiseksi Omnian verkossa ja ovat aina saatavilla sisäisiin tarkoituksiin. (J. Salmi, Henkilökohtainen tiedonanto, 4.2.2013)

Joiltain osin voi myös olla oppilaitoksen linjan ja edun mukaista, että kaikkia töitä ei julkaista julkisessa verkossa, vaan ne ovat katsottavissa vain ja ainoastaan Omnian sisäisessä verkossa. Tällöin tulee opettajan harkinnan mukaisesti kyseeseen Omnian sisäisessä verkossa julkaistava työ. Kokonaan salaisiksi määriteltyjä töitä ei ole mielekästä eikä syytä tallentaa verkkopalveluun ollenkaan. Wordpress-ohjelmistossa on myös hyvät työkalut julkaisutasojen hallintaan. Sivuja voidaan suojata salasanoilla helposti ja piilottaa ne hakukoneilta erittäin yksinkertaisesti (Sabin-Wilson 2013, 70). Säilyttämällä salaista tietoa verkkopalvelussa sivustosta tehdään houkuttelevampi tietomurroille ja koska täydellistä suojaa ei pystytä palvelussa takaamaan on oppilaitoksen ja oppilaiden kannalta järkevämpää, että niitä ei tallenneta digitaaliseen muotoon.

Kaikissa tapauksissa on järkevää pyytää opiskelijaa allekirjoittamaan ja täyttämään sopimus työn julkaisusta verkkopalvelussa, jotta myöhemmin voidaan välttyä ongelmilta. Huomattavaa kuitenkin on, että joissain tapauksissa opiskelijat voivat haluta poistaa töitään verkkopalvelusta jälkikäteen. Tämänkaltaisissa tapauksissa suosittelen, että opiskelijoiden pyyntöön suostutaan aina, vaikka tätä vaihtoehtoa ei suuresti markkinoidakaan opiskelijoille. Julkaisutasoja on syytä pohtia ja miettiä, mitkä julkaisutasot ovat lopullisessa verkkopalvelussa tarpeellisia ja miten ne toteutetaan. (J. Salmi, Henkilökohtainen tiedonanto, 4.2.2013)

12.10 Sisältösuunnitelma

Opinnäytetöiden verkkopalvelun sisältö ratkaisee sen käyttöasteen. Sisältö ja sisällön esitystapa on tämän verkkopalvelun keskeisimpiä asioita. Opinnäytetyöt ovat keskeisin osa verkkopalvelun sisältöä, mutta suurempi kysymys on miten se esitetään ja mitä tietoja opinnäytetöistä on heti saatavilla, kun käyttäjä klikkaa valitsemaansa kohdetta ja kuinka paljon muuta tietoa ja missä muodoissa käyttäjälle on ne tarjolla. Keskeisiä esitettäviä asioita voidaan määritellä useampia. Esitettävät tiedot ovat esitelty paremmin alla olevassa taulukossa. Taulukkoon on myös hahmoteltu niiden muita ominaisuuksia, kuten esimerkiksi mediaformaatit ja elementtien pakollisuus.

Taulukko 2. Tiedot opinnäytetöistä, jotka verkkopalveluun voidaan laittaa.

	Tiedoston tyyppi	Kappalemäärä (noin)	Pakollinen tieto
Opinnäytetyön tiivistelmä	Teksti: .html	1	Kyllä
Kuvia opinnäytetyöstä	Kuva: .jpg, .gif, .png	4<	Kyllä
Piirroksia työstä (esim. luonnokset)	.jpg, .gif, .png		Ei
Taulukoita työstä	Teksti: .html		Ei
Kirjallinen työraportti (linkki)	Teksti: .pdf	1	Kyllä
Epävirallinen arviointi (opiskelijan pyynnöstä)	Teksti: html	1	Ei
Opettajan kommentit	Teksti: html	1	Ei
Videokooste työstä	Video: .flv tai html 5 video	1	Ei
Videokooste tekijän kommentit	Video: .flv tai html 5 video	1	Ei
Valmistumissajankohta	Teksti: .html	1	Kyllä
Tekijän tiedot	Teksti: .html	1	Ei
Yhteistyökumppanin tiedot	Teksti: .html + Kuva: .jpg, .gif, .png	1>	Ei
Työn tyyppi	Teksti: .html	1	Kyllä
Työn nimi	Teksti: .html	1	Kyllä
Avainsanat / Tägit	Teksti: html	5-20	Kyllä
Sivun description tiedot	Teksti: html	1	Kyllä

12.10.1 Osallistavat elementit verkkopalvelussa

Verkkopalvelun yksi keskeisimpiä ominaisuuksia on katsojaa osallistava toiminta. Tutkimuksen avulla pyrittiin etsimään erilaisia keinoja opiskelijoiden osallistamiseksi, jotta verkkopalvelu vastaisi ominaisuuksiltaan enemmän sille asetettuja odotuksia ja esittelisi työt opiskelijoille mielekkäällä tavalla sekä toisi opinnäytetöitä esiin ja keskustelunaiheiksi ympärivuotisesti. Tutkimuksen perusteella artomnian verkkopalveluun suosittelen liitettäväksi seuraavia osallistavia elementtejä: Kommentointimahdollisuus, like-painike, share-painike ja katsojien arviot. On hyvinkin mahdollista, että jälkeenpäin huomataan, että joitain ominaisuuksia voidaan joutua poistamaan, koska niitä ei käytetä tai niitä käytetään pääasiassa väärin. Ensimmäisessä vaiheessa on järkevää, että kritisoidut ominaisuudet ovat vapaaehtoisia.

Kommentointimahdollisuuden tarkoituksena on tuoda esiin kysymyksiä ja mielipiteitä työstä, jotka ovat oleellisia ammatillisen kasvun näkökulmasta. Ne voivat olla myös perusteltua kritiikkiä tai ei niin perusteltua ylistystä. Tekijää tai työtä halventavia kommentteja ei julkaista. Työn tekijä pystyy myös itse vastaamaan kommentteihin tai kysymyksiin, joita työstä on esitetty. Kommentointimahdollisuuden toivotaan tuovaan palveluun lisäulottuvuutta, joka palvelee muita opinnäytetöiden tekijöitä ja varsinaista tekijää itseään. Tämä ominaisuus ja sen hallinnointi saattaa kuitenkin työllistää henkilökuntaa liikaa, joten käytön hyötyjä suhteessa työhön kannattaa tarkkailla jatkuvasti palvelun alkuvaiheessa.

Like-painike on linkitetty Facebook-profiiliin ja henkilön tulee olla kirjautuneena Facebook-palveluun samanaikaisesti voidakseen osoittaa pitävänsä työstä. Tämä toimenpide näkyy myös kommentoijan omilla Facebook-sivuilla, jonka uskotaan siis levittävän töiden näkyvyyttä kaikkialla verkossa ja tuovan positiivisen aspektin opinnäytetöiden tekemiseen. Tarkoitus ei ole liittää palveluun päinvastaista toimintoa, opinnäytetöistä voi vain tykätä. Tämä ominaisuus ei tarvitse moderointia. Tämä toiminto on myös kohtuullisen helppo toteuttaa ja siinä ei ole nähtävissä selkeitä ongelmakohtia tässä vaiheessa.

Share-painike on myös ominaisuuksiltaan sellainen, jota ei tarvitse sellaisenaan moderointia. Sitä ei voida käyttää vääriin ja se on perusominaisuuksiltaan positiivinen. Share-painike myös edistää sivuston tunnettavuutta ja lisää töiden näkyvyyttä verkossa.

Järkevää kuitenkin on, että opiskelija pystyisi itse määrittelemään mitä edellä mainituista ominaisuuksista hän liittyy omaan opinnäytetyösivuun. Tämä mahdollistaisi sen, että opiskelija itse on antanut luvan tai mahdollistanut ominaisuudet. Ominaisuudet on mahdollista poistaa tai lisätä omaan opinnäytetyösivuun myöhemminkin.

Katsojien arviointi kannattaa toteuttaa siten, että katsojilla on mahdollisuus yhtyä viralliseen mielipiteeseen eli jakaa epävirallinen arvio työstä. Yleisesti ottaen tämä tarkoittaisi pääasiassa parhaimpien töiden merkkausta täydellisillä arvosanoilla ja katsojat voivat jakaa mielipiteen. Olla siis samaa mieltä sivuston ylläpitäjien kanssa. Opiskelija kuitenkin pitää antaa itse lupa tähän toimenpiteeseen. Verkkopalvelun ulkoasun layoutissa kappaleessa 12.11 on esitelty verkkopalvelun ulkoasun ensimmäisiä hahmotelmia, johon on liitetty myös tässä kappaleessa esiteltyjä ominaisuuksia.

Jotkin edellä esitellyistä mahdollisuuksista edellyttävät käyttäjien tuottaman sisällön moderointia ja ne tulee aina tarkistaa ennen julkaisua. Kaikissa kommenteissa ja arvioissa arvioidaan aina niiden suhdetta viralliseen lausuntoon työstä, joka ei ole julkinen. Mikäli katsojan antama kommentti tai arvio poikkeaa virallisesta arviosta, voidaan se jättää julkaisematta. Kommenttien tarkoitus on edistää aiheellisten kysymyksien ja kommenttien esittämistä.

Osallistavien elementtien tarkoitus ei missään nimessä ole edistää anonyymiä kommentointikulttuuria, jossa opinnäytetöiden asiaton kommentointi tai muun asiattoman sisällön levittäminen on sivuilla mahdollista. Tämän takia moderointia on pakko olla olemassa. Moderointi on tarkoitus järjestää ja resursoida Artomnian mainostoimistoon, jossa opettaja ohjaa kaikkea sivuston moderointia ja ylläpitoa. Kommentointi ja moderointityökalut ovat keskeinen osa Wordpress-järjestelmää ja tämä on yksi tärkeistä syistä, miksi ko. järjestelmää kannattaa käyttää tässä tarkoituksessa. (T. Lehtomäki, Henkilökohtainen tiedonanto, 25.2.2013)

12.10.2 Personoitu opinnäytetyösivu verkkopalvelussa

Keskeinen elementti verkkopalvelun toteutuksessa on osallistava toiminta. Osallistavien elementtien haittapuolena on, että toiset tykkäävät niistä ja toiset eivät – ne aiheuttavat ristiriitaisia tunteita. Useimmat ominaisuudetkin ovat Facebookissa vihattuja, mutta lisäävät ristiriitaisesti käyttäjien sitoutumista palveluun. Tämä on mielenkiintoista ja

herättää monia kysymyksiä. Tämän takia on kuitenkin järkevää, että opiskelijoiden annetaan päättää itse mitä ominaisuuksia he haluavat liittää omaan opinnäytetyösivuun. Jokaiselle opiskelijalle syntyy verkkopalveluun personoitu opinnäytetyösivu, joka tallennetaan halutuilla ominaisuuksilla verkkopalveluun. Sitä ei voi poistaa, mutta sen ominaisuuksia voi halutessaan muuttaa.

Oma opinnäytetyösivu on verrattavissa omaan Facebook-sivuun, jota voi muuttaa ja hallita itse. Tässä on kuitenkin huomattava, että sivun modifiointi on vain mahdollista tietyn ajanjakson aikana, jos tekijä haluaa tehdä sivuun myöhemmin muutoksia, tulee tekijän olla yhteydessä sivuston ylläpitoon. Itse valittavat ominaisuudet liittyvät erityisesti opinnäytetöiden verkkopalveluun liitettyihin osallistaviin ominaisuuksiin. Myöhemmin osasta toiminnoista voi tulla pakollisia tai toisinpäin, eli joistain pakollisista elementeistä voi tulla myöhemmin vapaaehtoisia. Ominaisuuksien pakollisuus ja vapaaehtoisuus tarkentuvat sen jälkeen, kun palvelu on ollut käytössä jo jonkin aikaa ja ensimmäisiä käyttäjätutkimuksia, jotka pohjautuvat todellisen palvelun käyttöön voidaan toteuttaa.

Taulukko 3. Ominaisuudet, jotka voidaan liittää opinnäytetyösivuun. Pakolliset ja vapaaehtoiset ominaisuudet

Ominaisuudet:	**Vapaaehtoinen:**
Like-painike	EI
Share-painike	EI
Katsojien arviot	Kyllä
Yhteystietojen pyyntö-painike työnantajille	Kyllä

12.11 Verkkopalvelun ulkoasu

Verkkopalvelun ulkoasun tulee noudattaa kokonaisuudessaan artomnia.fi verkkosivuston ulkoasua. Sivuston ulkoasu määrittelee myös palvelun ulkoasun, jolloin verkkopalvelu ei poikkea visuaalisesti muusta sivustosta. Verkkopalvelu istuu kokonaisuudes-

saan suoraan sivustoon ja se näyttäytyy katsojalle vain yhtenä www-sivuna Artomnian verkkosivuilla. Kyseisen sivun poikkeavuus visuaalisesti on ainoastaan sen sisällössä. Ympäröivä grafiikka ja navigaatioelementit pysyvät täysin samoina kuin Artomnia sivuilla yleensä. Fontit, värit ja symboliikka tulee suoraan Artomnia sivuston graafisesta ohjeistuksesta. (J. Järvinen, Henkilökohtainen tiedonanto, 1.3.2013)

Poikkeuksia joudutaan luultavasti tekemään ainoastaan sivun sisällöllisessä sommittelussa. Tähän täytyy toteutuksessa varautua ja Artomnian sivupohjia joudutaan näiltä osilta muuttamaan tai tekemään uusi alasivupohja, joka muuten noudattaa Artomnian linjaa. Kaikessa visuaalisessa suunnittelussa ja toteutuksessa on kuitenkin ensisijaisena tavoitteena saada sivut näyttämään mahdollisimman paljon yksikön sivuston muilta sivuilta, toisaalta tärkeää on myös huomioida visuaalisen suunnittelun tärkein tehtävä eli informaation esittäminen. (Sinkkonen, Nuutila, Törmä, S. 242)

Search ...

artomnia

omnia ammattiopisto

Etusivu | Koulutusalat | Oppimisympäristöt | Galleria | Yhteystiedot

Audiovisuaalinen viestintä

(pk, yo) Espoon keskus, kirkkokatu

Media-assistenttien koulutus on Omniassa verkkoviestintä- ja multimediapainotteista. AV-ala tarjoaa monipuolisia ja vaihtelevia työtehtäviä. Audiovisuaalisen viestinnän perustutkinnon suorittaneet sijoittuvat työntekijätehtäviin ohjelmisto-, kustannus- ja lehtitaloissa, radio- ja TV-yhtiöissä sekä mainos- ja viestintätoimistoissa. Nykyään AV-alalla tärkeään osaan ovat nousseet erilaiset uusmediayritykset ja niiden tuotteista mm. multimedia, interaktiiviset ohjelmat ja WWW-sivut.

Nykyään merkittäviä työnantajia ovat yritykset yleisesti. Yrityksissä tarvitaan yhä enemmän osaajia, jotka hallitsevat verkkoviestinnän lisäksi printmediaa ja valo- sekä videokuvausta. Toisin sanottuna työelämässä tarvitaan monialaisia osaajia, joiden pääosaaminen on verkkoviestintä, mutta muitakaan alan työtehtäviä tehdessä ei tarvitse heti etsiä ulkopuolista työvoimaa.

Jukka Järvinen
Lehtori

Ville Markkula
Lehtori

Ilkka Holopainen
Lehtori

Olli Viljakainen
Lehtori

Jaakko Halmekoski

Taavetti Lehtomäki
Tuntiopettaja

Lasse West
Tuntiopettaja

Kuva jossa on tietokonepöydällä, kamera ja print materiaalia, monialainen edustuskuva…

Alalla vaadittavia ominaisuuksia

Opiskelu audiovisuaalisen viestinnän alalla tapahtuu pääasiassa tietokoneluokissa ja koneen äärellä vietetään paljon aikaa. Av-osastolla tietokone on työkalu, jonka avulla opiskelu ja työskentely tapahtuu. Määrätietoisuus ja pitkäjänteisyys ovat hyödyllisiä ominaisuuksia, sillä usein av-alan projektit vaativat tarkkuutta ja asioiden uudelleen tekemistä ennen kuin lopputulos on tarkoituksen mukainen.

Alan tehtävät ja projektit ovat harvoin käsin kosketeltavissa ja usein työskentely vaatiikin erityisen hyviä hahmottamisen taitoja. Av-alan ohjelmistojen, tyyli- sekä merkkauskielten opiskelu on haastavaa ja vaatii jatkuvaa läsnäoloa koulussa.

Seuraavat ominaisuudet / taidot auttavat sinua av-alan opinnoissa:

- Pitkäjänteisyys
- Hahmotuskyky
- Määrätietoisuus
- Luovat taidot
- Visuaaliset taidot
- Matemaattiset taidot
- Englannin kielen taitot

sitten joku peruskuva, ryhmä hahmottelee paperille jotain ja keskustelee mukavasti. av-välineitä pöydillä jne…

Lisätietoja av-alan opinnoista:

- Koulutuspäällikkö Hannu Riihimäki
- Oppilaanohjaaja Heidi Laurinen-Nokua

Hakeminen ja muut pääsykriteerit:

- Yhteishaku
- Av-alalla ei ole pääsykoetta

YLEISET ASIAT

Pikalinkit
- Webmail
- Helmi
- Moodle
- Vapaavalinnaiset opinnot
- Henkilöhaku
- Top-portaali

Päivittäiset asiat
- Lukujärjestykset
- Ilmoitustaulut
- Ruokalista
- Tapahtumakalenteri

HAKIJA

Lisätietoja
- Koulutusalat
- Hakuajat
- Opiskelijakertomukset
- Ammattiopisto
- Aikuisopisto
- Oppisopimus
- Pajat
- Tutustumispäivät
- Oppimisympäristöt

Tärkeät linkit
- ammatillaiseksi.fi
- haenyt.fi

OPPILAS

Tuki ja palvelut
- Lukusuunnitelma
- Oppilaan ohjaus
- Terveydenhoitajat
- Kuraattori
- Opiskelijapalvelut
- Kaluston lainaus (Klaus, vain sisäverkosta)

OPETTAJA

Pikalinkit
- Intranet
- Lukuvuoden ajat
- Tapahtumakalenteri
- Autojen varaus
- Klaus (vain sisäverkosta)

artomnia

Artomnia on osa Omnian ammattiopistoa, jossa tarjotaan koulutusta artesaanialoilla ja viestinnässä.

Kuvio 31. Artomnia.fi sivuston nykyinen layout sisältösivulla

Search ...

artomnia

omnia ammattiopisto

Etusivu | Koulutusalat | Oppimisympäristöt | Galleria | Yhteystiedot

Opinnäytetyö:

Perustiedot

Koulustusala: Metalliartesaani
Opiskelija: Mikko Möttönen
Työn nimi: Teräksinen piha-aita
Valmistumisvuosi: 2013
Työraportti: piha_aita.pdf

PDF

You like this.

Share 377

+5

377

Arviointi:
Tämä opinnäytetyö on arvioitu arvosanalla erinomainen 5, jos olet samaa mieltä klikkaa yllä olevaa painiketta, 377 henkilöä on samaa mieltä.

Tiivistelmä:

Lorem Ipsum is simply dummy text of the printing and typesetting industry. Lorem Ipsum has been the industry's standard dummy text ever since the 1500s, when an unknown printer took a galley of type and scrambled it to make a type specimen book. It has survived not only five centuries, but also the leap into electronic typesetting, remaining essentially unchanged. It was popularised in the 1960s with the release of Letraset sheets containing Lorem Ipsum passages, and more recently with desktop publishing software like Aldus PageMaker including versions of Lorem Ipsum.

Lue koko raportti tästä: PDF

Ota yhteyttä tekijään:

Mikolla on olemassa olevat profiilit seuraavissa palveluissa, joiden kautta voit ottaa yhteyttä häneen.

YouTube LinkedIn

Työkuvia, sarja 1
Yksityiskohdat ja työkuvat

Työkuvia, sarja 2
Työkaluja

Työkuvia, sarja 3
Materiaalit

Työkuvia, sarja 4
Tarkkuus

Työkuvia, sarja 5
Viimeistellyt osat

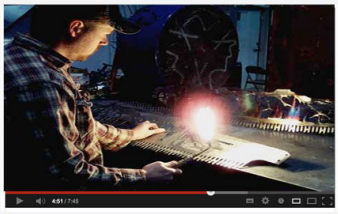

Tekijän kommentit
Videoraita

YLEISET ASIAT

Pikalinkit
- Webmail
- Helmi
- Moodle
- Vapaavalinnaiset opinnot
- Henkilöhaku
- Top-portaali

Päivittäiset asiat
- Lukujärjestykset
- Ilmoitustaulut
- Ruokalista
- Tapahtumakalenteri

HAKIJA

Lisätietoja
- Koulutusalat
- Hakuajat
- Opiskelijakertomukset
- Ammattiopisto
- Aikuisopisto
- Oppisopimus
- Pajat
- Tutustumispäivät
- Oppimisympäristöt

Tärkeät linkit
- ammattiliaiseksi.fi
- haenyt.fi

OPPILAS

Tuki ja palvelut
- Lukusuunnitelma
- Oppilaan ohjaus
- Terveydenhoitajat
- Kuraattori
- Opiskelijapalvelut
- Kaluston lainaus (Klaus, vain sisäverkosta)

OPETTAJA

Pikalinkit
- Intranet
- Lukuvuoden ajat
- Tapahtumakalenteri
- Autojen varaus
- Klaus (vain sisäverkosta)

artomnia
Artomnia on osa Omnian ammattiopistoa, jossa tarjotaan koulutusta artesaanialoilla ja viestinnässä.

Kuvio 32. Ensimmäinen näkemys opinnäytetöiden verkkopalvelun toteutuksesta artomnia.fi sivuilla.

13 Tapoja käsitellä tietoa verkossa

Uusimpien tutkimusten mukaan verkossa tutustutaan sisältöön pikemminkin silmäillen kuin syventyen. Ihmisellä on taipumus verkossa siirtyä pitkistä teksteistä yhteenvetoihin ja katsella lyhennelmiä ja referoituja sisältöjä (Sinkkonen, Kuoppala, Parkkinen, Vastamäki, S. 145). Tiedon määrän kasvaessa yhä enemmän käyttäjä etsii verkkosivuilla sisältöä, joka on valmiiksi tiivistetyssä muodossa. Asiantuntijoiden mukaan erityisesti videoiden osuus verkkosisällössä tulee kasvamaan merkittävästi vuonna 2013 (http://kurio.fi/kurio/wp-content/uploads/2013/01/Tutkimus-Somemarkkinoinnin-trendit-2013-Kurio.pdf, 12.2.2013). Tavallaan tätä kehitystä tukee kaikki arkihavainnot omasta verkkokäytöksestämme ja lähipiirissä tapahtuvista tavoista käsitellä tietoa. Pitkä teksti verkkosivuilla ei innosta lukemaan. Luemme lyhyitä tekstejä ja katselemme mielellämme yhteenvetoja, asiaa selittäviä kuvia ja videoita. Datajournalismin nousu on tästä vain yksi esimerkki. Datajournalismin tavoitehan on kiteyttää mahdollisimman paljon tietoa mahdollisimman selkeisiin kuviin eli kiteyttää tietomassoja visuaalisin keinoin.

Edellä mainituista syistä johtuen, uskon verkkopalvelulle olevan keskeistä visuaalisen ja referoidun sisällön. Tutkimuksenikin osoittaa, että kaikkein mieluiten kohderyhmään kuuluvat käsittelevät tietoa videoiden, kuvien ja referointien avulla. Tämä on yksi tärkeimmistä lähtökohdista verkkopalvelun suunnittelussa. Nykyaikainen moderni verkkopalvelu opinnäytetöille voi olla visuaalinen ja samalla palvella myös opinnäytetyön viralllisia tavoitteita. Kirjallinen raportti sinällään ei ole itseisarvo, mutta ei myöskään kuva tai video. Keskeistä sen sijaan on tiedon esittäminen tavalla, joka tukee sen välittämistä kohderyhmälleen ja edistää oppimista. Tämänhetkiset verkkopalvelut opinnäytetöistä keskittyvät kirjallisen tiedon esittämiseen ja painoarvo on puhtaasti kirjallisella raportoinnilla. Oppilaitoksissa on syytä miettiä tiedon esittämisen uusia tapoja, jotka tuovat ne mielekkäämmin esille.

14 VERKKOPALVELUN TOTEUTUKSEN JÄLKEEN

Verkkopalvelun toteutuksen jälkeen pitää luoda toimintatavat, joilla varmistetaan palvelun sisällöllinen ylläpito ja jatkuvuus. Tärkeintä verkkopalvelun käyttäjien kannalta on verkkosivuston sisällön uudistuminen. Tätä varten Omniassa täytyy olla käytännön toimintasuunnitelma, josta ilmenee vastuuhenkilöt. Varsinainen sisältö eli opinnäytetyöt valmistuvat yhtenä osana kaikkien opiskelijoiden opintoja. Huomioitavaa kuitenkin on, että Artomniassa voi olla tarpeen muuttaa opinnäytetöiden dokumentointiohjeita paremmin sopiviksi verkkopalveluun ja sen tarpeisiin.

Referoinnit ja valokuvat ovat jo osa nykyisiä opinnäytetyökäytänteitä. Valokuvienkin osalta on huomioitava, että kuvien tallennus verkkopalveluun on käytännössä kuitenkin eri asia kuin kuvien tallentaminen Word-ohjelmaan osana normaalia opinnäytetyön raportointia. Videot ja niiden editointi tulevat muodostamaan kokonaan uuden suuren osan opinnäytetöiden dokumentointia ja tämä tulee olemaan suuri haaste. Käytännössä tämä voi olla suurimpia haasteita verkkopalvelun sisällön tuotannossa. Suurin osa työstä on järkevää siirtää osaksi opinnäytetöiden dokumentointia, jolloin varsinainen tiedon julkaisu verkkopalvelussa ei muodostu liian suureksi työksi, joka vaatii paljon resursseja. Vanhentunut sisältö verkkosivuilla ei jaksa kuitenkaan kiinnostaa kovin pitkään. Sivusto menettää merkityksensä, jos sitä ei aktiivisesti ylläpidetä.

Verkkopalvelun opinnäytetöiden siirron ollessa pääasiassa opiskelijoiden ja opettajien vastuulla täytyy varmistua siitä, että sekä opettajat ja oppilaat osaavat käyttää järjestelmässä olevia työkaluja, joiden avulla sisältöä voidaan ylläpitää. Tätä tarkoitusta varten joudutaan opettajille järjestämään koulutusta järjestelmän käyttöön ja oppilaiden koulutukseen. Erityisesti on keskeistä, että opettajat osaavat ja tuntevat järjestelmän käytön hyvin. Tällöin järjestelmän käyttö voidaan helpommin siirtää osaksi dokumentoinnin opetusta, joka on pakollinen opintojakso kaikille Artomnian opiskelijoille. Tämä tarkoittaa järjestelmässä myös automaattisesti erilaisia rooleja, joilla kaikilla on omat käyttö- ja ylläpito-oikeudet.

Verkkopalvelun toimintasuunnitelmassa täytyy ottaa kantaa seuraaviin asioihin:

- Sisällön tuotantoon
- Tiedon tallentamiseen
- Julkaisujärjestelmän opiskelijaroolin kehittämiseen

- Tietoturvan ylläpitämiseen
- Julkaisujärjestelmän ylläpitoon
- Helppojen käytänteiden suunnitteluun, jotka tukevat verkkopalvelun ylläpitoa
- Oppilaiden ja henkilökunnan koulutukseen järjestelmän käytössä

15 YHTEENVETO JA LOPPUSANAT

Tutkimuksen perusteella voidaan sanoa, että verkkopalvelulle on kysyntää ja sen voidaan olettaa palvelevan kohderyhmiään. Ennen tutkimusta näin oletettiin olevan, mutta asia sai vahvistuksen tutkimuksen kautta ja näiden näkemysten voidaan sanoa olevan ainakin teoreettisesti vahvistettu. Tutkimuksen toteutuksessa tuli vastaan erilaisia käytännön ongelmia ja ne ovat saattaneet jopa joiltain osin vaikuttaa tuloksiin, erityisesti oppilaille suunnatussa kyselyssä, jossa ongelmia esiintyi enemmän. Ongelmien rooli, ei kuitenkaan ollut keskeinen tutkimuksessa, mutta on syytä tuoda esille, jotta tutkimuksen validiteetti on kaikkein lukijoiden arvioitavissa.

Tutkimuksen kautta saadut tulokset osoittavat tarpeet ja toiveet selkeästi – opinnäytetöiden verkkopalvelua halutaan ja toivotaan sekä oppilaiden ja opettajien keskuudessa. Tosin osa oppilaista myös vastustaa verkkopalvelua ja töiden julkista esittämistä. Julkisen esittämisen vastus ja pelot liittyvät oppilaiden ammatilliseen kasvuun kuin varsinaiseen järjestelmään – opiskelijat vastustavat myös yleisön edessä tehtäviä esityksiä, koska kokevat ne hankalina. Hankalat asiat, jotka vaativat panostuksia tai työtä koetaan vaikeina ja niitä pyritään välttelemään kaikin keinoin. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että vaikeiden tilanteiden välttely olisi tavoiteltava asia vaan pikemminkin päinvastoin. Haasteet ja vaikeudet edistävät ammatillisen osaamisen kehittymistä ja antavat valmiuksia nuorelle työelämään. Haasteita pitää olla ja ne pitää oppia ylittämään.

Erityistä vastustusta verkkopalvelulle osoittivat ne opiskelijat, jotka tekivät tutkimuksen aikana opinnäytetöitään. Tämä kertoo lähinnä siitä, että ammatillinen paine on opinnäytetöiden aikana kova ja lisäpaineet koetaan asioina, joita tulee vältellä. Samanaikaisesti samat opiskelijat esittivät kuitenkin, että nykyaikaiselle verkkopalvelulle on erittäin tärkeää avoimet ja tiedon jakamiseen perustuvat käytänteet. Näin ollen he siis haluavat ja vaativat osallistavaa verkkokulttuuria, mutta omalta osaltaan he eivät ole siihen valmiita osallistumaan. Yleisesti ottaen voidaan kuitenkin sanoa, että verkkopalvelu näh-

tiin positiivisena, mutta huomioitava on, että myös vastusta ja kritiikkiä esitettiin. Esitettyä kritiikkiä tulee kuitenkin tarkastella aikaisemmin sanottujen asioiden näkökulmasta. Koko projekti on saanut alkunsa näkemyksestä joiden mukaan opinnäytetöiden esittäminen voidaan nykypäivänä ja Web 2.0 aikakaudella hoitaa osallistavasti ja kaksisuuntaisesti. Olen pitänyt koko ajan opinnäytetöiden verkkopalvelun tavoitteena tuoda opinnäytetyöt julkisesti esille, toisella ammatillisella asteella, osallistavasti, mielenkiintoisesti ja monimediallisesti. Erityisenä tavoitteena on ollut luoda verkkopalvelu, joka tuo opinnäytetöiden esittämiseen, jotain muutakin kuin PDF-tiedostojen lataamista ja lukemista. Tavoitteena on edelleenkin, että katsoja voi visuaalisesti inspiroivassa verkkopalvelussa tutkia toisen asteen opinnäytetöitä videoiden, valokuvien, työpiirrosten ja lyhyiden tekstien avulla samalla osallistuen sivuilla tapahtuvaan keskusteluun ja töiden epäviralliseen arviointiin sekä rakentavaan palautteen antamiseen. Tämän kaiken tulee kuitenkin tapahtua valvotussa ympäristössä, jossa käyttäjien tuottamaa sisältöä moderoidaan ja palvelun osallistavia ominaisuuksia ja niiden käyttöä tutkitaan.

Osallistavat elementit tulee olla palvelun alkuvaiheessa testikäytössä ja pohjautua vapaaehtoisuuteen. Jotkut pitävät ajatuksesta, mutta suurelta osin esimerkiksi sosiaalisen median like ja share ominaisuudet nähtiin turhina. Erityisesti kriittisesti niihin suhtautuivat opettajat. Ne ovat kuitenkin helposti toteutettavissa ja sen takia ne kannattaa ottaa vapaaehtoiseen koekäyttöön, jossa niihin kohdistetaan lisätutkimuksia. Erityisesti käyttöön kannattaa ottaa helposti toteutettavat like- ja share-painikkeet, joita ei voida niiden perusluonteesta johtuen käyttää väärin tai ainakin väärinkäytökset henkilöityvät johonkin käyttäjäprofiiliin. Kommentointimahdollisuuksia on syytä harkita vielä ja miettiä niiden aiheuttamia lisätyötunteja ja saatavia hyötyjä sekä riskejä. Luultavasti nämä edellä mainitut asiat eivät ole järkevässä suhteessa saataviin hyötyihin nähden. Tämän takia kommentoinnin integrointia kannattaa harkita tapauskohtaisesti ja kohdistaa lisätutkimuksia erityisesti kommentointiominaisuuksiin.

Lisätutkimuksia tulee kohdistaa erityisesti palvelun osallistaviin toimintoihin. Niitä tulee tutkia todellisen käytön pohjalta ja pohtia niiden suhdetta tavoitettuihin hyötyihin ja panostuksiin. Onko onnistuttu luomaan jotain uutta, jota käytetään ja se edistää oppilaitoksen pedagogisia tavoitteita ja tukee kasvatuksellisia lähtökohtia? Mikäli nämä ominaisuudet huomataan myöhemmin työllistäväksi ja epäkäytännöllisiksi opinnäytetöiden verkkopalvelulla, ammatillisella toisella asteella, on paljon muitakin tarpeita ja tavoitteita – ne eivät ainoastaan perustu sosiaalisen median ominaisuuksille, mutta voivat selkeästi mahdollistaa jotain täysin uutta.

Opinnäytetöiden verkkopalvelun tuotanto ja suunnittelu kaikkine työvaiheineen tulee olemaan pitkä ja monivuotinen prosessi, jonka lopullisia tuloksia on tässä vaiheessa vaikea arvioida. Omalta osaltaan tämä opinnäytetyö tarjoaa kuitenkin Omnian oppilaitokselle työkaluja, ideoita ja tutkittua tietoa opinnäytetöiden verkkopalvelun tuotannon aloittamiseksi ja pilottipalvelun rakentamiseksi. Verkkopalvelun kehitystyö on saanut nyt ensimmäisen konkreettisen työvaiheen päätökseen. Verkkopalvelun toteutussuunnitelma on nyt valmis. Tämän työn perusteella voidaan opinnäytetöiden verkkopalvelua tuotanto ja visuaalinen suunnittelutyö aloittaa. Seuraavissa työvaiheessa tulee tutkia palvelun todellista käyttöä ja käyttöön perustuvaa toimintaa. Näiden tutkimusten pohjalta palvelua tulee edelleen kehittää.

Tässä opinnäytetyössä esitettyjä näkemyksiä ja tutkimustuloksien sovellettavuutta tulee aina arvioida suhteessa kontekstiinsa. Tutkimukset ovat kohdistettu vain ja ainoastaan luovien alojen oppilaisiin ja opettajiin ja tässä suhteessa saadut tulokset ja esitetyt näkemykset tulee myös aina nähdä. Huomioitavaa myös, on että erityisesti opinnäytetöiden verkkopalvelu soveltuu artesaanialoille, joissa opinnäytetyönä on tuote tai palvelu, jonka työ ja valmistusprosessissa muokataan materiaaleja ja joiden tuloksena syntyy visuaalinen tai fyysinen tuote tai palvelu. Opinnäytetöiden verkkopalvelu, soveltuu monilta osin huonommin puhtaasti palveluita tuottaville aloille, kuten esimerkiksi siistijä- tai kiinteistöpalvelualoille. Näillä esimerkkialoilla työn lopputulos on vaikeammin esiteltävissä opinnäytetöiden verkkopalvelussa ja se aina näiltä osin ole mielekästäkään tai edes tarkoituksenmukaista. Tässä yhteydessä on kuitenkin tärkeää huomata, että suunnitellun kaltainen verkkopalvelu pystyy tähän haasteeseen vastaamaan kuitenkin paljon paremmin vastaamaan kuin tiedeyliopistoista ja ammattikorkeakouluista tutut verkkopalvelut, jotka perustuvat puhtaasti kirjallisen tiedon esittämiseen. Ammatillisella toisella asteella on täysin erilaiset mahdollisuudet tuoda työtään esiin verkkopalvelun avulla kaikelle yleisölle ja parantaa ammatillisen toisen asteen näkyvyyttä sekä huomioarvoa julkisessa keskustelussa. Ammatillisen toisen asteen on aika astua esiin ja tuoda julkiseksi oppilaiden arvokas työ sekä parantaa ammatillisen osaamisen arvostusta kaikilla aloilla. Oppilaille ja opettajille opinnäytetöiden verkkopalvelu tuo uusia pedagogisia haasteita, mutta myös suuria mahdollisuuksia.

LÄHTEET:

Gilmore, Jason W. 2006, Beginning PHP and MySQL 5 from novice to professional. New York: Apress.

Haasio, Ari 2011. Mitä iloa internetistä? Hyödy verkkopalveluista, sukella sosiaaliseen mediaan. Helsinki: Btj Finland.

Heikkilä, Tarja 2008. Tilastollinen tutkimus. Helsinki: Edita.

Heinilä, Rami & Rauta, Ilkka 2007. PHP ja MySQL: Tietokantapohjaiset verkkopalvelut. Helsinki: Talentum.

Hodge Silver, April 2011. WordPress 3 Complete. Birmingham: Packt publishing.

Kolehmainen, Kauko 2006. Php & mysql - teoriasta käytäntöön. Helsinki: Readme.fi.

Korpela, Jukka & Linjama, Tero 2005. Web-suunnittelu 2005. Jyväskylä: Docendo.

Sabin-Wilson, Lisa 2013. Wordpress For Dummies. New Jersey: John Wiley & Sons Inc.

Salmenkivi, Sami & Nyman, Niko 2007. Yhteisöllinen media ja muuttuva markkinointi 2.0. Helsinki: Talentum.

Salmenkivi, Sami 2012. Digitaalitodellisuus: seuraava murros on täällä. Helsinki: Talentum.

Sinkkonen, Irmeli & Kuoppala, Hannu & Parkkinen, Jarmo & Vastamäki, Raino 2006. Käytettävyyden psykologia. Helsinki: Edita.

Sinkkonen, Irmeli & Nuutila, Esko & Törmä, Seppo 2009. Helppokäyttöisen verkkopalvelun suunnittelu. Helsinki: Tietosanoma Oy.

Viitattu 9.2.2013
http://www.google.com/competition/howgooglesearchworks.html.

Viitattu 9.2.2013
http://www.inventive.fi/tassa-nopea-tapa-parantaa-hakukonenakyvyytta.

Viitattu 12.2.2013

http://www.tietosuoja.fi/uploads/dczky_1.pdf.

Viitattu 14.1.2013
http://kurio.fi/kurio/wp-content/uploads/2013/01/Tutkimus-Somemarkkinoinnin-trendit-2013-Kurio.pdf.

Viitattu 9.2.2013.
http://www.hs-st.fi/Tarja_Webdesignerit/Suunnittelu/Esteeton_verkkopalvelu_Tarja_Salmi.pdf.

Viitattu 4.3.2013
http://www.oph.fi/download/125097_Audio.pdf

Suulliset tiedonannot:

Järvinen, Jukka 2013, Lehtori, Visuaalisen suunnittelun asiantuntija, Omnia, haastattelu: 1.3.2013.

Lehtomäki, Taavetti 2013, Lehtori, Wordpress-asiantuntija, Omnia, haastattelu: 25.2.2013.

Riihimäki, Hannu 2013, Koulutuspäällikkö, Omnia, haastattelu: 29.1.2013.

Salmi, Jaakko 2013, Koulutuspäällikkö, Omnia, haastattelu: 4.2.2013.

West, Lasse 2013, Järjestelmäasiantuntija, Omnia, haastattelu: 6.2.2013.

Tutkimustulokset ja kyselylomake opiskelijoille

Opinnäytetöiden verkkopalvelu, kysely opiskelijoille. Vastaa kysymyksiin huolellisesti ja muista tallentaa vastauksesi lopuksi, kiitos aktiivisuudestasi.

1. Mitä alla olevista sosiaalisen median palveluista käytät vähintään kerran kuukaudessa? Valitse sopivat vaihtoehdot.

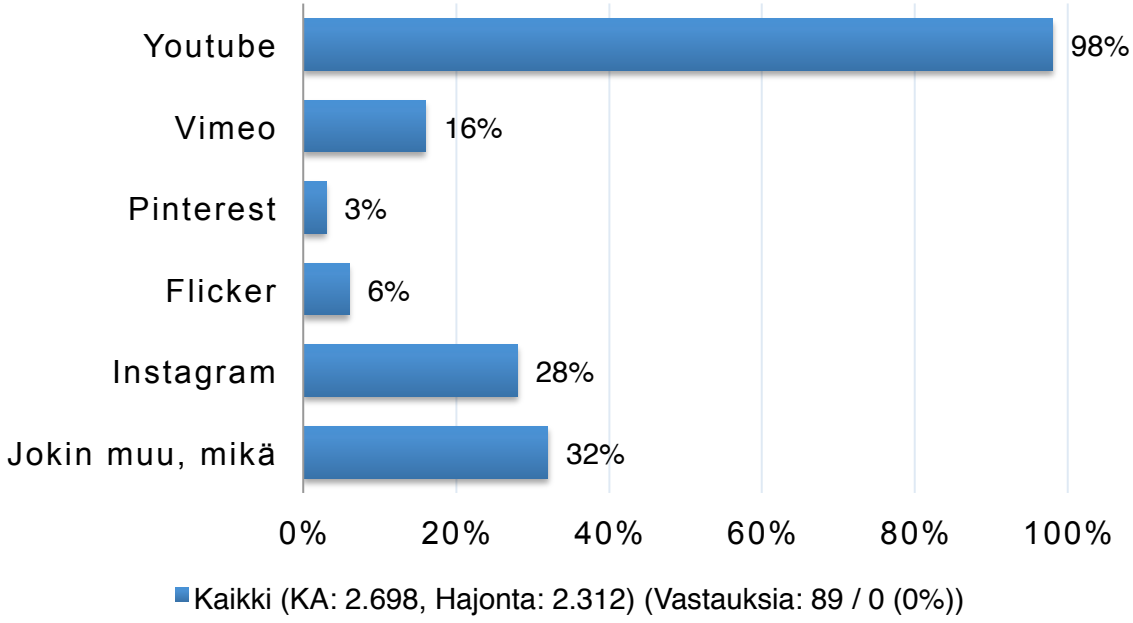

1. Mitä alla olevista sosiaalisen median palveluista käytät vähintään kerran kuukaudessa? Valitse sopivat vaihtoehdot. - Jokin muu, mikä

- facebook (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- Facebook (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- Facebook (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- facebook (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- tumblr (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- Facebook (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- Facebook (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- Facebook (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- Facebook, Tumblr, Fashiloista (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- Facebook (anonymous@surveypal.com, Kaikki)

- Facebook (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- facebook (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- Facebook (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- facebook (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- Facebook (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- Facebook (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- twitter, tumblr (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- Facebook (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- facebook (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- Twitter, Facebook, Blogger (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- Picasa web (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- tumblr (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- Tumblr (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- Facebook (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- Flickr (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- twitter (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- twitter, facebook (anonymous@surveypal.com, Kaikki)

2. Kuinka tärkeänä osana opintoja pidät opinnäytetyötä? Valitse sopivin vaihtoehto.

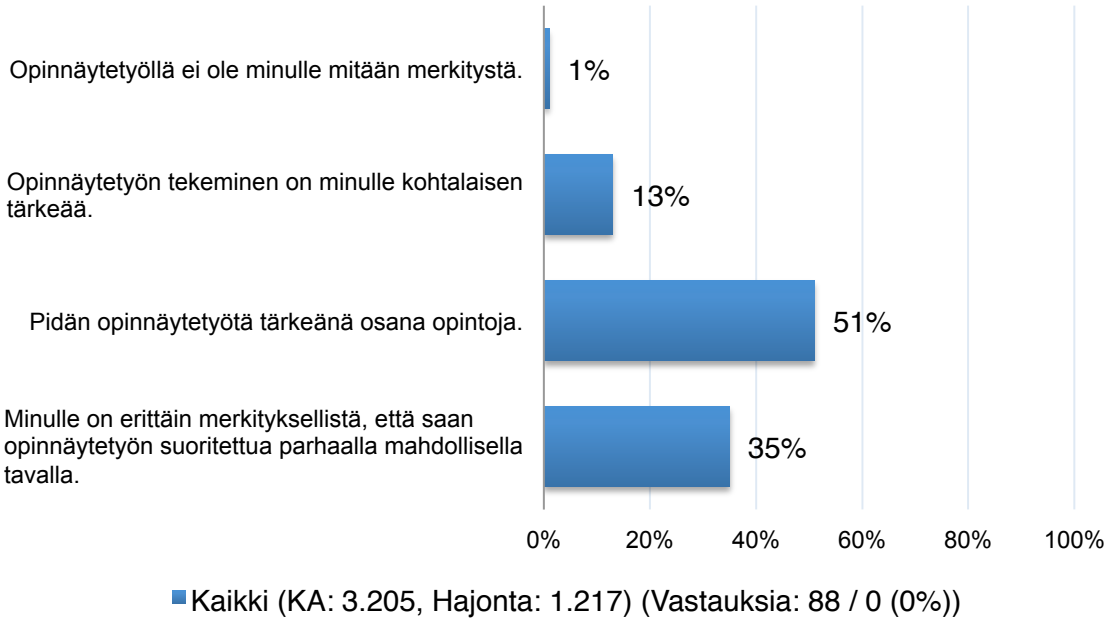

Kaikki (KA: 3.205, Hajonta: 1.217) (Vastauksia: 88 / 0 (0%))

3. Tiesitkö, että opinnäytetyö on julkinen asiakirja? Valitse sopiva vaihtoehto.

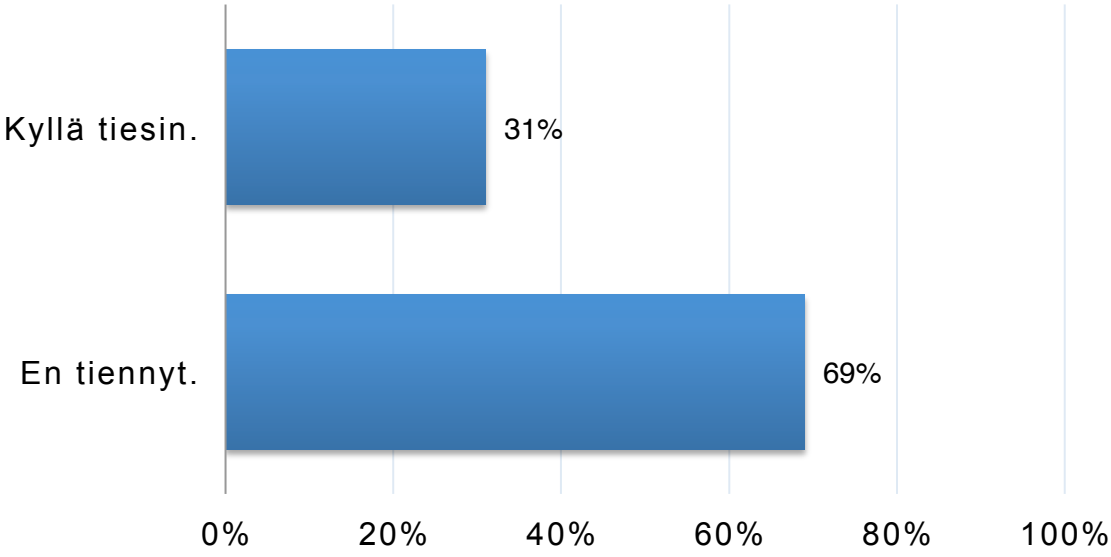

Kaikki (KA: 1.693, Hajonta: 1.101) (Vastauksia: 88 / 0 (0%))

4. Minne haluaisit taltioida opinnäytetyöraportin? Valitse sopivin vaihtoehto.

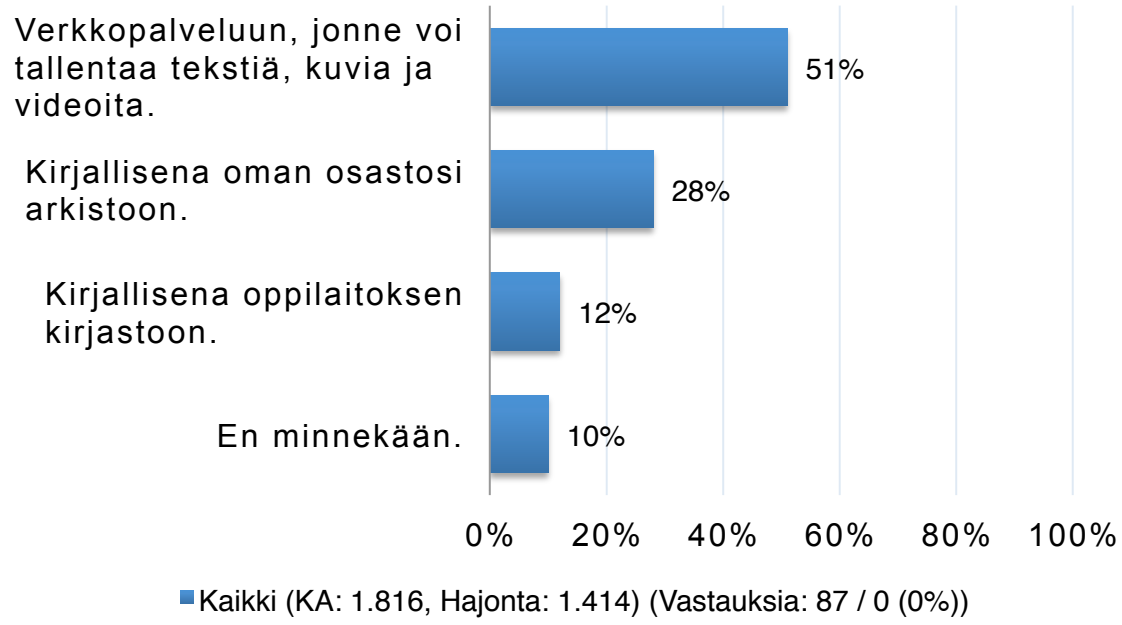

5. Mainitse nimeltä jokin verkkosivusto (www-osoite), jonka ulkoasu on mielestäsi hyvä. Kirjoita sivun osoite alla olevaan kenttään.

- www.etsy.com (Kaikki)
- www. (Kaikki)
- http://www.lacoccinellederebecagarcia.com/ (Kaikki)
- https://www.guildwars2.com/en/ (Kaikki)
- www.tedbaker.com (Kaikki)
- www.9gag.com (Kaikki)
- www.deviantart.com (Kaikki)
- www.flickr.com (Kaikki)
- http://www.fashiolista.com/ (Kaikki)
- www.9gag.com (Kaikki)
- www.wutstudios.com (Kaikki)
- http://www.rodeoarcade.com/ (Kaikki)
- facebook.com (Kaikki)
- http://weheartit.com/ (Kaikki)

- Facebook.com (Kaikki)
- http://www.intel.com (Kaikki)
- www.linkedin.com (Kaikki)
- loska.fi (Kaikki)
- petsie.fi (Kaikki)
- www.mtv3.fi (Kaikki)
- http://www.worldofdance.com/ (Kaikki)
- www.deviantart.com (Kaikki)
- www.unionfive.fi (Kaikki)
- pinterest.com (Kaikki)
- www.facebook.com (Kaikki)
- http://sogoliveit.blogspot.fi/ (Kaikki)
- https://www.deviantart.com/ (Kaikki)
- (Kaikki)
- http://www.deviantart.com/ (Kaikki)
- http://www.spoongraphics.co.uk/ (Kaikki)
- http://wallbase.cc/home (Kaikki)
- yotube.com (Kaikki)
- www.v2.fi (Kaikki)
- www.twitter.com (Kaikki)
- www.sherdog.com (Kaikki)
- www.jimcarrey.com (Kaikki)
- http://riko-s.tumblr.com/ (Kaikki)
- http://obeyclothing.com/ (Kaikki)
- http://eu.hollisterco.com (Kaikki)
- www.weheartit.com (Kaikki)
- http://www.summerup.fi/ (Kaikki)

- www.youtube.com (Kaikki)
- http://www.levytukku.fi/ (Kaikki)
- http://www.volbeat.dk/2/index.php (Kaikki)
- http://www.agnieszkaczarnocka.pl/ (Kaikki)
- twitter (Kaikki)
- www.ign.com (Kaikki)
- www.omnia.fi (Kaikki)
- http://www.jimcarrey.com/ (Kaikki)
- http://feed-the-beast.com/ (Kaikki)
- www.tumblr.com (Kaikki)
- www.osu.ppy.sh (Kaikki)
- http://www.jimcarrey.com/ (Kaikki)
- www.photobucket.com (Kaikki)
- http://9gag.com/ (Kaikki)
- http://www.beksinski.pl/ (Kaikki)
- http://justcreative.com/ (Kaikki)
- www.tumblr.com (Kaikki)
- www.youtube.com (Kaikki)
- www.iltalehti.fi (Kaikki)
- http://sarjatuli.net (Kaikki)
- - (Kaikki)
- http://nocturnalbloodlust.com (Kaikki)
- . (Kaikki)
- www.fb.com (Kaikki)
- www.is.fi (Kaikki)

6. Valitse alla olevasta listasta kolme tärkeintä asiaa, jotka kuvastavat hyvän verkkopalvelun ominaisuuksia parhaiten. Valitse kolme sopivinta vaihtoehtoa.

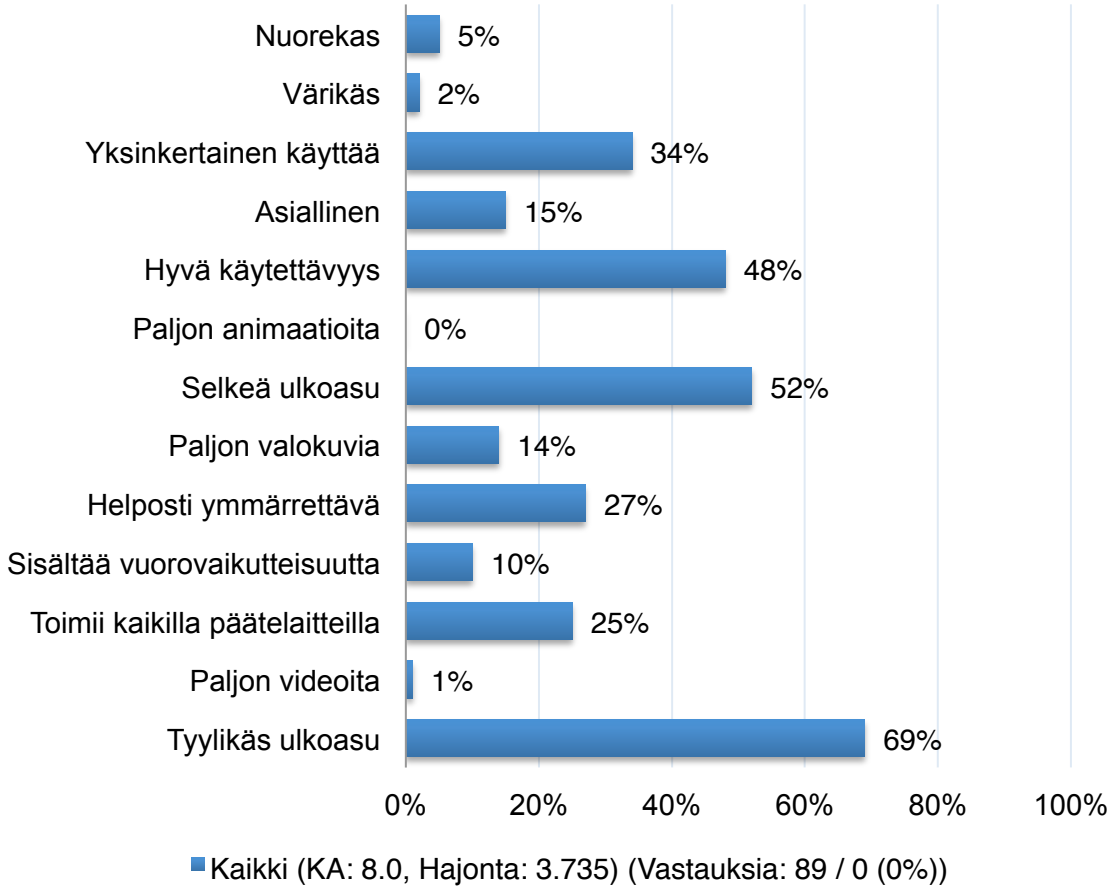

7. Onko sinulla mahdollisuus tutustua Omniassa tehtyihin opinnäytetöihin? Valitse sopivin vaihtoehto.

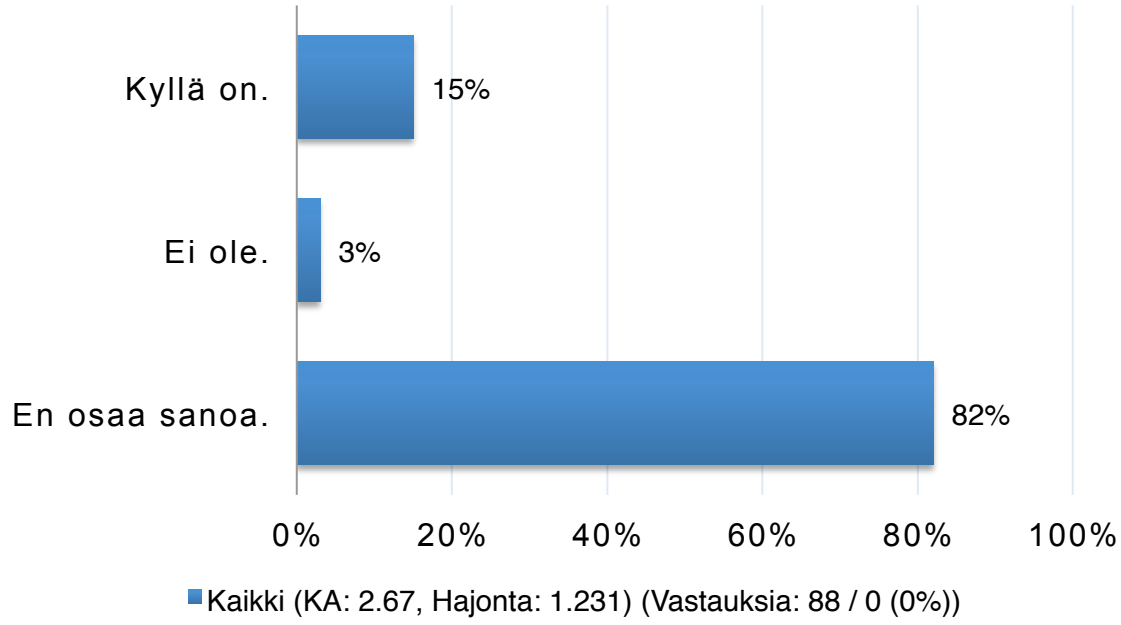

8. Miten haluaisit tutustua aikaisemmin tehtyihin opinnäytetöihin? Valitse sopivin vaihtoehto.

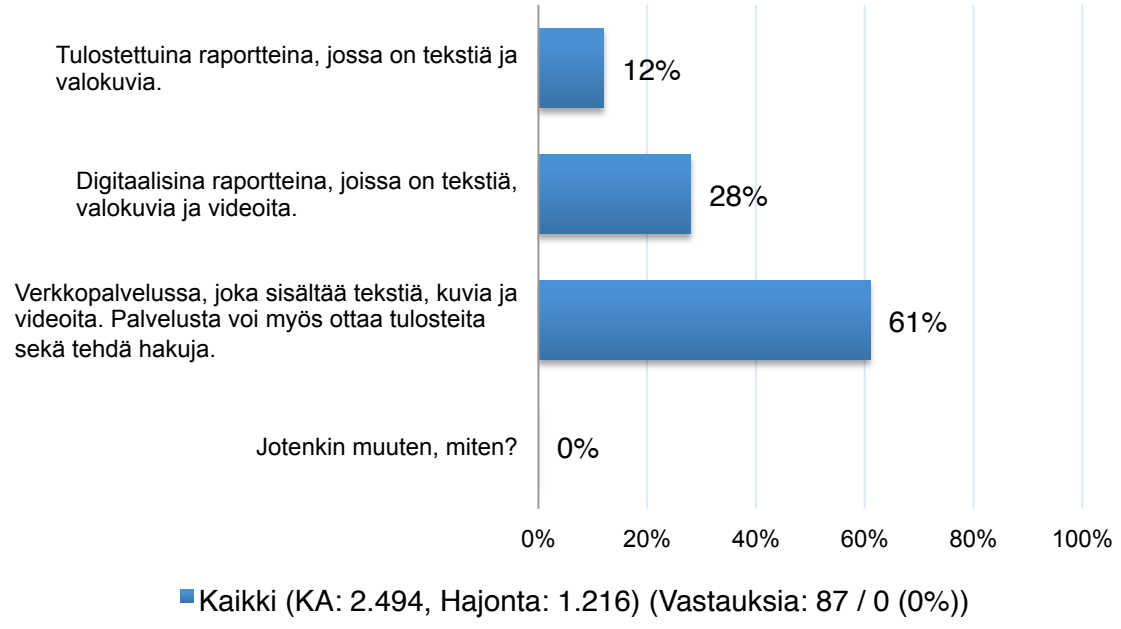

8. Miten haluaisit tutustua aikaisemmin tehtyihin opinnäytetöihin? Valitse sopivin vaihtoehto. - Jotenkin muuten, miten?

9. Olisiko sinun mielestäsi hyödyllistä, että voisit tutustua muiden tekemiin opinnäytetöihin Omnian www-sivuilla? Valitse sopivin vaihtoehto.

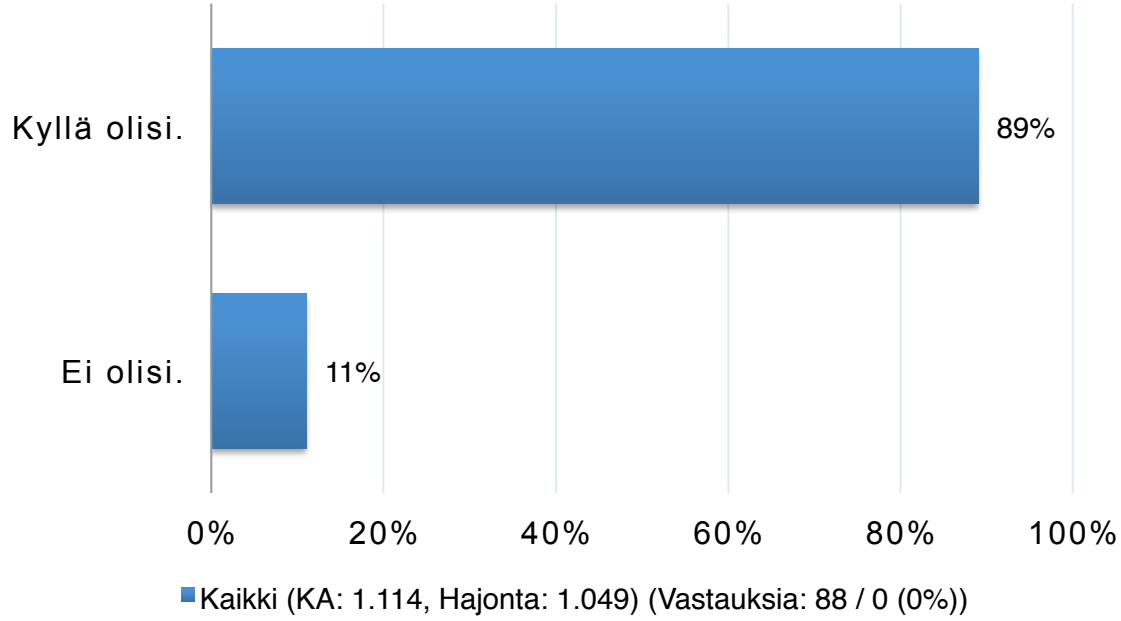

10. Pidätkö tärkeänä, että pystyisit kommentoimaan muiden tekemiä opinnäytetöitä? Valitse sopivin vaihtoehto.

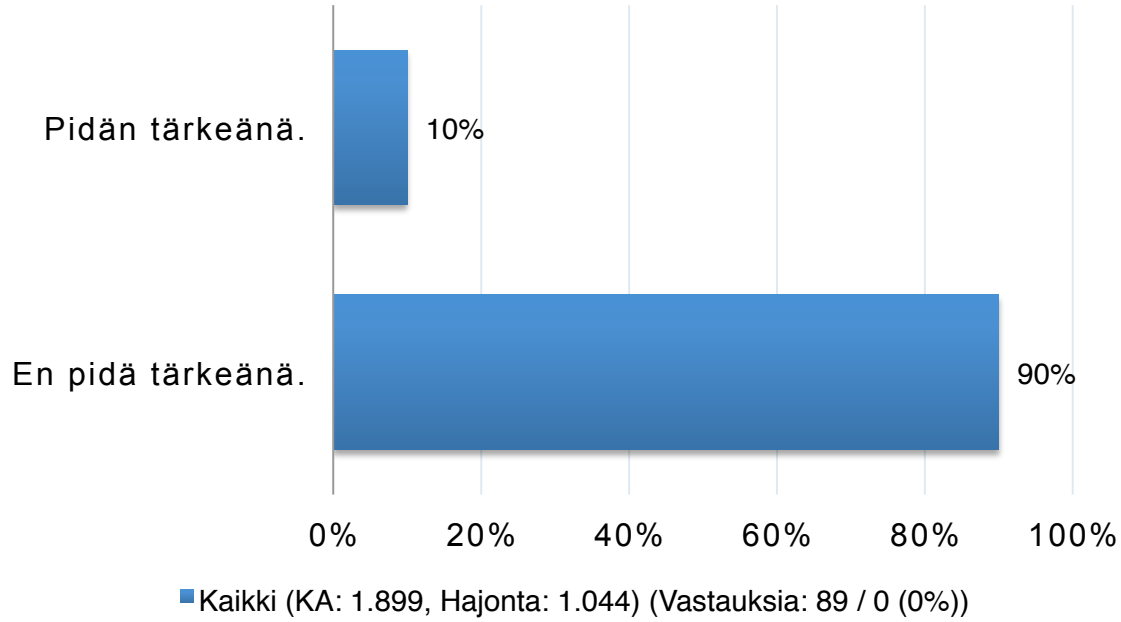

11. Pidätkö tärkeänä, että pystyisit jakamaan sosiaalisessa mediassa muiden tekemiä opinnäytetöitä? Valitse sopivin vaihtoehto.

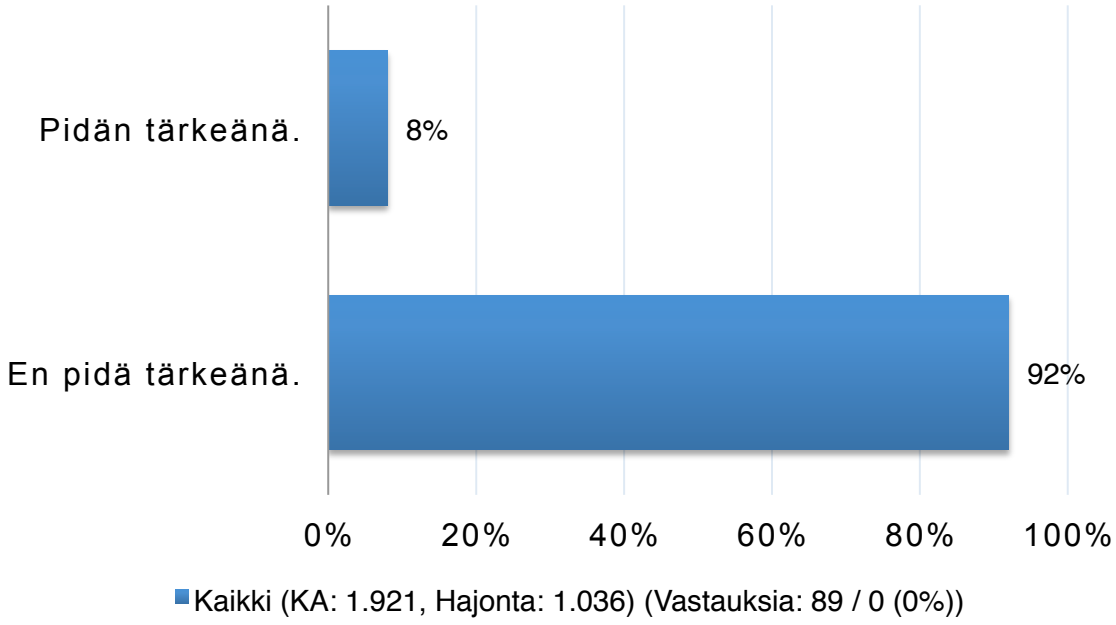

12. Minulle tärkeintä verkkopalvelussa on, valitse sopivin vaihtoehto.

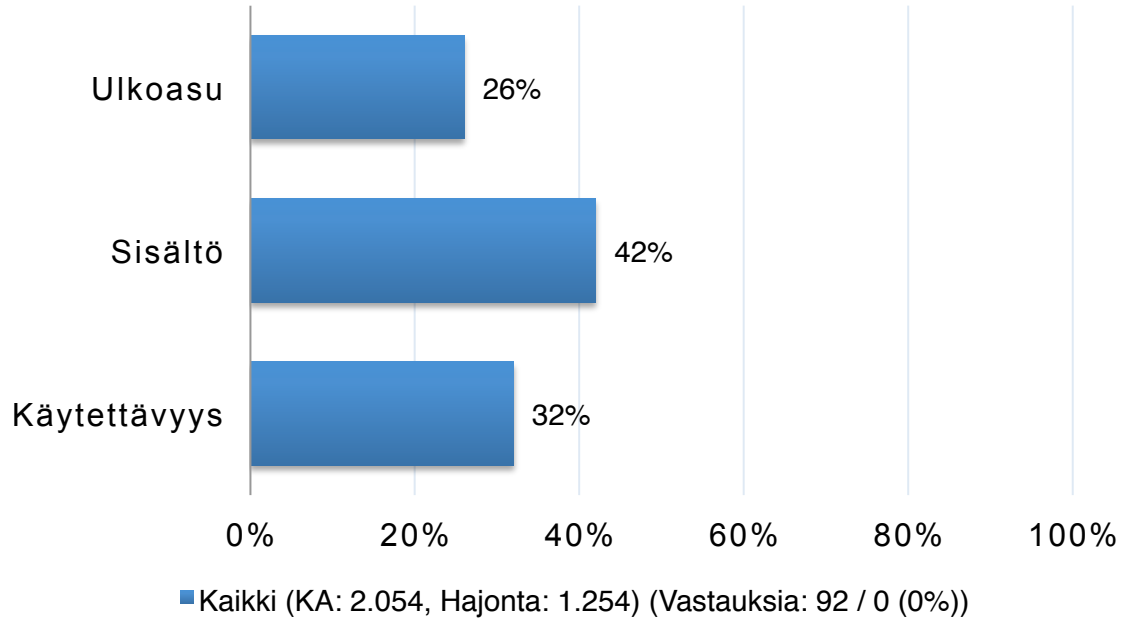

13. Mielestäni olisi tärkeää, että opinnäytetöille perustettava verkkosivusto muistuttaa enemmän...

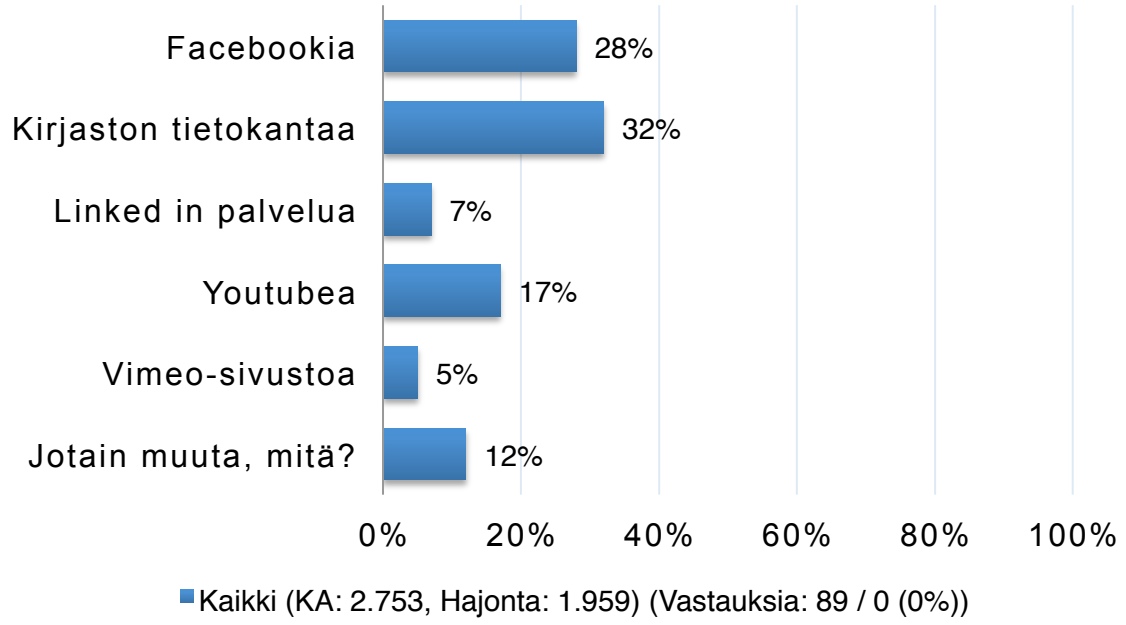

13. Mielestäni olisi tärkeää, että opinnäytetöille perustettava verkkosivusto muistuttaa enemmän... - Jotain muuta, mitä?

- blogia (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- Flickr (anonymous@surveypal.com, Kaikki)

- Jotain muuta. (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- ? (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- pinterest (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- tumblr.com (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- tumblr (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- jotain muuta (anonymous@surveypal.com, Kaikki)

14. Valitse kaksi tärkeintä ominaisuutta, jotka sinun mielestäsi nykyaikaisessa opinnäytetöiden verkkopalvelussa tulisi olla.

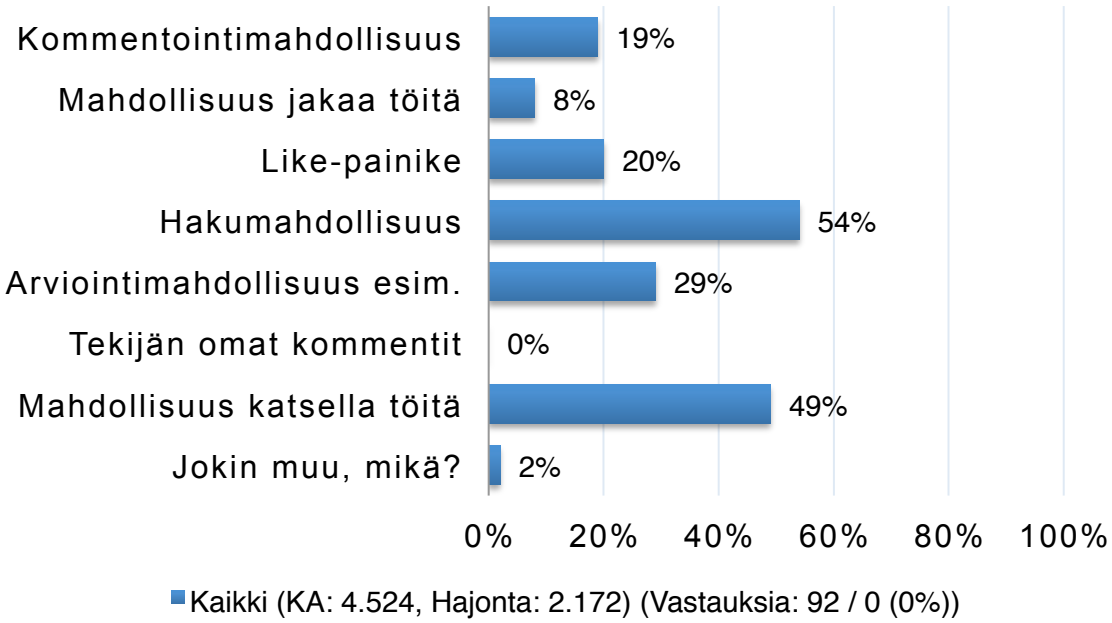

14. Valitse kaksi tärkeintä ominaisuutta, jotka sinun mielestäsi nykyaikaisessa opinnäytetöiden verkkopalvelussa tulisi olla. - Jokin muu, mikä?

- yksinkertainen ja kevyt ulkoasu (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- en osaa sanoa (anonymous@surveypal.com, Kaikki)

15. Tiedätkö tallennetaanko jossain muussa ammattiopistossa opinnäytetöitä verkko-palveluun? Valitse sopiva vaihtoehto

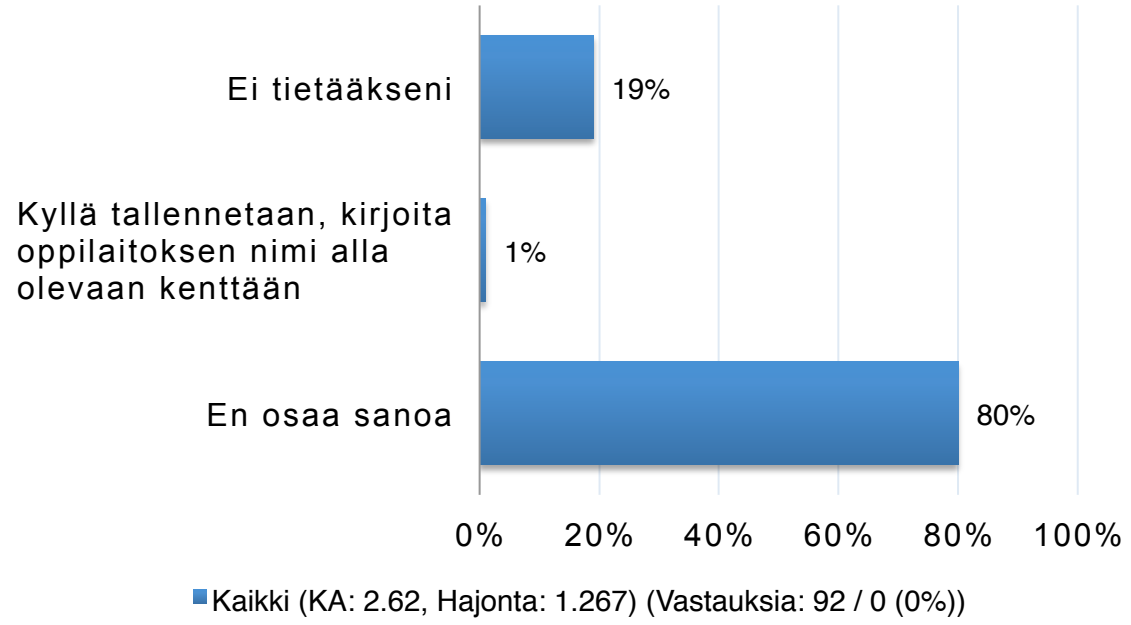

15. Tiedätkö tallennetaanko jossain muussa ammattiopistossa opinnäytetöitä verkko-palveluun? Valitse sopiva vaihtoehto - Kyllä tallennetaan, kirjoita oppilaitoksen nimi alla olevaan kenttään

- http://www.multimedia.edu.hel.fi/index.html#kallio (anonymous@surveypal.com, Kaikki)

16. Oletko tehnyt jotain seuraavista asioista verkossa, valitse sopivat vaihtoehdot.

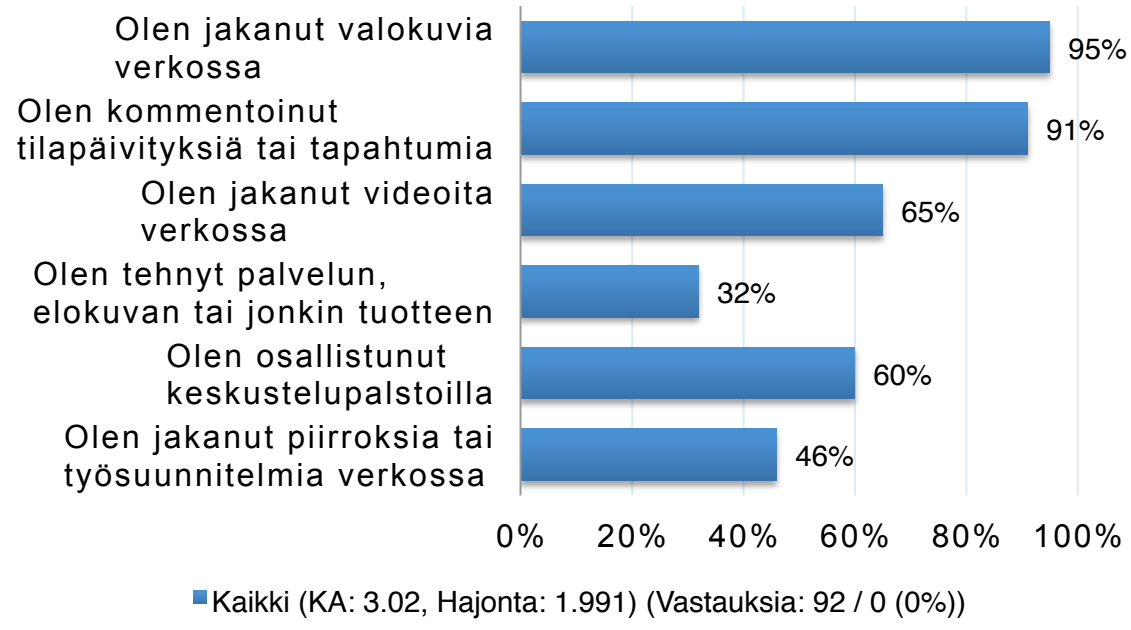

17. Kaikkein mieluiten www-sivuilla, valitse sopivin vaihtoehto.

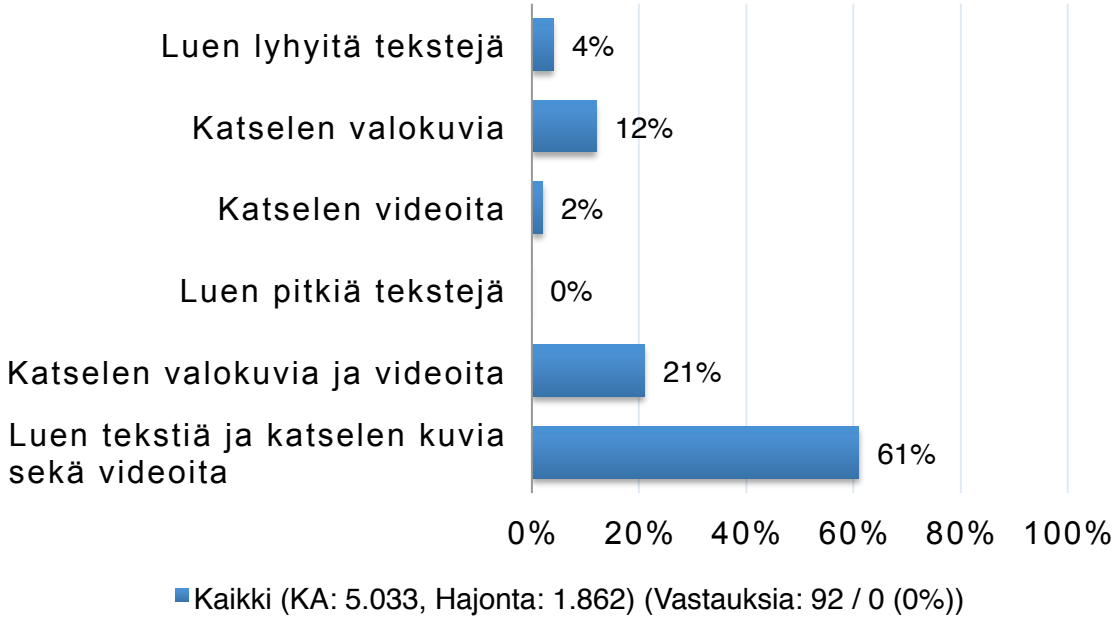

18. Mitä mielestäsi olisi tärkeää ottaa huomioon opinnäytetöiden verkkopalvelun toteutuksessa?

- Selkeys ja kattavuus. (Kaikki)
- yksinkertaisuus, helppokäyttöisyys ja tarpeeksi kuvamateriaalia (Kaikki)
- Selkeä käyttää ja asiallinen ulkoasu. (Kaikki)
- Hakutoiminnon toimivuus (Kaikki)
- Haku työkalun tulee toimia hyvin. Panostetaan enemmän käyttöystävällisyyteen kuin ulkonäköön. Ulkonäyllä ei ole mitään väliä jos töitä ei löydä. Jos annetaan oppilaille kommentointi mahdollisuus tulee kommentteja valvoa. Ilkeitä kommentteja ei ole kiva saada. Siksi mielummiin ilman kommentointia. (Kaikki)
- Olisi kiva, jos opinnäytetyön näkyvyyttä voisi rajoittaa niin, että se voi olla kaikille avoin tai esimerkiksi vain omnialaisille. (Kaikki)
- En pidä verkkopalvelua olennaisena. (Kaikki)
- En osaa sanoa (Kaikki)
- laadukkaat kuvat (Kaikki)
- Nopea sivusto (Kaikki)
- Hieno ja selkeä ulkoasu, Helposti käytettävä. (Kaikki)

- Mielestäni olisi tärkeää, että opinnäytetyö perustuu opiskelijan omaan luonteeseen ja tyyliin, ja olisi muutenkin persoonallinen eikä tylsä. (Kaikki)
- en osaa sanoa. (Kaikki)
- selkeys (Kaikki)
- Se, että se toimii kaikilla välineillä (tietokoneella, puhelimella, tabletilla yms.) hyvin. Myös se, että ne ovat asialliset sekä selkeät ovat tärkeitä toteutuksesa. (Kaikki)
- että kikki toimii ja näyttää hyvältä (Kaikki)
- en osaa sanoa. (Kaikki)
- sisältö, ulkoasu ja työ suunnitelma (Kaikki)
- Sivut ovat yksinkertaiset ja helppokäyttöiset. (Kaikki)
- (Kaikki)
- -pelkistetty ulkoasu, jotta kuvat pääsevät oikeuksiinsa -laadukkaat kuvat -ei liikaa tekstiä -yksinkertainen käyttää -joku hyvä systeemi kuvien selaamiseen. galleria (Kaikki)
- - (Kaikki)
- - (Kaikki)
- että töitä ei ole mahdollista kopioida (Kaikki)
- Ei kommenttia. (Kaikki)
- ? (Kaikki)
- Niihin pitäisi päästä helposti, hyvin rakennettu ulkonäkö että olisi helppo katella töitä. (Kaikki)
- En osaa sanoa (Kaikki)
- Että kaikilla olisi mahdollisuus katsella niitä,antaa arvosteluja ja jakaa niitä. (Kaikki)
- että niitä voisi kommentoida ja arvostella (Kaikki)
- Että ne toimivat varmasti jokaisella selaimella! (Kaikki)
- - (Kaikki)
- Selkeä hakukone. Jokainen opinnäytetyön tekijä lisäisi lukuisia avainsanoja yms. (Kaikki)

- Että laatu ja kaikki asiat työssä mitä haluaa tuoda esille näkyy siellä niinkun täsä koneellakin, ettei mitään tipu pois tai huonone niin kovin että työstä tulee suttuisen näköinen tai epäselvä. (Kaikki)
- - (Kaikki)
- Ei hajuakaan (Kaikki)
- Selkea ulkoasu, sisältö. (Kaikki)
- Toimivuus. (Kaikki)
- en tiedä (Kaikki)
- en tiedä (Kaikki)
- en tiedä (Kaikki)
- selkeä sivu missä on linkit eri töihin, ei paljoa muuta tarvita. (Kaikki)
- Tärkeää on, että verkkopalvelua olisi selkeä käyttää. Suhteellisen yksinkertaisella, mutta siistillä ulkoasulla sävytettynä. (Kaikki)
- en osaa sanoa (Kaikki)
- Sen selkeys (Kaikki)
- - (Kaikki)
- Ehkäpä se että saisi myös pidettyä privaattina jotkut kuvat/videot jos ei halua näyttää niitä mutta kuitenkin pitää ne siellä sosiaalisessa mediassa (Kaikki)
- Mahdollisuus salata työnsä muilta kuin opettajilta. (Kaikki)
- toimivuus (Kaikki)
- toimivuus (Kaikki)
- - (Kaikki)
- en osaa sanoa (Kaikki)

19. Millä alalla opiskelet?

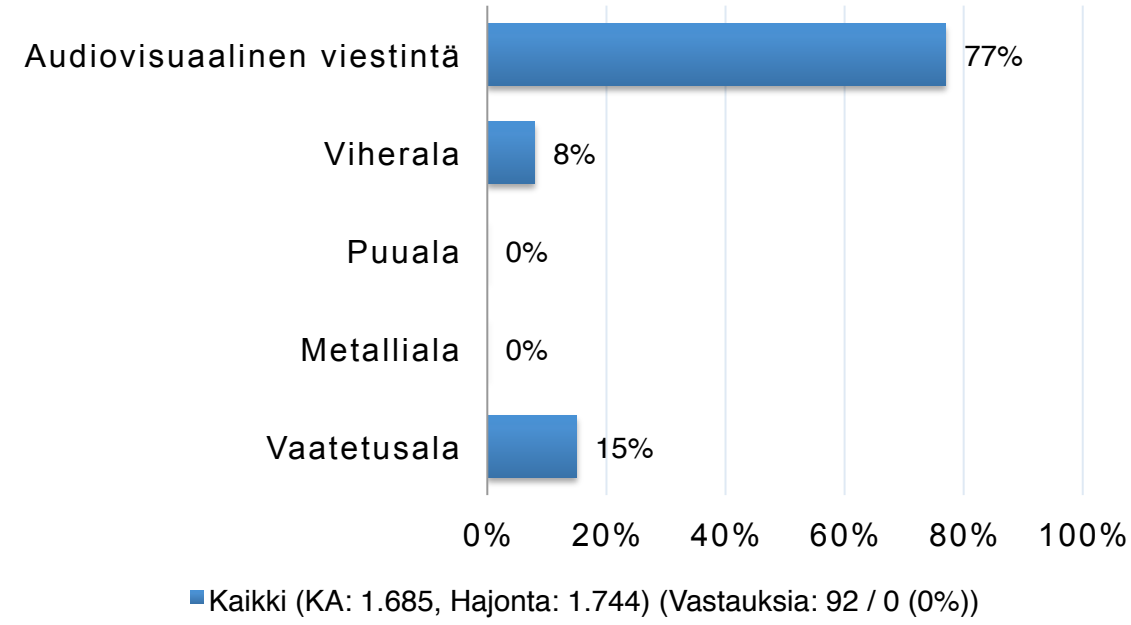

Kaikki (KA: 1.685, Hajonta: 1.744) (Vastauksia: 92 / 0 (0%))

20. Millä vuosiluokalla opiskelet? Valitse sopivin vaihtoehto.

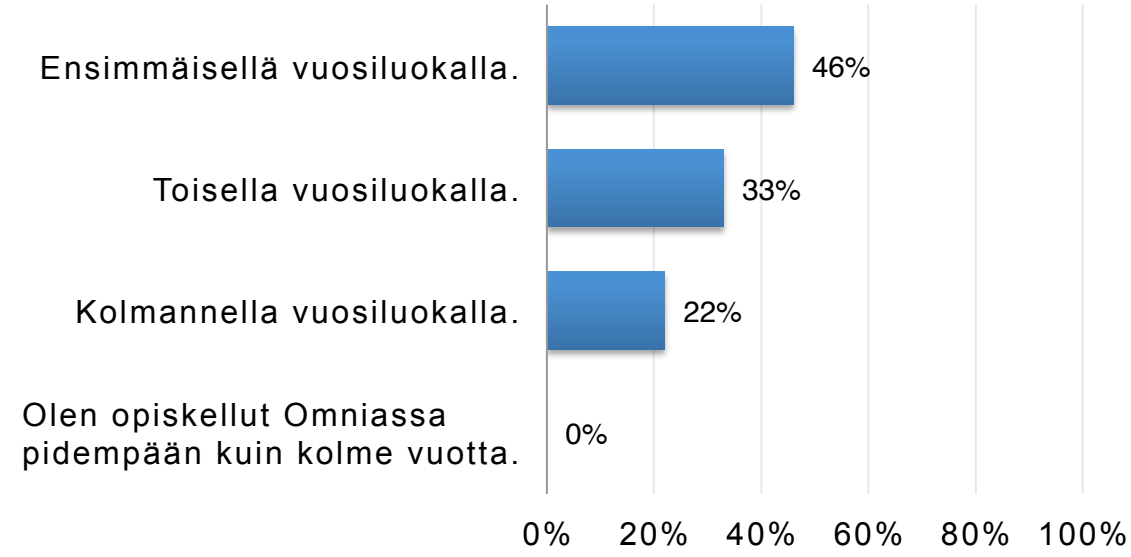

Kaikki (KA: 1.761, Hajonta: 1.272) (Vastauksia: 92 / 0 (0%))

21. Ikä, valitse sopivin vaihtoehto.

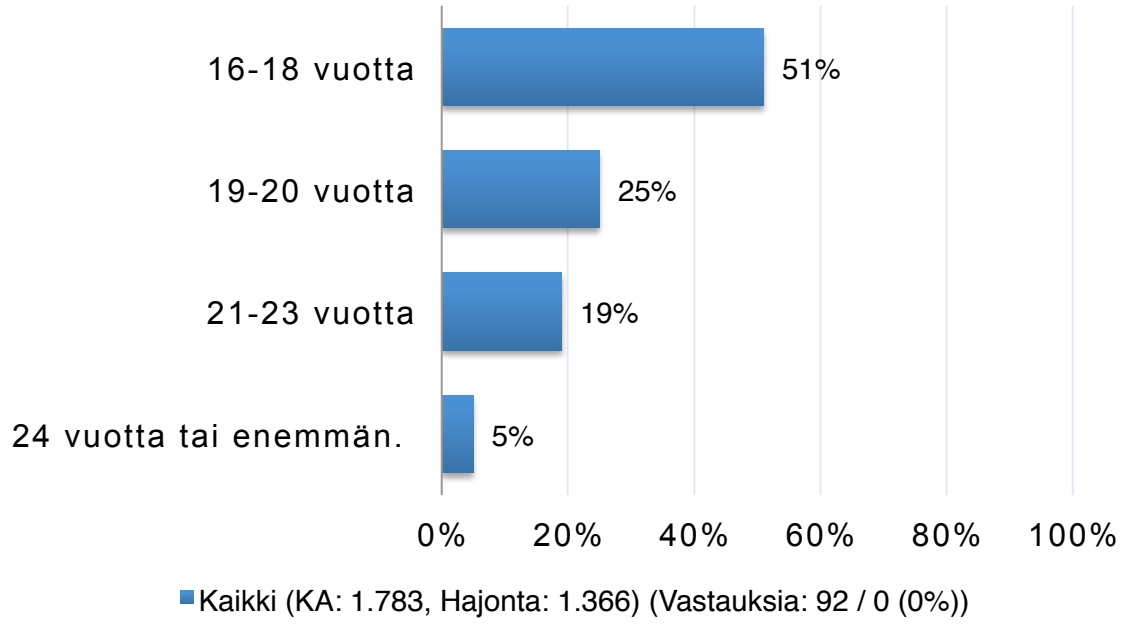

22. Sukupuoli, valitse sopivin vaihtoehto.

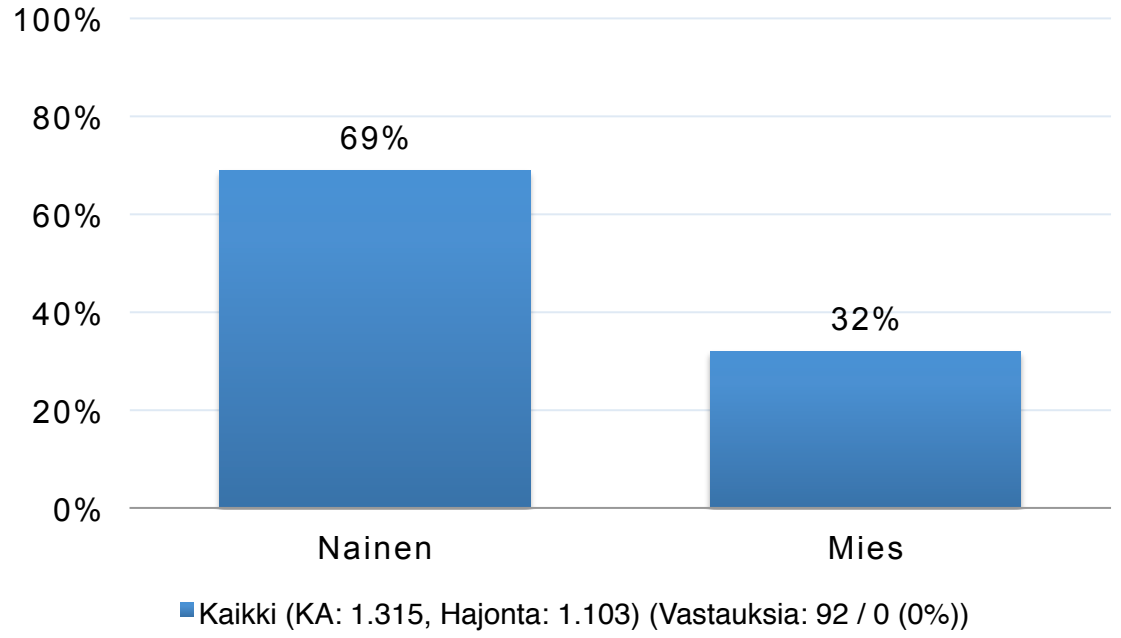

Tutkimustulokset ja kyselylomake opettajille

Opinnäytetöiden verkkopalvelu, kysely henkilöstölle. Muistathan tallentaa vastauksesi lopuksi! Kiitos aktiivisuudestasi.

1. Mielestäni on erittäin tärkeää, että ammattiopiston opinnäytetyöt tulevat tehokkaammin julkisesti esille. Valitse sopivin vaihtoehto.

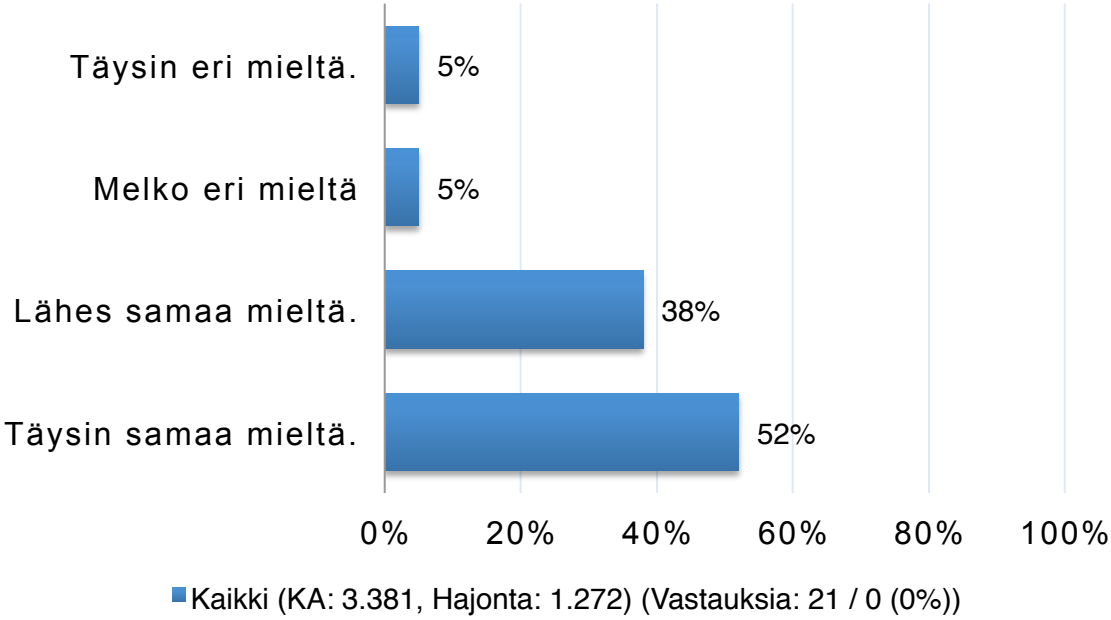

Kaikki (KA: 3.381, Hajonta: 1.272) (Vastauksia: 21 / 0 (0%))

2. Paras tapa tuoda opinnäytetöitä julkisesti esille on:

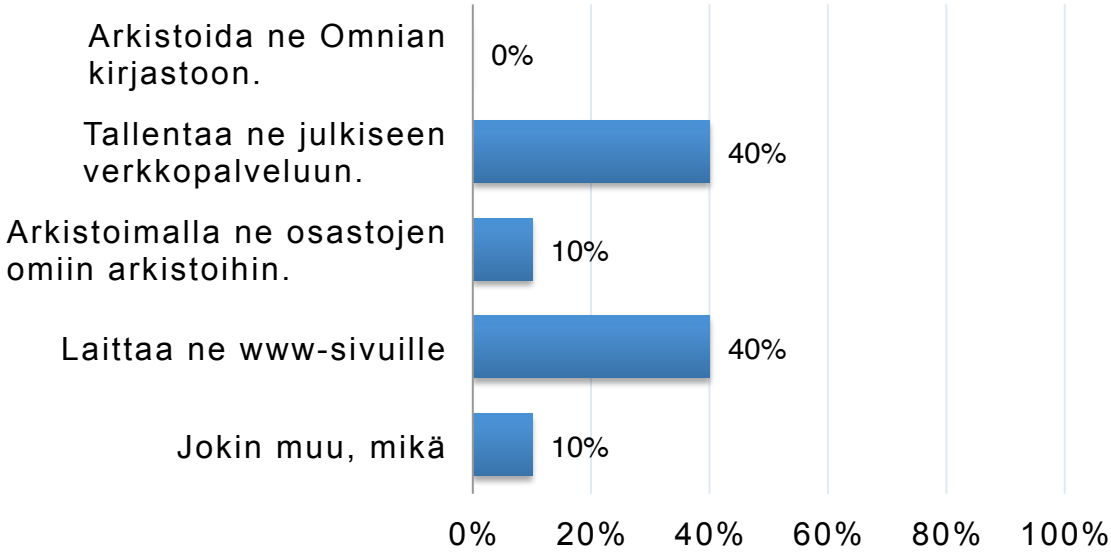

Kaikki (KA: 3.2, Hajonta: 1.47) (Vastauksia: 20 / 0 (0%))

2. Paras tapa tuoda opinnäytetöitä julkisesti esille on: - Jokin muu, mikä

- www-sivujen ja verkkopalvelun yhdistelmä (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- kirjasto+valitusti web-sivuille (anonymous@surveypal.com, Kaikki)

3. Kuinka tärkeänä osana oppilaiden opintoja pidät opinnäytetön suorittamista?

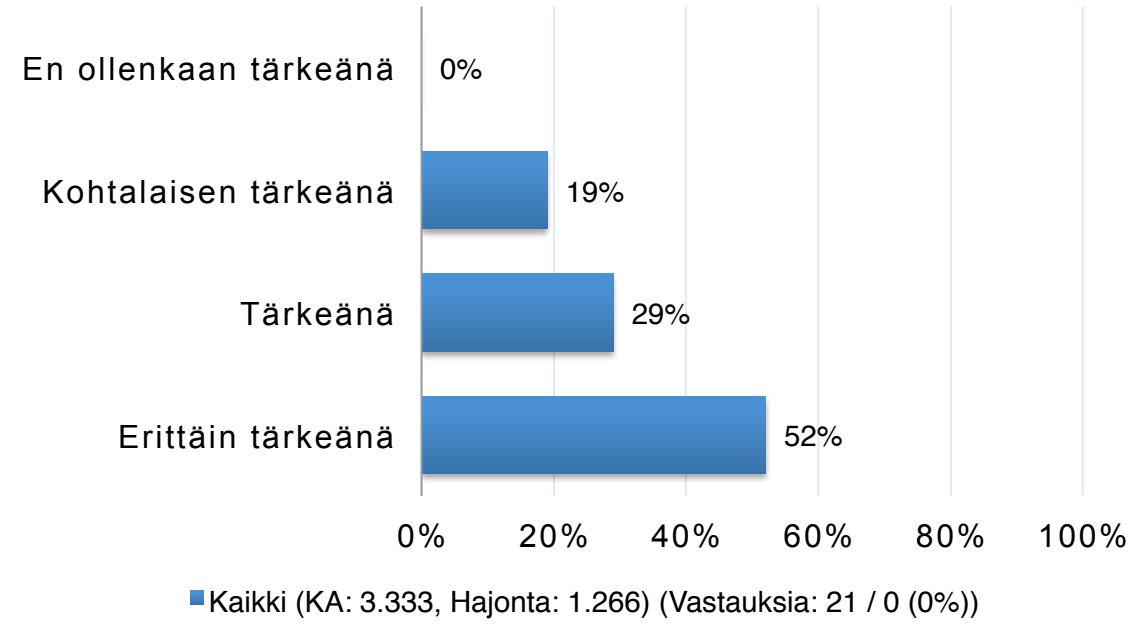

4. Onko sinulla mahdollisuus tutustua muilla osastoilla tehtyihin opinnäytetöihin?

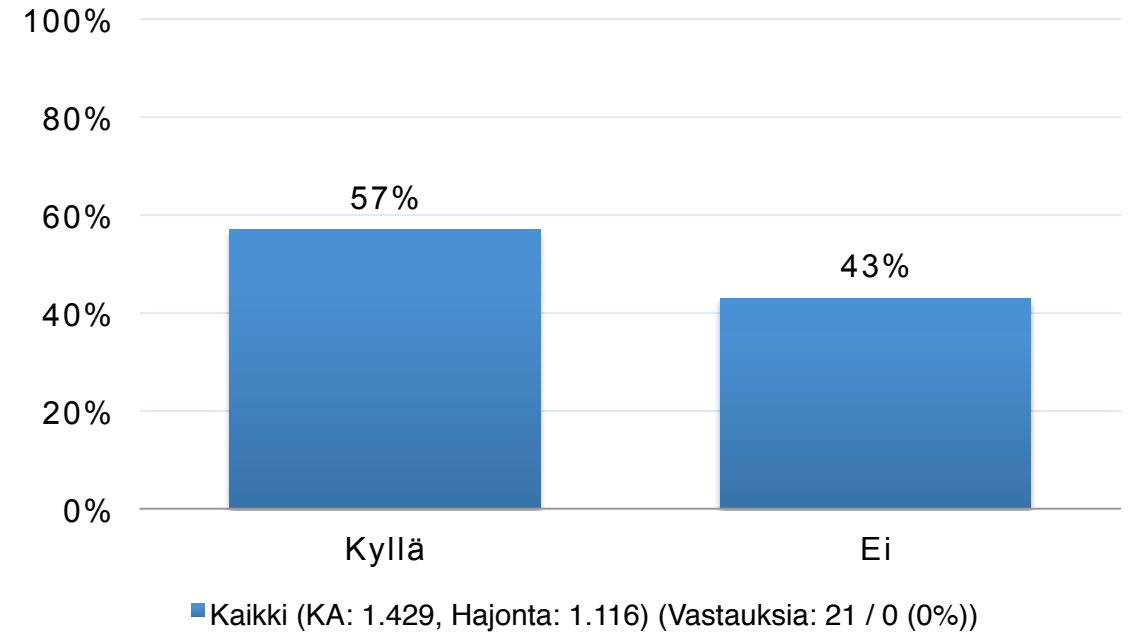

5. Valitse alla olevasta listasta kolme tärkeintä asiaa, jotka kuvastavat parhaiten hyvän verkkopalvelun ominaisuuksia.

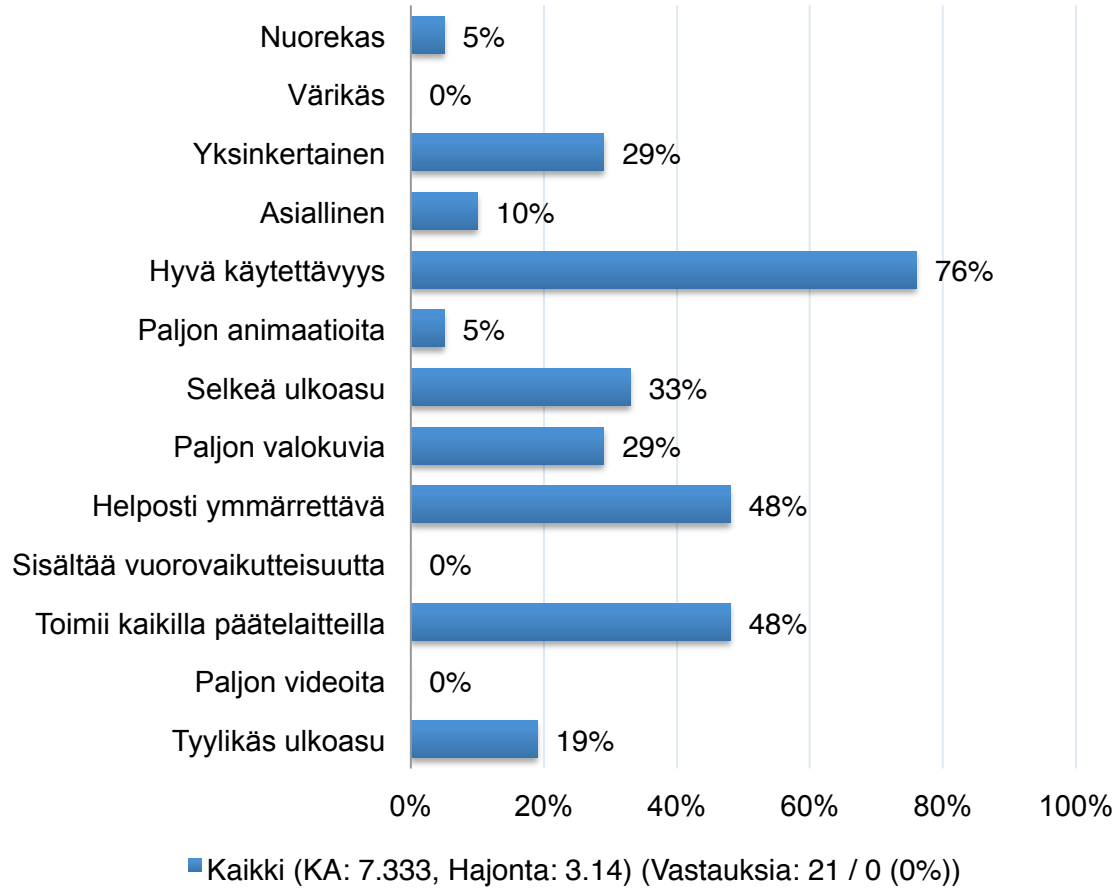

6. Missä muodossa haluaisit tutustua aikaisemmin tehtyihin opinnäytetöihin?

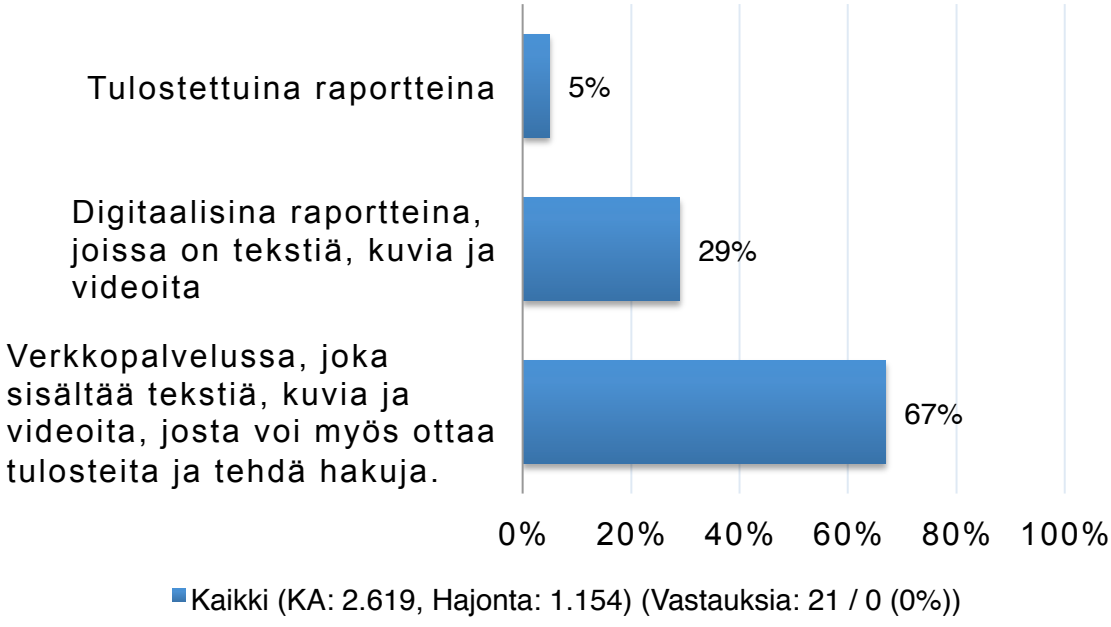

7. Olisiko sinun mielestäsi hyödyllistä, että oppilaat voisivat katsoa muiden tekemiä opinnäytetöitä Omnian tai Artomnian www-sivuilta?

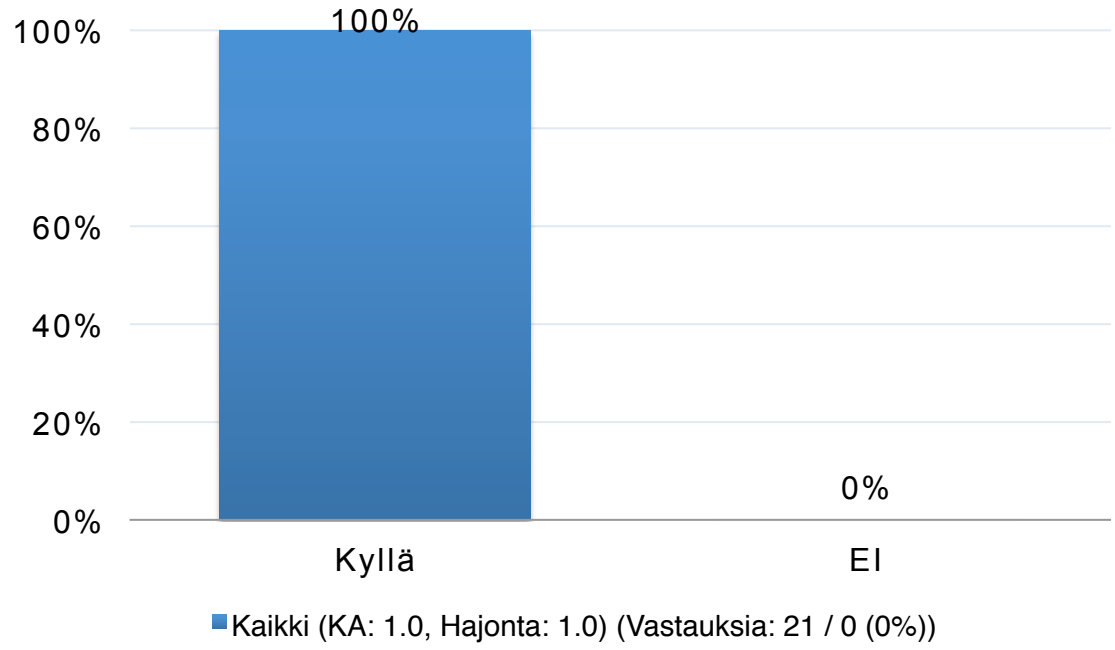

8. Olisiko sinun mielestäsi hyödyllistä, että voisit esitellä opiskelijoille opinnäytetöitä verkkopalvelun kautta?

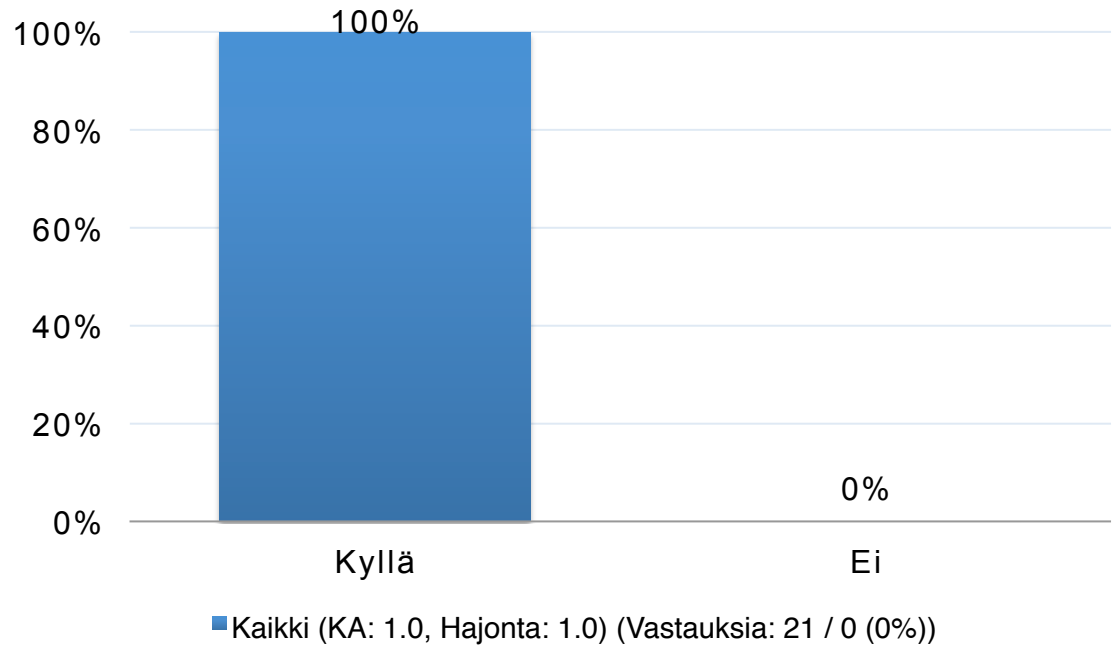

9. Pidätkö hyvänä, että oppilaat pystyisivät kommentoimaan muiden tekemiä opinnäytetöitä?

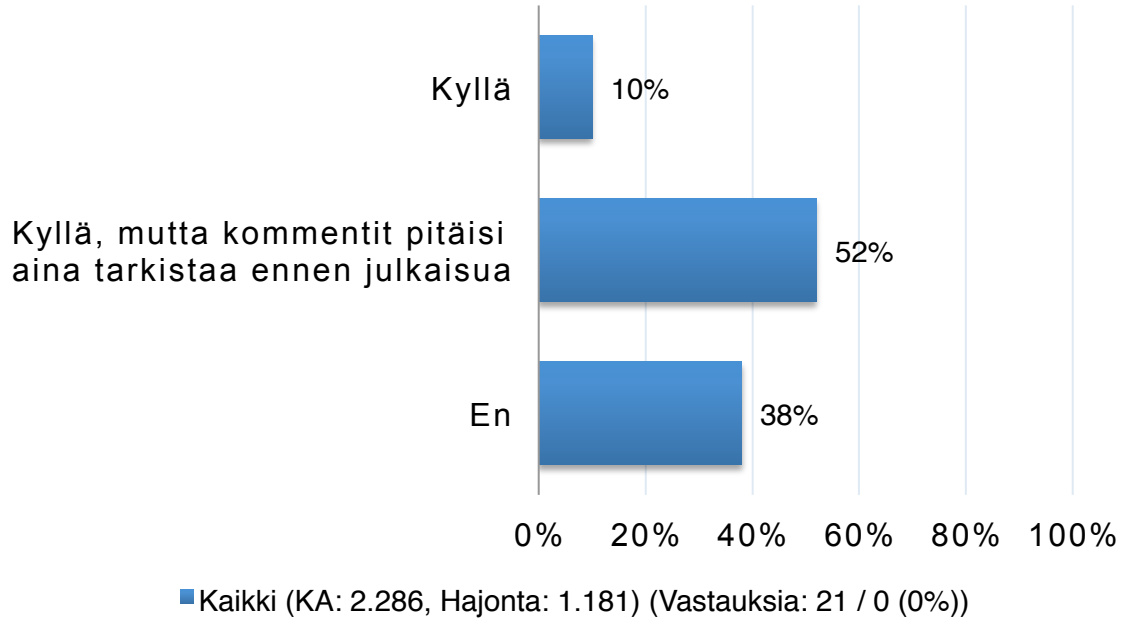

10. Pidätkö hyvänä, että oppilaat pystyisivät jakamaan sosiaalisessa mediassa muiden tekemiä opinnäytetöitä?

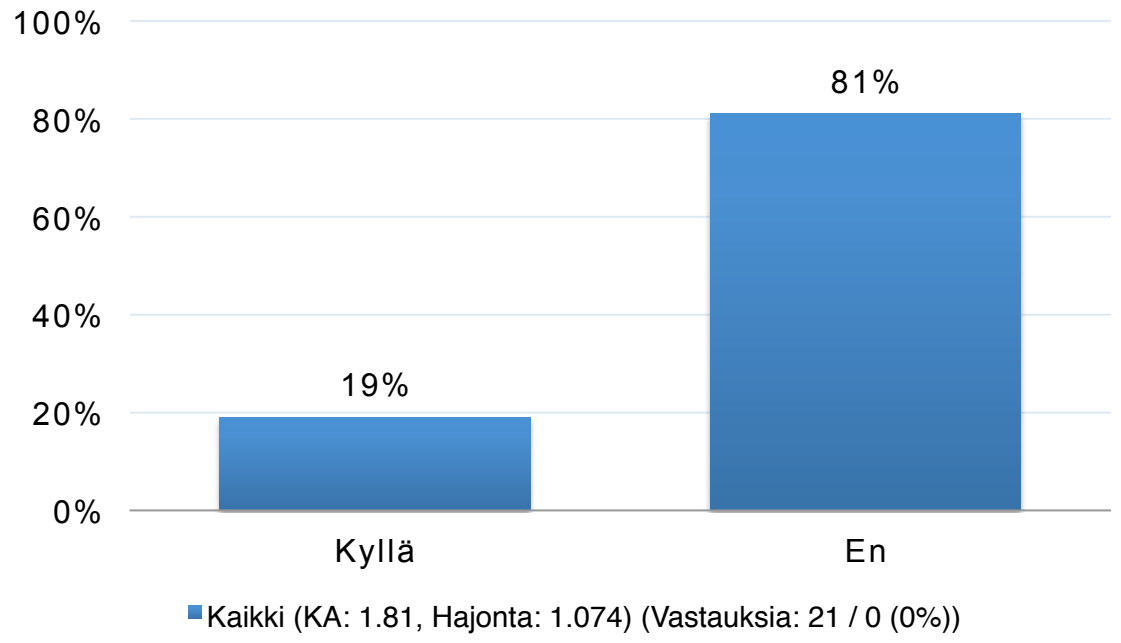

11. Mielestäni tärkeintä verkkopalvelussa on? valitse sopivin vaihtoehto.

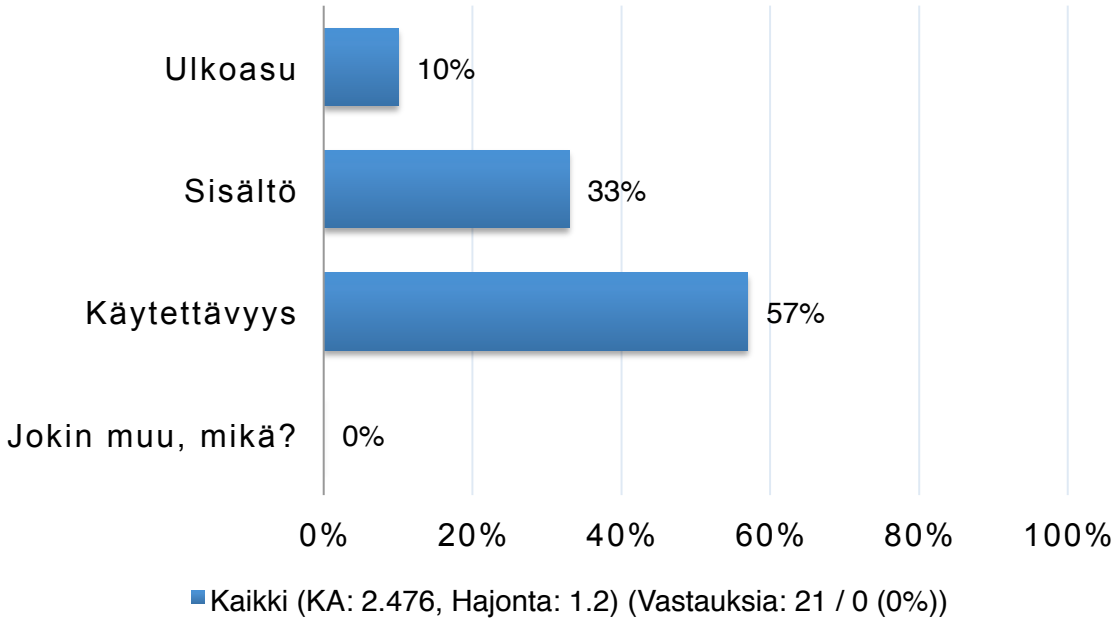

11. Mielestäni tärkeintä verkkopalvelussa on? valitse sopivin vaihtoehto. - Jokin muu, mikä?

12. Onko sinun mielestäsi järkevää tehdä opinnäytetöille verkkopalvelu, jossa niitä voi tutkia ja katsella?

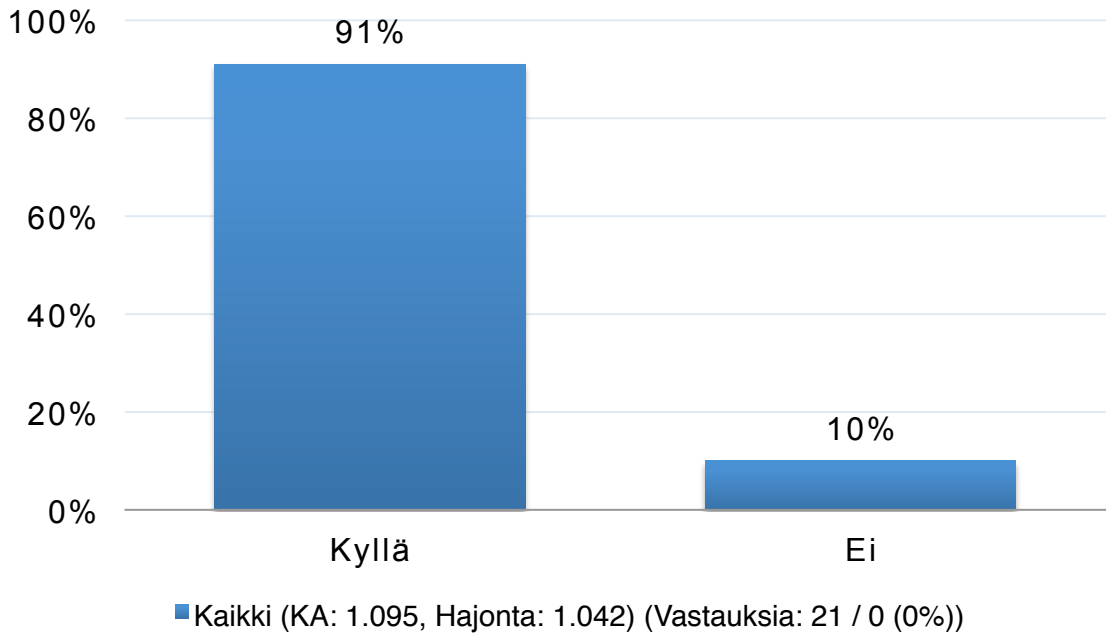

13. Jos opinnäytetyöt ovat julkisesti esillä verkkopalvelussa pitäisikö niistä mielestäsi suorittaa esikarsinta?

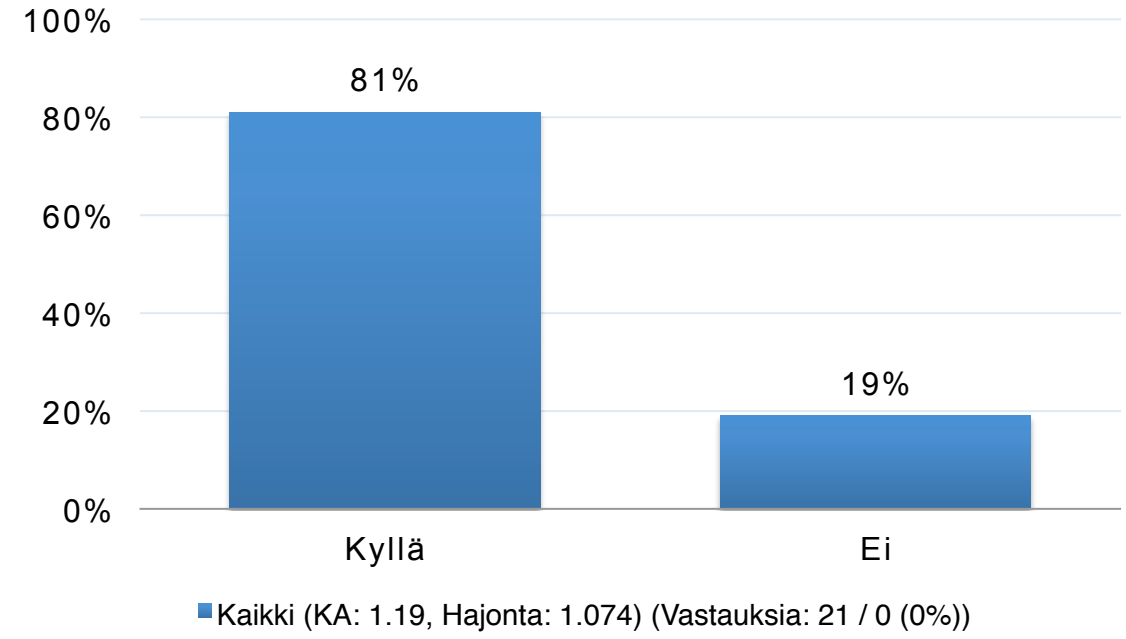

14. Mikäli opinnäytetöille tehdään oma verkkosivusto pidän tärkeänä, että:

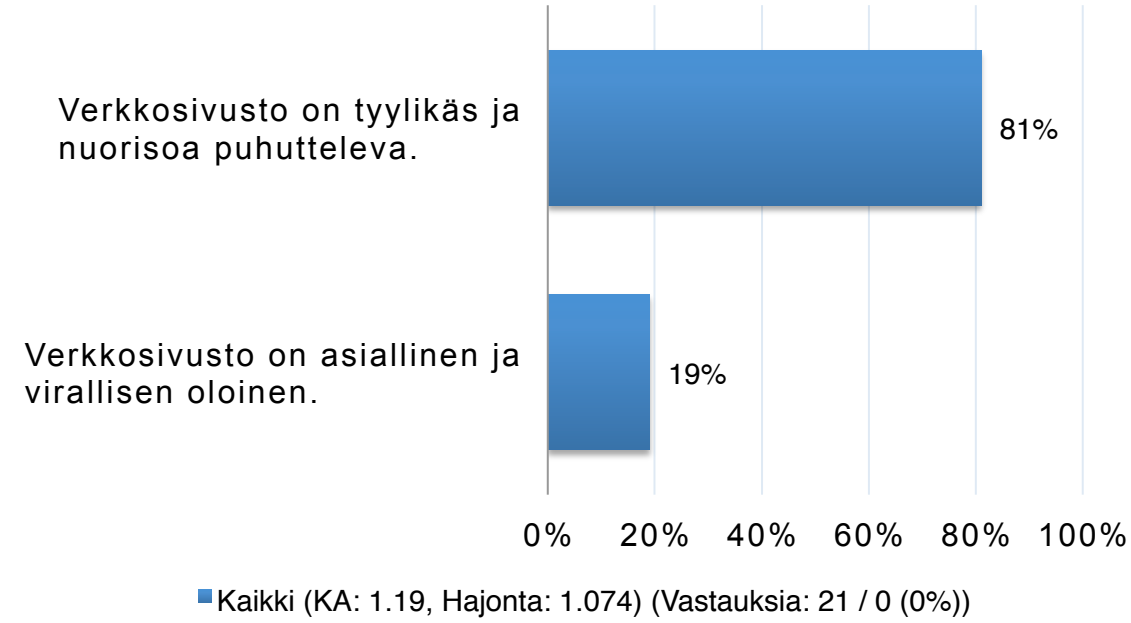

15. Opinnäytetöille perustettavan verkkosivuston tulee ensisijaisesti palvella, voit valita kaksi vaihtoehtoa.

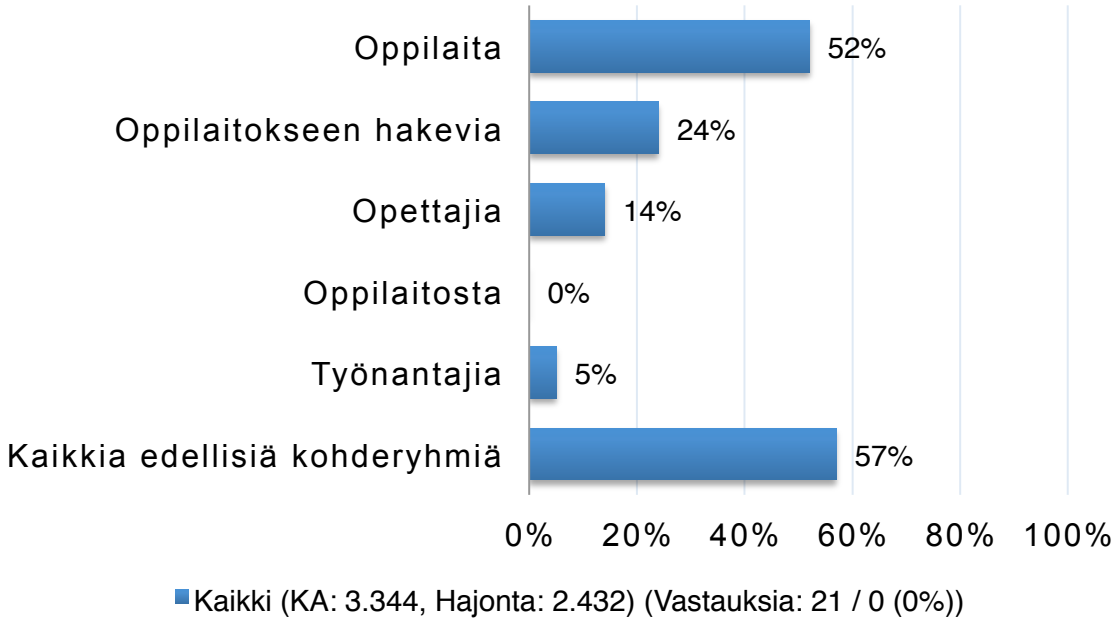

Kaikki (KA: 3.344, Hajonta: 2.432) (Vastauksia: 21 / 0 (0%))

16. Mielestäni olisi tärkeää, että opinnäytetöille perustettava verkkosivusto muistuttaa enemmän:

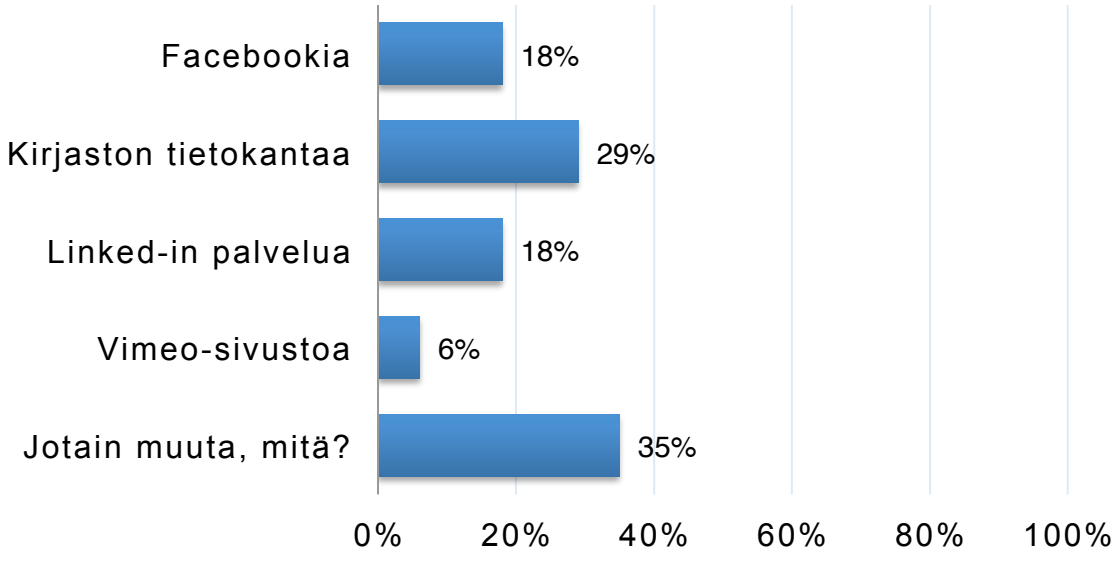

Kaikki (KA: 3.111, Hajonta: 1.822) (Vastauksia: 17 / 0 (0%))

16. Mielestäni olisi tärkeää, että opinnäytetöille perustettava verkkosivusto muistuttaa enemmän: - Jotain muuta, mitä?

- Nuorekasta ja asiallista tietokantaa (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- galleria asiasanahaulla (anonymous@surveypal.com, Kaikki)

- pinterest (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- jos verkkosivusto on artomnian alla, niin sitten sivuston tulisi muistuttaa artomniaa (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- persoonallinen, mutta yksinkertaisen tyylikäs ulkoasu, ei raskaita flash tai javaliitännäisiä, mutta tehokkaat ja intuitiiviset hakutoiminnot. Kaikki oleellinen data pitäisi olla saavutettavissa pääsivun kautta. Mikään edellämainituista ei tarjoa sitä niin yksinkertaisesti ja toimivasti. (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- pinterest (anonymous@surveypal.com, Kaikki)

17. Mitä mieltä olet yleisesti Yliopistojen ja Ammattikorkeakoulujen opinnäytetöiden verkkopalveluista? Voit valita useampia vaihtoehtoja.

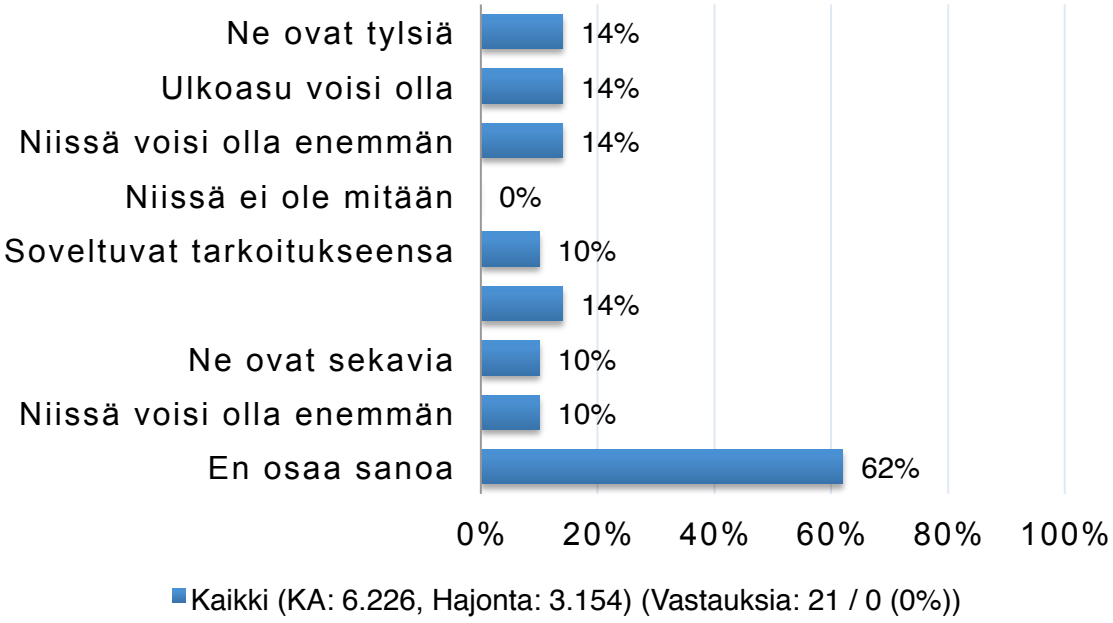

18. Valitse kaksi tärkeintä ominaisuutta, jotka sinun mielestäsi nykyaikaisessa opinnäytetöiden verkkopalvelussa tulisi olla.

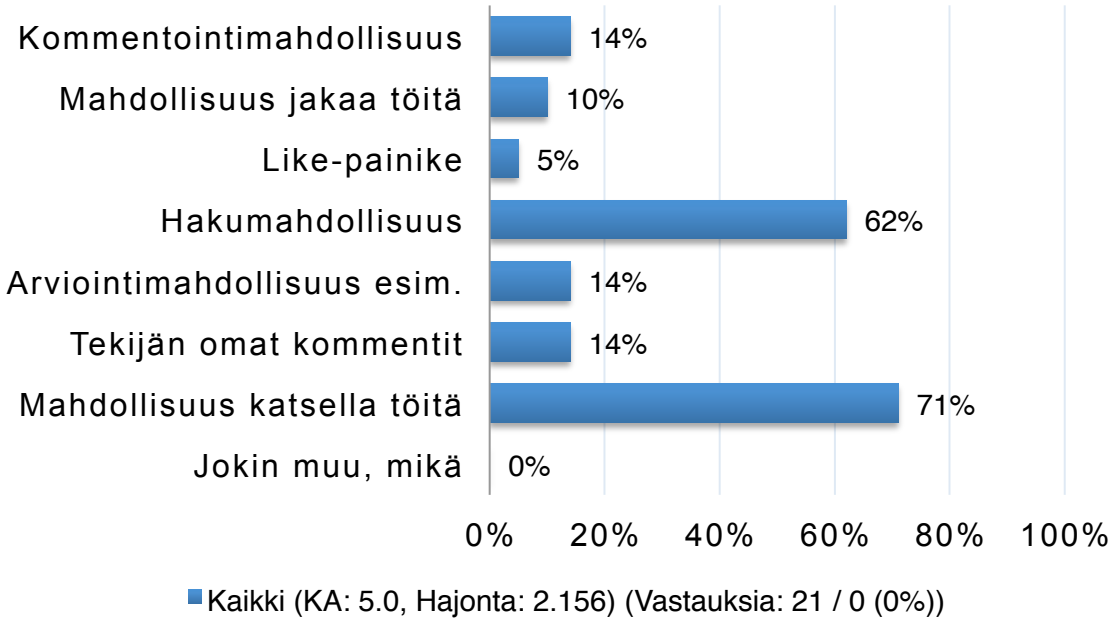

18. Valitse kaksi tärkeintä ominaisuutta, jotka sinun mielestäsi nykyaikaisessa opinnäytetöiden verkkopalvelussa tulisi olla. - Jokin muu, mikä

19. Miten opinnäytetöitä taltioidaan osastollasi tällä hetkellä?

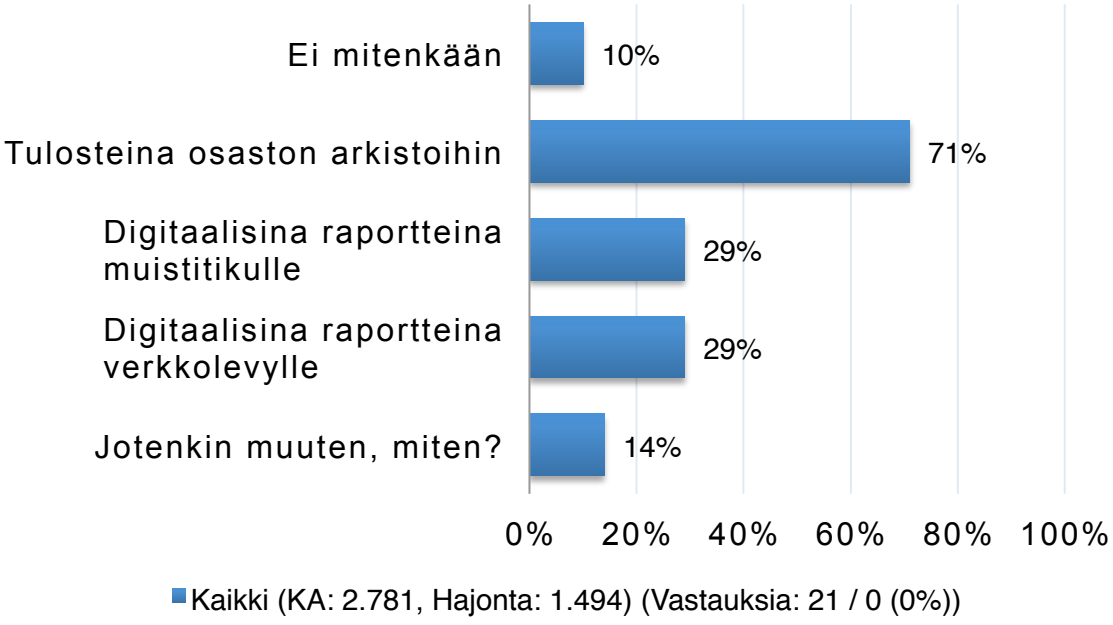

19. Miten opinnäytetöitä taltioidaan osastollasi tällä hetkellä? - Jotenkin muuten, miten?

- riippuu opettajan aktiivisuudesta säilyttääkö paperiversioita, portfoliot opiskelijat ottavat mukaansa (anonymous@surveypal.com, Kaikki)

- moodle (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- en tiedä (anonymous@surveypal.com, Kaikki)

20. Kaikken mieluiten www-sivuilta

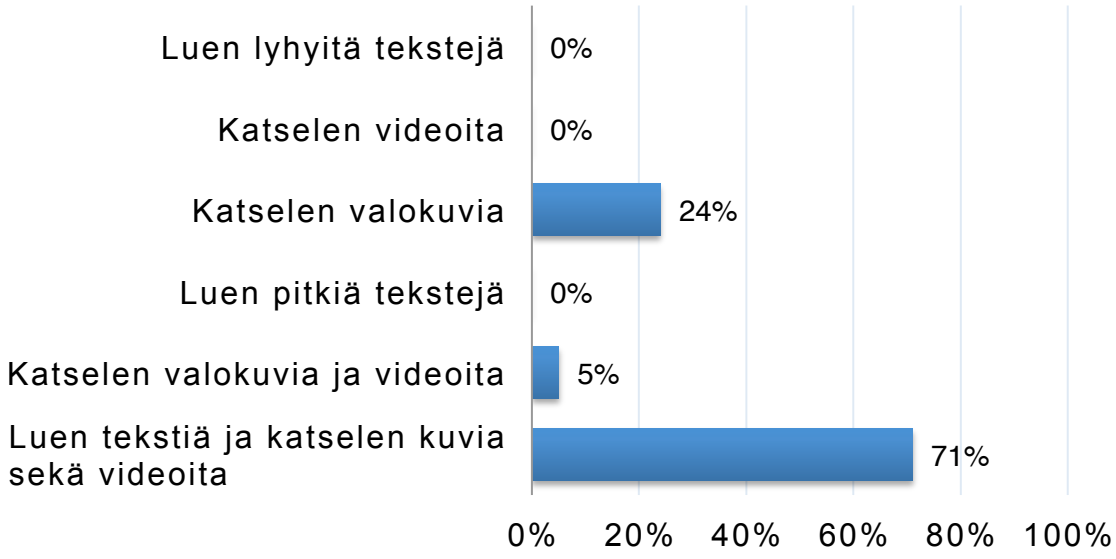

21. Taltioidaanko tietojesi mukaan jossain muussa oppilaitoksessa (toisella ammatillisella asteella) opinnäytetöitä järjestelmällisesti?

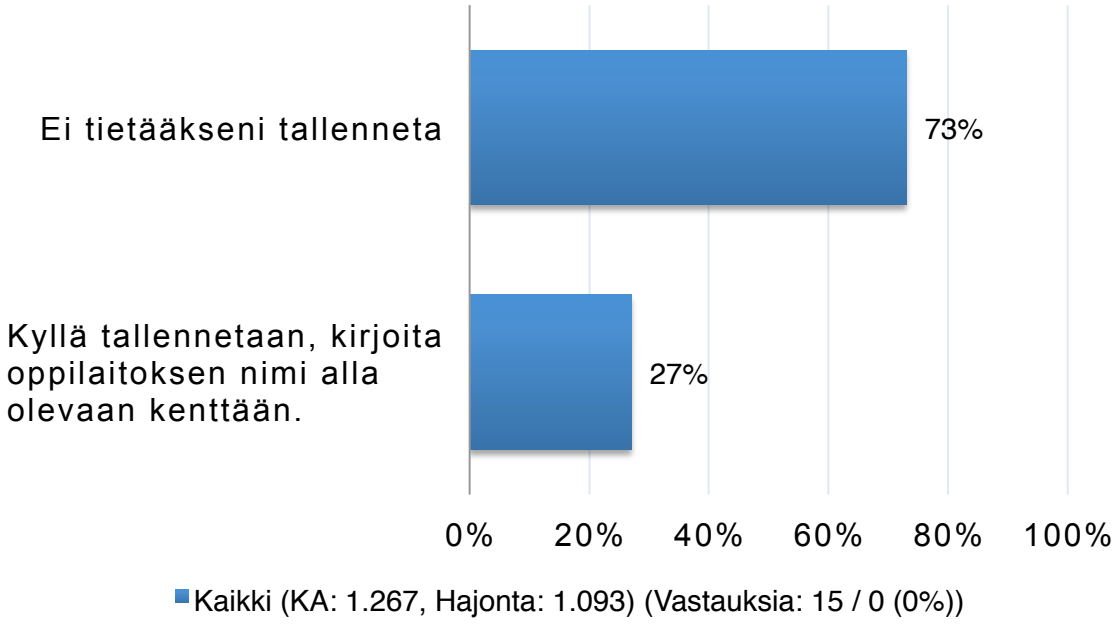

15.1.1 21. Taltioidaanko tietojesi mukaan jossain muussa oppilaitoksessa (toisella ammatillisella asteella) opinnäytetöitä järjestelmällisesti? - Kyllä tallennetaan, kirjoita oppilaitoksen nimi alla olevaan kenttään.

- Hami (anonymous@surveypal.com, Kaikki)
- Metropolia (anonymous@surveypal.com, Kaikki)

15.1.2 22. Mielestäni tärkeää olisi opinnäytetöiden verkkopalvelun toteutuksessa ottaa huomioon seuraavat asiat:

- Tekijänoikeudet. Esikatselu. Tiedostomuodot yleisiä standardeja. Ei liikaa klikkailuja tai vilkkuvia härpäkkeitä. (Kaikki)
- On oppilaita, jotka eivät halua työtään julkisesti esille(tosin harvemmin näin on), vaikka olisi hyväkin työ. Töiden julkiseksi laittamisessa jonkinasteista karsintaa. (Kaikki)
- Käytettävyys, visuaalisuus ja parhaiden esimerkillisien töiden esittely. (Kaikki)
- Parhaat työt esille, ja huonoja ei kannatA ESITELLÄ (Kaikki)
- käytettävyys, visuaalisuus, monilaitetuki, suljettu yleisöltä ellei tekijä suostuu julkaisuun. (Kaikki)
- . (Kaikki)
- Mielestäni minkäänlaista arvionti, peukutus, tai kommentointi systeemiä ei ole tarpeellista toteuttaa. Verkkopalvelun ideana ei ole pistää sinne ladattuja töitä paremmuusjärjestykseen, vaan esitellä eri kategorioista ja ammatinhaaroista helposti haettavana. Sosiaaliseen mediaan jakaminen on hyvä idea, mutta sen pitäisi ehkä rajoittua sellaiseksi että vain opinnäytetyön asianomainen voi sen itse jakaa. Tekijän omat kommentit/kommenttivideo on tärkeä ominaisuus, lukijoidenkin kommentointikin voisi toimia, mutta se pitäisi ehdottomasti olla valvottua. Sivuston ulkoasun pitää olla moderni ja aikaansa seuraava, mutta suunnittelussa pitää välttää tunnetut sudenkuopat ja virheet, joita löytyy monista kaikista suosituimmistakin sosiaalisen median sivuilta. (Kaikki)

15.1.3 23. Toimin pääasiallisesti

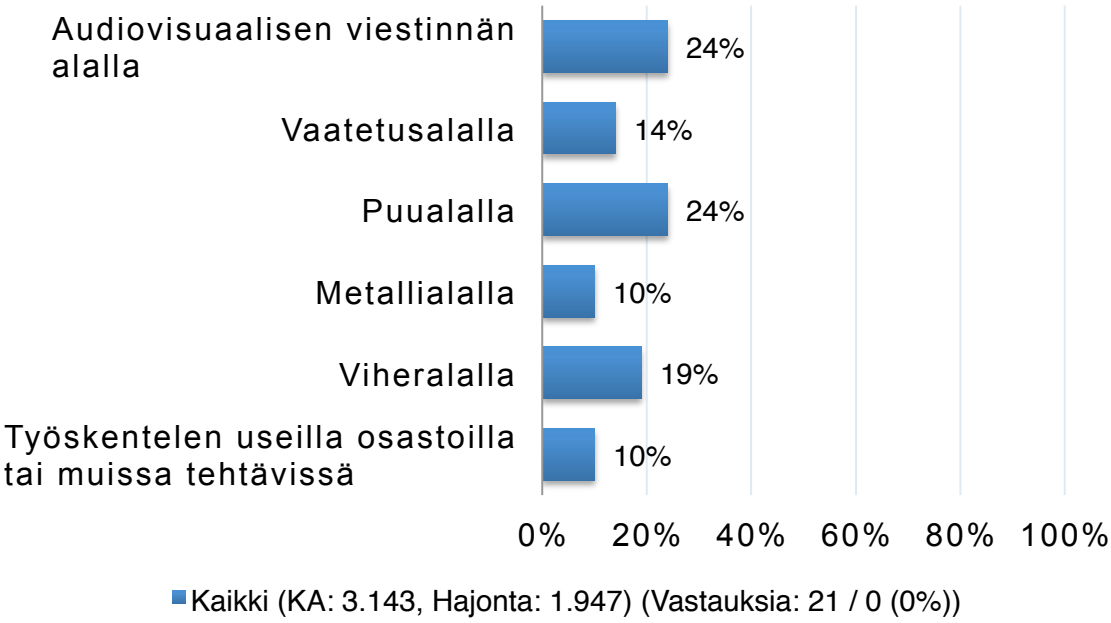

15.1.4 24. Sukupuoli

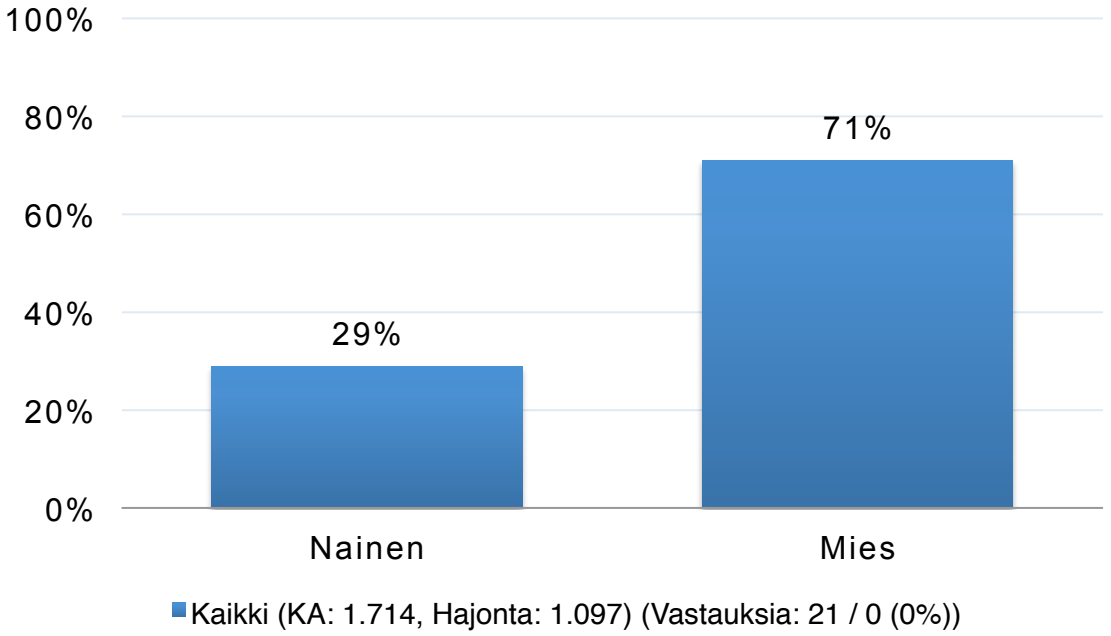
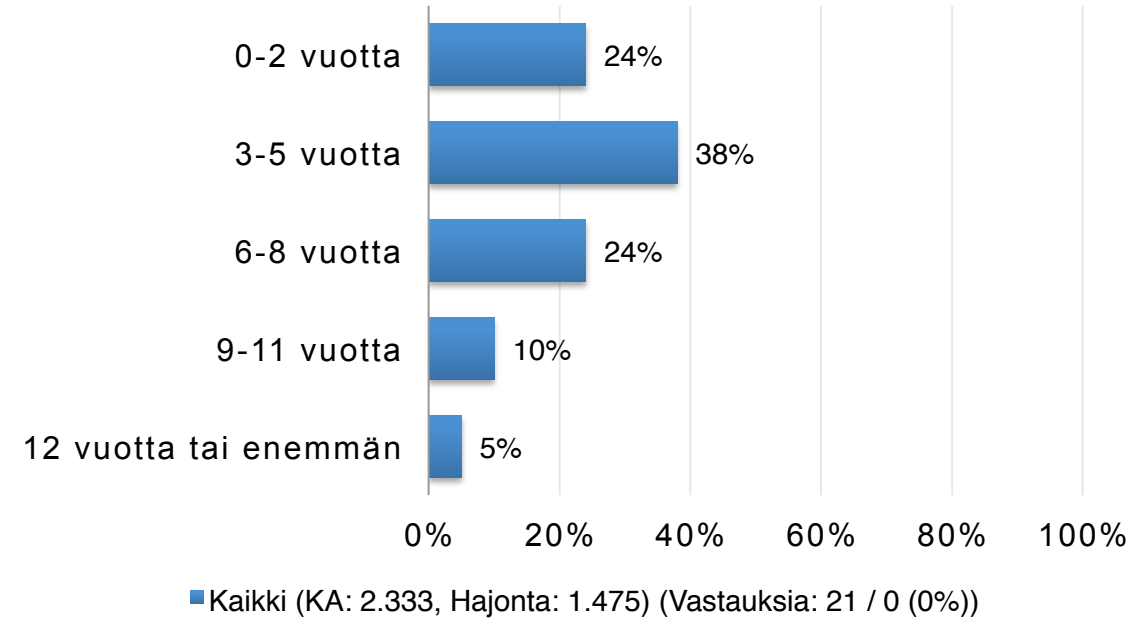
15.1.5 25. Olen ollut Omnian ammattiopistossa töissä